

Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

İlköğretim Anabilim Dalı

Okul Öncesi Eğitimi Bilim Dalı

**36-72 AYLIK TÜRK VE YABANCI ÇOCUKLARIN EBEVEYN VE
ÖĞRETMENLERİNİN RESİMLİ ÇOCUK KİTABI SEÇME
ÖLÇÜTLERİNİN İNCELENMESİ**

Ayça Kalaycıoğlu

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2012

36-72 AYLIK TÜRK VE YABANCI ÇOCUKLARIN EBEVEYN VE
ÖĞRETMENLERİNİN RESİMLİ ÇOCUK KİTABI SEÇME ÖLÇÜTLERİNİN
İNCELENMESİ

Ayça Kalaycıoğlu

Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

İlköğretim Anabilim Dalı

Okul ncesi Eğitimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

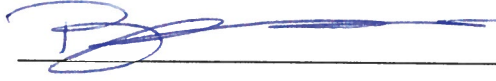
Ankara, 2012

KABUL VE ONAY

Ayça Kalaycıoğlu tarafından hazırlanan "36-72 Aylık Türk ve Yabancı Çocukların Ebeveyn Ve Öğretmenlerinin Resimli Çocuk Kitabı Seçme Ölçütlerinin İncelenmesi" başlıklı bu çalışma, 20.06.2012 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Mübeccel GÖNEN (Danışman) (Başkan)

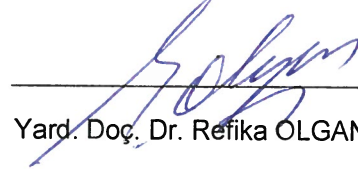
Prof. Dr. Berrin AKMAN

Doç. Dr. Tülin GÜLER

Yard. Doç. Dr. Ebru TANJU

Yard. Doç. Dr. Refika OLGAN

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof.Dr. Şahap Armağan TARIM

Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kağıt ve elektronik kopyalarının Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- ☐ Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.
- ☐ Tezim/Raporum sadece Hacettepe Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- ☒ Tezimin/Raporumun 3... yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

20.06.2012

Ayça KALAYCIOĞLU

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim boyunca varlığını sürekli yanımda hissettiğim, tez çalışmamın başından sonuna kadar bilgisini ve desteğini hiçbir zaman benden esirgemeyen sevgili hocam ve danışmanım Sayın Prof.Dr. Mübeccel GÖNEN'e,
Lisans eğitimimden bu yana benden desteğini ve bilgisini hiçbir zaman esirgemeyen sevgili hocalarım Sayın Prof.Dr. Berrin AKMAN ve Doç. Dr. Tülin GÜLER'e,
Araştırmam boyunca tez çalışmamdaki istatistiksel analiz kısmında yardımlarını esirgemeyen Sayın Dr. Tülin ACAR'a,
Çalışmam sürecinde bana destek olan arkadaşlarım Hande YARDIMCI, Hilal TELTİK, Mefharet VEZİROĞLU, Gülcan GÜLER'e,
Çalışmam dahilinde çok değerli zamanlarını ayırıp, anketleri dolduran sevgili ebeveyn ve öğretmenlere,
Tez jürisinde görev alarak çalışmaya değerli katkılar sağlayan Sayın Prof. Dr. Berrin AKMAN'a, Doç. Dr. Tülin GÜLER'e, Yard. Doç. Dr. Ebru TANJU, Yard. Doç. Dr. Refika OLGAN'a,
Çalışmamın gerçekleştirilmesinde sabrı ve anlayışıyla sürekli yanımda olan ve desteğini benden esirgemeyen sevgili eşim Serhat KALAYCIOĞLU ve annem Hülya KALAYCIOĞLU'na,
Hayatım boyunca varlıklarını sürekli yanımda hissettiğim, maddi manevi desteklerini benden esirgemeyen, lisans eğitimimi tamamlar tamamlamaz yüksek lisansa başlamamda ve yüksek lisansı bitirmemde çok büyük rolü olan çok değerli canım ailem; Annem Hamiyet AVCI, babam Cemal AVCI ve abim Mustafa AVCI'ya,
Sonsuz teşekkür ve minnetlerimi sunarım.

Ayça KALAYCIOĞLU

ÖZET

Kalaycıoğlu, Ayça. 36-72 Aylık Türk Ve Yabancı Çocukların Ebeveyn Ve Öğretmenlerinin Resimli Çocuk Kitabı Seçme Ölçütlerinin İncelenmesi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Okul Öncesi Eğitimi Programı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2012.

Bu araştırmanın amacı 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveyn ve öğretmenlerinin resimli çocuk kitabı seçme ölçütlerini ortaya çıkartmaktadır. Bu araştırmanın örneklemini, 2011-2012 eğitim-öğretim yılında Ankara İl'indeki Türk ve Yabancı çocukların ebeveyn ve öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Türk ve Yabancı çocukların ebeveyn ve öğretmenleri için Türkçe ve İngilizce olmak üzere iki ayrı dilde hazırlanmış anketler kullanılmıştır.

Elde edilen veriler SPSS 15 programında analiz edilmiştir. Verilerin analizinde yüzde frekans istatistikleri ve ki kare testi kullanılmıştır. . Araştırmaya 122'si Türk çocukların ebeveyni ve 42'si Yabancı çocukların ebeveyni olmak üzere toplam 164 ebeveyn; 23'ü Yabancı çocukların öğretmeni ve 39'u Türk çocukların öğretmeni olmak üzere toplam 62 öğretmen üzerinde çalışma yürütülmüştür. Araştırmanın sonucunda Yabancı çocukların ebeveyn ve öğretmenlerinin, Türk çocukların ebeveyn ve öğretmenlerine göre resimli çocuk kitabı seçerken, bu kitapları ve işlevlerini daha iyi bildiği görülmüştür

Anahtar Sözcükler

Okul Öncesi Eğitim, Resimli Çocuk Kitabı, Yabancı Çocuk, Türk Çocuk

ABSTRACT

Kalaycıoğlu, Ayça. Analysis of Children's picture books selection criteria of parents and teachers of 36-72 months old Turkish and Foreign children. Hacettepe University, Institute of Social Sciences, Pre-school Education Program, Master's Thesis, Ankara, 2012.

The aim of this research is to find out book selection criteria of the parents and teachers of Turkish and foreign children. The sample of this research consists of parents and teachers of foreign and Turkish children in Ankara during the 2011-2012 school year. English and Turkish questionnaires and surveys are used to collect data from the parents and teachers of foreign and Turkish children.

The data was processed in SPSS 15 software. Percent and frequency statistics, and chi square tests are used in analyzing the data. The results of this research showed that parents and teachers of foreign children are more knowledgeable in books and their functions, while selecting them, than the parents and teachers of Turkish children. The study was conducted by 122 Turkish parents and 42 foreigner parents in the study with a total of 164 parents; and there were totally 62 teachers who were 39 Turkish children's and 23 foreigner children's teacher. As a result of the study, parents and teachers of foreign children, have more knowledge about functions of books while choosing illustrated children book than Turkish parents and teachers.

Key words

Preschool Education, Children's Picture Book, Foreign Children, Turkish Children

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY.....	i
BİLDİRİM.....	ii
TEŞEKKÜR	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
GİRİŞ.....	1
1. BÖLÜM.....	3
1.1 Problem.....	3
1.1.1. Alt problemler.....	3
1.2 Sayıtlılar.....	3
1.3 Araştırmanın Amacı Ve Önemi.....	4
2. BÖLÜM.....	5
KONUyla İLGİLİ KURAMSAL ÇERÇEVE	
2.1. Okul Öncesi Eğitimin Tanımı Ve Önemi.....	5
2.2. Okul Öncesi Eğitimde Kitap Kullanımı ve Etkileri	8
2.3. Resimli Çocuk Kitapları.....	10
2.4. Resimli Çocuk Kitabı Çeşitleri.....	10
2.4.1. Halk Masalları, Efsaneler ve Mitler.....	10
2.4.2. Modern Hayali Öyküler.....	10

2.4.3. Konuşan Hayvan Öyküleri	11
2.4.4. Gerçekçi Öyküler.....	11
2.4.5. ABC Kitapları.....	11
2.5. Çocuklara Kitap Okumak.....	16
2.5.1. Okuma Öncesi.....	16
2.5.2. Okuma Sırası.....	16
2.5.3. Okuma Sonrası.....	17
2.6. Okuma Teknikleri Üzerine Düşünme.....	17
2.7. Ek Kitap Okuma İp Uçları.....	18
2.8. Sesli Okuma.....	19
2.9. Çocuk Kitaplarının Özellikleri.....	24
2.9.1. İçerik Özellikler.....	24
2.9.2. Fiziksel Özellikler Ve Resimleme.....	25
2.10. Yetişkinlerin Resimli Çocuk Kitabı Seçerken Dikkat Edecekleri	
Özellikler.....	30
2.11. Çocuğa Kitap Okurken Dikkat Edilmesi Gereken Davranışlar.....	33
2.12. Kütüphaneden Yararlanma.....	34
2.13. Kitap Köşesi.....	35
2.14. İlgili Araştırmalar.....	35
3. BÖLÜM.....	40
YÖNTEM.....	40
3.1. Araştırmanın Modeli.....	40
3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu.....	40
3.3. Veri Toplama Aracı.....	43
3.4. Verilerin Analizi.....	44
4. BÖLÜM.....	45

BULGULAR.....	45
1. Alt problem: 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin resimli çocuk kitabı seçme ölçütleri nelerdir?.....	45
2. Alt problem: 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin resimli çocuk kitabı seçme ölçütleri nelerdir?.....	57
3. Alt problem: 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin resimli çocuk kitabı seçme ölçütleri nelerdir?.....	75
4. Alt problem: 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin resimli çocuk kitabı seçme ölçütleri nelerdir?.....	86
5. Alt problem: 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynleri arasında resimli çocuk kitabı seçme ölçütleri açısından anlamlı bir fark var mıdır?.....	100
6. Alt problem: 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenleri arasında resimli çocuk kitabı seçme ölçütleri açısından anlamlı bir fark var mıdır?.....	109

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 4.1. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin evlerinde kitaplık bulunmasına göre dağılım.....	45
Tablo 4.2. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin çocukları için resimli çocuk kitabı alırken dikkat ettikleri unsurlara göre dağılım.....	46
Tablo 4.3. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin evlerinin çevresinde halk kütüphanesi bulunmasına göre dağılım.....	47
Tablo 4.4. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin çocuklarına kitap okumalarına göre dağılım.....	47
Tablo 4.5. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin çocukları için seçtikleri kitap türlerine göre dağılım.....	48
Tablo 4.6. 36-72 aylık Türk çocuklarının ebeveynlerinin çocuklarına kitap okurken ele aldıkları amaçlara göre dağılım.....	49
Tablo 4.7. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli bulmalarına göre dağılım.....	50
Tablo 4.8. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını içerik özellikleri açısından yeterli bulmalarına göre dağılım	51
Tablo 4.9. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını anlatım tarzı ve dil (gramer) açısından yeterli bulmalarına göre dağılım.....	52
Tablo 4.10. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını fiziksel özellikler açısından yeterli bulmalarına göre dağılım.....	53

Tablo 4.11. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını resimleme açısından yeterli bulmalarına göre dağılım	54
Tablo 4.12. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin, çocuklarının resimli çocuk kitabı okuma alışkanlıklarını geliştirmek için yaptıkları etkinlik türüne göre dağılım	55
Tablo 4.13. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin çocuklarına ne sıklıkta resimli çocuk kitabı okuduklarına göre dağılım	56
Tablo 4.14. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin eğitimleri sırasında çocuk edebiyatı ile ilgili bir ders almalarına göre dağılım.....	57
Tablo 4.15. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin sınıflarında kitap köşesi bulunmasına göre dağılım	58
Tablo 4.16. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin okullarının çevresinde halk kütüphanesi bulunmasına göre dağılım	59
Tablo 4.17. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocuklara okuyacakları kitapların türünün seçimine göre dağılım	60
Tablo 4.18. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin sınıfları için resimli kitap alırken dikkat ettikleri unsurlara göre dağılım	61
Tablo 4.19. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin, sınıflarındaki çocuklara kitap okurken ele aldıkları amaçlara göre dağılım	62
Tablo 4.20. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocukların sınıfa resimli çocuk kitabı getirmelerini istemelerine göre dağılım	63

Tablo 4.21. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocuklar arasında resimli çocuk kitabı alışverişi yaptırmalarına göre dağılım	64
Tablo 4.22. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin kendilerine ya da sınıflarına her yıl resimli çocuk kitabı almalarına göre dağılım	65
Tablo 4.23. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin, her yıl yeni resimli kitaplar almasını okul yöneticilerinin desteklemesine göre dağılım	66
Tablo 4.24. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli bulmalarına göre dağılım	67
Tablo 4.25. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin piyasada bulunan resimli kitapları anlatım tarzı ve dil (gramer) açısından yeterli bulmalarına göre dağılım	68
Tablo 4.26. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin ailelere çocuklarına evde okumaları için resimli kitap tavsiye etmelerine göre dağılım	69
Tablo 4.27. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocukların resimli kitap okuma alışkanlıklarını geliştirmek için tercih ettikleri etkinliklere göre dağılım	70
Tablo 4.28. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocuklara resimli kitap okuma sıklığına göre dağılım	71
Tablo 4.29. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin resimli çocuk kitabının yazarını önemli bulmasına göre dağılım	72
Tablo 4.30. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin resimli çocuk kitabının yayınevini önemli bulmasına göre dağılım	73

Tablo 4.31. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin resimli çocuk kitabının fiyatını önemli bulmasına göre dağılım	74
Tablo 4.32. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin evlerinde kitaplık bulunmasına göre dağılım	75
Tablo 4.33. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin çocukları için resimli kitap alırken dikkat ettikleri unsurlara göre dağılım	75
Tablo 4.34. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin evlerinin çevresinde halk kütüphanesi bulunmasına göre dağılım	76
Tablo 4.35. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin çocuklarına kitap okumalarına göre dağılım	77
Tablo 4.36. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin çocukları için seçtikleri kitap türüne göre dağılım.....	78
Tablo 4.37. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin çocuklarına kitap okuma amaçlarına göre dağılım	79
Tablo 4.38. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli bulmalarına göre dağılım	80
Tablo 4.39. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını içerik özellikleri açısından yeterli bulmalarına göre dağılım	81
Tablo 4.40. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan İngilizce resimli çocuk kitaplarını anlatım tarzı ve dil (gramer) açısından yeterli bulmalarına göre dağılım	81

Tablo 4.41. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını fiziksel özellikler açısından yeterli bulmalarına göre dağılım	82
Tablo 4.42. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını resimleme açısından yeterli bulmalarına göre dağılım	83
Tablo 4.43. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin çocuklarının resimli kitap okuma alışkanlığını geliştirmek için yaptıkları etkinlik türlerine göre dağılımı.....	84
Tablo 4.44. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin çocuklarına resimli kitap okuma sıklığına göre dağılım	85
Tablo 4.45. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin eğitimleri sırasında çocuk edebiyatı ile ilgili bir ders almalarına göre dağılım.....	86
Tablo 4.46. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarında kitap köşesi bulunmasına göre dağılım	87
Tablo 4.47. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin okullarının çevresinde halk kütüphanesi bulunmasına göre dağılım	87
Tablo 4.48. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocuklara okudukları kitapların seçimi ve türlerine göre dağılım	88
Tablo 4.49. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıfları için resimli kitap alırken dikkat ettikleri unsurlara göre dağılım	89
Tablo 4.50. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocuklara kitap okurken ele aldıkları amaçlara göre dağılım	90
Tablo 4.51. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocukların sınıfa resimli kitap getirmesini istemelerine göre dağılım.....	91

Tablo 4.52. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocuklar arasında resimli çocuk kitabı alışverişi yaptırmalarına göre dağılım	92
Tablo 4.53. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin kendilerine ya da sınıflarına her yıl yeni resimli kitap almalarına göre dağılım.....	92
Tablo 4.54. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerini, okul yöneticilerinin her yıl yeni resimli kitaplar almasını desteklemesine göre dağılım	93
Tablo 4.55. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli bulmalarına göre dağılım	94
Tablo 4.56. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını anlatım tarzı ve dil (gramer) açısından yeterli bulmalarına göre dağılım	94
Tablo 4.57. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin ailelere çocuklarına evde okumaları için resimli kitap tavsiye etmelerine göre dağılım	95
Tablo 4.58. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocukların resimli kitap okuma alışkanlıklarını geliştirmek için yaptıkları etkinlik türlerine göre dağılım	96
Tablo 4.59. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocuklara ne sıklıkta resimli kitap okuduklarına göre dağılım	97
Tablo 4.60. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerine göre resimli çocuk kitabının yazarının önemli olmasına göre dağılım	97
Tablo 4.61. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerine göre resimli çocuk kitabının yayınevinin önemli olmasına göre dağılım	98

Tablo 4.62. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerine göre kitabın fiyatının önemli olmasına göre dağılım	99
Tablo 4.63. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin evlerinde kitaplık bulunmasına göre dağılım	100
Tablo 4.64. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin evlerinin çevresinde halk kütüphanesi bulunmasına göre dağılım	101
Tablo 4.65. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin çocuklarına kitap okumalarına göre dağılım	102
Tablo 4.66. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli bulmalarına göre dağılım	103
Tablo 4.67. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını içerik özellikleri açısından yeterli bulmalarına göre dağılım	104
Tablo 4.68. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını anlatım tarzı ve dil(gramer) açısından yeterli bulmalarına göre dağılım	105
Tablo 4.69. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını fiziksel özellikler açısından yeterli bulmalarına göre dağılım	106
Tablo 4.70. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını resimleme açısından yeterli bulmalarına göre dağılım	107
Tablo 4.71. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin çocuklarına kitap okuma sıklıkları arasında anlamlı bir farkın olmasına göre dağılım	108

Tablo 4.72. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin eğitimleri sırasında ‘çocuk edebiyatı’ ile ilgili bir ders almalarına göre dağılım	109
Tablo 4.73. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarında kitap köşesi olmasına göre dağılım	110
Tablo 4.74. 6-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin okullarının çevresinde halk kütüphanesi bulunmasına göre dağılım.....	111
Tablo 4.75. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocukların sınıfa resimli çocuk kitabı getirmesini istemelerine göre dağılım	112
Tablo 4.76. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocuklar arasında resimli çocuk kitabı alışverişi yaptırmalarına göre dağılım	113
Tablo 4.77. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin kendilerine ya da sınıflarına her yıl yeni resimli kitap almalarına göre dağılım	114
Tablo 4.78. Okul yöneticilerinin 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerini her yıl yeni resimli çocuk kitaplar alması için desteklemesine göre dağılım... ..	115
Tablo 4.79. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli bulmasına göre dağılım	116
Tablo 4.80. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını anlatım tarzı ve dil(gramer) açısından yeterli bulmasına göre dağılım	117

Tablo 4.81. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin ailelere çocuklarına evde okumaları için resimli çocuk kitabı tavsiye etmesine göre dağılım	118
Tablo 4.82. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıftaki çocuklara resimli kitap okuma sıklığına göre dağılım	119
Tablo 4.83. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin resimli çocuk kitabının yazarını önemli bulmasına göre dağılım	120
Tablo 4.84. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin resimli çocuk kitabının yayınevini önemli bulmasına göre dağılım	121
Tablo 4.85. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin resimli çocuk kitabının fiyatını önemli bulmasına göre dağılım	122
5. BÖLÜM.....	123
TARTIŞMA.....	123
6. BÖLÜM.....	138
SONUÇ.....	138
7. BÖLÜM.....	144
ÖNERİLER.....	144
KAYNAKÇA.....	146
EKLER.....	154
Ek1: Anket Uygulama İzni.....	154

GİRİŞ

Okul öncesi dönem, çocuğun çevresini araştırıp tanımaya çalıştığı, çevreyle iletişim kurmaya istekli olduğu, içinde yaşadığı toplumun değer yargılarına ve kültürel yapısına uygun davranış ve alışkanlıkları kazanmaya başladığı bir dönemdir. Okul öncesi dönemdeki bir çocuk için en etkili öğrenme ortamı, sağlıklı bir aile ve iyi bir anaokulu ortamıdır. İyi bir anaokulu ortamında sağlanacak uygun eğitim fırsatları ile çocukların bilişsel, dil, sosyal-duygusal ve motor yeteneklerinin gelişimi desteklenebilmektedir (Gönen ve Uyar, 2003).

Kitaplar ister ders kitapları olsun, ister edebi kitaplar olsun bireyin yaşantısında önemli bir yer tutar. Özellikle çocuklar söz konusu olduğunda onların gelişimlerinde önemli rol oynar (Abacı, 2003). Çocuklar ufuklarını genişletmek için kitaplara ihtiyaç duyarlar. 1-7 yaş arasındaki çocuklar için hazırlanmış olan kitaplar “Resimli Kitaplar” adı altında toplanırlar. Bunlar, resimlerin metnin ayrılmaz bir parçası olduğu ve yazılara resimden az yer verilen kitaplardır. Çocuğun çevresinin bir parçası olarak ilk tanıdığı kitaplar olan resimli kitaplar, çocuğun tüm gelişiminde çok büyük etki yaratır. Resimli kitaplar, çocuğun her bakışta başka bir ayrıntıyı görmesi, anlaması ya da kavraması bakımından çok tercih edilen ve çocuk tarafından da en çok sevilen türlerdir (Gönen, 2000).

Kitap, çocuğun okuma ve öğrenmesinde hayati bir önem taşır. Çocuk bu dönemde beğendiği, hoşlandığı yetişkin davranışlarını örnek alarak onlara benzemeye, onlar gibi davranmaya çalışır, yani özdeşim kurar. Çocuk önceleri aile içinde anne, baba ya da büyük kardeş ile özdeşim kurarken bir zaman sonra bu modellerin yerini kitap kahramanları ya da tiyatro kahramanları almaya başlar. Olumlu kişilik özelliklerine sahip kitap kahramanları çocuklar için olumlu bir örnektir ve kişilik gelişimine de önemli bir biçimde katkıda bulunur (Tür ve Canbolat, 1982).

Her yıl dünyanın birçok ülkesinde çok sayıda çocuk kitabı yayımlanmakta ve

genellikle bu kitapların hepsi de alıcı bulmaktadır. Ancak bu yayınlanan her kitabın nitelik açısından aynı seviyede olduğu anlamına gelmemektedir. Çocuk kitaplarının niteliksel olarak değerlendirilmesinde, ‘Kitabın yazarı kimdir?, yazdığı başka eserler var mıdır?, kitabın amacı nedir?, bu amaca ne derece yaklaşıyor?, kitabın konusu nedir?, kitapta anlatılanla gerçek hayattaki bağlantı derecesi nedir?, kitaptaki karakterlerin ve anlatılan olayın çocuğun dünyasında yeri var mıdır?, kitabı kim, ya da hangi kurum yayımlamıştır?, resimler (renk, baskı bakımlarından) metne uygun ve onun anlaşılmasına yardımcı mıdır?, kitap muhtevası, planı ve bitişi bakımından çocukta bir başka kitabı okuma isteği uyandıracak nitelikte midir?’ gibi ölçütler göz önüne alınmalıdır. Bu ölçütler, eğitimcilere ve anne-babalara doğru kitap seçiminde rehber olacaktır (Oğuzkan, 2001).

Çocuk kitaplarını değerlendirmede diğer önemli ölçütler de, çocuğun kişilik yapısının ve çocuk psikolojisinin özelliklerini göz önünde bulundurmak, kitaptaki içeriğin çocuğun kişilik yapısının oluşumunda ne gibi etkileri olabileceğini araştırmaktır. Okul öncesi çağı çocuğu henüz okumayı bilmediğinden, resimli kitaplar işitsel ve görsel uyaranlar yolu ile çocuğa ilk kitap sevgisini aşılayarak okuma alışkanlığını kazandırabilir.

1.BÖLÜM

1.1. Problem

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveyn ve öğretmenlerinin resimli çocuk kitabı seçme ölçütleri nelerdir ve ölçütleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

1.1.1. Alt Problemler

- 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin resimli çocuk kitabı seçme ölçütleri nelerdir?
- 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin resimli çocuk kitabı seçme ölçütleri nelerdir?
- 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin resimli çocuk kitabı seçme ölçütleri nelerdir?
- 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin resimli çocuk kitabı seçme ölçütleri nelerdir?
- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynleri arasında resimli çocuk kitabı seçme ölçütleri açısından anlamlı bir fark var mıdır?
- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenleri arasında resimli çocuk kitabı seçme ölçütleri açısından anlamlı bir fark var mıdır?

1.2. Sayıtlar

Bu araştırmada kullanılan örneklemin Ankara il'indeki Türk-Yabancı çocukların ebeveyn ve öğretmenleri tarafından resimli çocuk kitabı seçme ölçütlerinin belirlenmesini sağlayacağı nitelikte olduğu düşünülmektedir. Türk-Yabancı çocukların ebeveyn ve öğretmenlerinin araştırmada kullanılan ankete ön yargısız, içten ve samimi görüşler bildirdikleri varsayılmıştır.

1.3. Araştırmanın Amacı Ve Önemi

Çocuğun gelişim sürecinde birçok değişik etkenin yanında resimli çocuk kitapları da önemli yer tutmaktadır. Çocuğun doğumuyla beraber içine girdiği yeni çevreye uyum sağlaması çocuk için zor ve uzun süreli bir süreçtir. Yeni insanlarla tanışmak, her gün yeni olaylarla karşılaşmak çocuğu çoğu zaman bir karmaşaya ve çözülmesi zor problemlere götürür. Bu tecrübelerin verilmesinin en kolay ve akılda kalıcı yöntemi ise çocukların yaşlarına göre seçilen resimli kitaplardır.

Çocukların yaş dönemlerine göre yazılmış, resimlenmiş bir resimli çocuk kitabının çocuğun gelişimine ve eğitimine birçok faydası vardır. Resimli kitaplar çocuğu gelişimin bir çok alanıyla desteklerken çocuğa, dinleme, okuma, zevk, öngörü, iletişim, empati gibi bir çok temel eğitimini de vermiş olur. Çocuklar kitapla iletişimleri sırasında onlara uygun kitaplarla tanıştıklarında kitaba bağlanırlar, kitabın içindekilere inanarak hafızalarına yerleştirirler. Aynı zamanda çocukların dil gelişimlerine olumlu anlamda katkılar sağlamak adına da önemlidirler. Çocukların resimli kitaplarla geçirdikleri zaman zarfında, çocuktaki alıcı ve ifade edici dil gelişimi ilerlemekte, çocuklar kitaplar vasıtasıyla kendilerini daha iyi hissetmektedir. Okul öncesi dönemde, çocuğa uygun kitap seçmek önemlidir. İşte bu noktada çocuğa en yakın kişiler olarak ebeveynlere ve öğretmenlere büyük iş düşmektedir. Bu tez çalışması kapsamında, çocukların eğitimi ve gelişimi sürecinde bu denli önemli yeri olan resimli çocuk kitaplarının Türk ve Yabancı çocukların ebeveyn ve öğretmenleri tarafından seçilme ölçütleri araştırılmıştır.

2. BÖLÜM

KONUyla İLGİLİ KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Okul Öncesi Eğitimin Tanımı Ve Önemi

0-6 yaşlar arasını kapsayan okul öncesi yılları; kişiliğin oluşumu ve şekillenmesi, temel bilgi, beceri ve alışkanlıkların kazanılması ve geliştirilmesinde ileri yıllara olan etkisi nedeniyle, yaşamın en kritik dönemlerinden biridir. Çocuğa erken yaşlarda sağlanacak deneyimlerle elde edilecek temel bilgi, beceri ve alışkanlıklar, çocuğun daha sonraki öğrenim yaşamının yanı sıra sosyal ve duygusal yaşamını da biçimlendirecek güçtedir. Tesadüflere bırakılamayacak kadar ciddi, bilimsel ve sistematik bir organizasyon ile yönlendirilmesi gereken okul öncesi eğitim hizmeti, tüm eğitim sisteminin en can alıcı basamağıdır (Arı, 2003).

Okul öncesi dönem, çocuğun yaşamının temelini oluşturmaktadır. Çocuk, bu dönemde temel alışkanlıklarını kazanmakta, yeteneklerini geliştirmekte, çeşitli deneyimlerde bulunarak sosyalleşmekte ve zihinsel becerilerini geliştirmektedir. Bu dönemde çocuğa verilecek olan fırsatlar ve yetişkin desteği çocuğun yaşama en iyi şekilde hazırlanmasını sağlar (Oktay, 2007).

Türkiye’de okul öncesi eğitimin temel amacı; çocuğun ilköğretim eğitiminden önce bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal alanlarda bir bütün olarak gelişmesi için uygun bir ortamda uygun bir eğitimin verilmesi olmaktadır. Aile sosyal ve kültürel durumu yeterli olsa bile, yalnız başına, çocuğun okul öncesi eğitimi gereksinimlerini karşılamada yetersiz kalabilir.

Anne babanın çocuklarına gösterdiği ilgi, çocuğun temel gereksinimlerini karşılamayabilir. Gelişmenin çok hızlı olduğu bu dönemde, okul öncesi kurumlar;

yaşlarına ve düzeylerine uygun bazı yaşantılar, deneyimler kazandırmak yoluyla çocukların gelişmesine yardımcı olabilmektedir. Okul öncesi eğitim kurumları, ana babanın çocuğa verdiklerini geliştirebileceği gibi, onların yetersizliklerinin ve hatalı davranışlarının etkilerini azaltabilir ve hatta ortadan kaldırabilir. Okul öncesi eğitimin amaçlarından biri de çocuklarda iyi alışkanlıklar geliştirmektir. Ayrıca çocukların ilköğretime uyum sağlamalarına da yardımcı olmaktadır (Başal, 2005).

Türkiye’de okul öncesi eğitim, eğitimin genel amaçları doğrultusunda, toplumsal uyum, ulus sevgisi vb. özellikler ile birlikte bireysel özellikleri de geliştirmeyi amaçlamış (Oktay, 1989) ve Milli Eğitimin temel amaç ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmıştır. Bu amaçlar;

- 1- Çocukların bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişmelerini, temel alışkanlıklar kazanmalarını sağlamak.
- 2- Her fırsattan faydalanarak çocukların milli, manevi, ahlaki, kültürel ve insani değerlere bağlılığının gelişmesine yardımcı olmak.
- 3- Atatürk, millet, vatan ve bayrak sevgisini kazandırmak.
- 4- Çocukların sorumluluk yüklenmelerini, dürüst, saygılı, nazik ve düzenli olmalarını sağlamak.
- 5- Çocuğun benlik kavramını geliştirmesine, kendini ifade edebilmesine, bağımsızlığını kazanmasına ve öz denetimini sağlamasına imkan tanımadır (MEB , 2002).

Yine okul öncesi eğitiminin amaç ve görevlerinde aşağıdaki kazanımlar da hedeflenmektedir.

- 1- Çocukları ilköğretime hazırlamak;
- 2- Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetişme ortamı yaratmak;
- 3-Çocukların Türkçe’ yi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamaktır (MEB , 2002).

Okul öncesi eğitim programı, 0-72 aylık çocukların kurumlarda okulöncesi eğitiminin hedeflerini gerçekleştirmek üzere; belirlenen amaçlar doğrultusunda bunlara uygun kazanımların planlı ve sistemli eğitim yaşantıları düzenleyerek, sonuçta amaçlara ne ölçüde ulaşıldığını gösteren değerlendirmeyi de içine alan çalışmalar bütünüdür.

Nitelikli, sağlıklı ve istenilen davranışlara sahip bireylerin yetiştirilmesi için, eğitime küçük yaşlarda başlanması gerekmektedir. Çünkü çocuğun öğrenmesinin en yoğun olduğu, temel alışkanlıklarının kazanıldığı ve zihinsel yeteneklerinin hızla gelişip biçimlendiği dönem 0-72 ay arasındır. Okul öncesi eğitim önemlidir çünkü araştırmalar okul öncesi eğitim alan çocukların ileriki yıllarda okul yaşamındaki başarısının yaşlılarından farklı olduğunu ortaya koymaktadır (Yılmaz, 2003).

Gable' ye göre okul öncesi dönem, çocuklar için aktif bir dönemdir. Çocukların, bağımsızlıklarını ve inisiyatif kullanmaları, onlara yeni yollarla kendi dünyalarını keşfetmelerini sağlamaktadır (Gable & Halliburton, 2005).

Çocuğun öğrenmesinin en yoğun olduğu, birtakım alışkanlıkların kazanıldığı bedensel, psikomotor, sosyal-duygusal, bilişsel ve dil gelişiminin büyük ölçüde tamamlandığı bu dönemde, çocuğu tanımak ve çocuk ile iletişim kurmak çocuk açısından çok önemlidir.

Erken çocukluk döneminde, çocuktaki dil kazanımını en üst seviyeye çıkarmada aile kadar, okulda çocuğa sunulacak uygun eğitim ortamı da önemlidir. İşte bu noktada, çocuklara, öğrendikleri dili kullanabilecekleri çeşitli uyarıcıların olduğu çevre koşullarını sağlamak gerekmektedir.

Erken yaşlardan itibaren çocuklara dil ve anlatım yönünden iyi nitelikler taşıyan kitaplar okuyarak çocuğa dilini sevmeyi öğretmek mümkündür. Ayrıca, okul öncesi çocukları için hazırlanmış hikaye kitaplarının, çocuğun kişiliğini, içinde bulunduğu

büyüme olgusunu ve gelişiminin çeşitli evrelerini sürekli olarak göz önünde bulundurması ve özellikle de çocukların dil gelişimlerindeki ilerlemeleri takip edecek ve destekleyecek nitelikte olması gerekmektedir. Aksi taktirde çocukların zihinsel ve dil gelişimlerinden uzak olarak hazırlanmış, onların ilgisini çekmeyen konuların yer aldığı çocuk kitaplarının arzulanan amaçları gerçekleştiremeyeceği muhakkaktır (Erbay ve Aydoğan, 2006).

Çocuklardaki dil durumunu olumlu yönde etkilemek adına ev ortamında ebeveynler tarafından sunulan etkinliklere, okul ortamında da yer verilmelidir. Bu yaştaki çocuklara göre hazırlanmış resimli kitaplar, evde ailenin, okulda ise eğitmenin kullanabileceği türden kitaplardır. Ev ve okul ortamında, çocuğun buna benzer materyallerle desteklenmesi, çocuğun yaşantısında önemli yer tutar.

2.2. Okul Öncesi Eğitimde Kitap Kullanımı Ve Etkileri

Çocukların geleceğini belirleyecek olan temel bilgi ve beceriler yaşamın ilk yıllarında kazanılmaktadır. Çocuğun yaşamında kritik bir dönem olan okul öncesi yılların en etkili ve verimli şekilde yönlendirilmesi, bir başka deyişle okul öncesi eğitimin başarısı; öğretmen, program, fiziksel koşullar, materyal, aile ve diğer kurumlarla ilişkilerin niteliği, çocukların erken dönemde zengin uyarıcılarla karşı karşıya gelmeleri, iyi bir eğitim ve iyi bir eğitim ortamı sağlanması gibi bir takım özelliklere bağlıdır (Yavuzer, 1997; Koçak, 2001; Yıldız ve Perihanoğlu, 2004). Okul öncesi eğitimin başarı ile gerçekleştirilmesini sağlayan ve yukarıda sıralanan en önemli faktörlerden biri de eğitimde kullanılan materyallerden biri olan kitaptır.

Kitaplar, insan hayatının ayrılmaz bir parçasıdır ve kişinin birçok yönden gelişmesine yardımcı olmaktadır. Kitaplar sayesinde kişi bilgi ve deneyimlerini genişletir, kişiliğini geliştirir, hayata farklı açılardan bakmayı öğrenir. Okul öncesi dönem çocuğunun kişilik gelişiminde çok büyük bir önem taşımaktadır. Bu nedenle

çocuklar için yazılmış olan kitaplar sadece bilgi verici ve eğlendirici olmamalı, onların olumlu benlik geliştirmelerini sağlayacak nitelikte de olmalıdır (Gönen ve Işıtan 2006).

Kitaplar, çocukların sağlıklı gelişiminde ve ihtiyaçlarının karşılanması yönünde kullanılabilir. Kitap çocuğa dünyayı daha iyi anlayabilmesi, yeni şeyler öğrenip birşeyler yaratabilmesi yönünde yeni ufuklar açar (Jackman, 2005).

Çocuk kitapları ise özellikle, çocukların beyinlerini besleyen, zihinsel gelişimlerini destekleyen, ruhlarına kılavuzluk eden ve onları geleceğe hazırlayan en büyük yardımcıdır.

Sawyer (2000), Huck (1993) ve Owocki (2001) çocuk kitaplarının amaçları ve değerleri ile ilgili aşağıdaki maddelere değinmişlerdir.

- Çocuklar için saf bir eğlencedir.
- Çocuğun hayal gücünün gelişmesine yardımcı olur.
- Yaşamdan anlam çıkartmasına yardımcı olur.
- Gerçek hayatla tecrübeleri arasında bağ kurmak için zaman sağlar.
- Dünya hakkındaki bulgularının güçlenmesine yardımcı olur.
- Becerilerinin güçlenmesine fırsat verir.
- Bir olayın sonuçlarını tahmin etmeye, ondan çıkarımlar elde etmesine ve problem çözme yeteneğinin gelişmesine yardımcı olur.
- Hayat ve öğrenme hakkındaki meraklarının gelişmesi yönünde onları cesaretlendirir.
- Okumayı kolay kavraması yönünde bir temel oluşturur.
- Farklı diller ve kitaplarla ilgili deneyimler sunar.
- Başkalarını dinleme yönünde alışkanlık kazanılmasını sağlar.
- Diğer insanlara karşı hasasiyet ve farkındalık bilincinin oluşumunu kolaylaştırır.
- Kitaplardaki resimlere ve metinlere karşı aşinalık kazanılmasına

yardımcı olur.

- Kitapların kullanımı ve kitaba karşı gösterilecek değerin oluşmasını sağlar (Sawyer, 2000; Huck, 1993 & Owocki, 2001).

2.3. Resimli Çocuk Kitapları

Resimli öykü kitabında konu ile resimler birbirlerini desteklemektedir. İçerisinde mutlaka giriş, gelişme ve sonucu olan bir öyküsü bulunmaktadır (Temple, 1998).

2.4. Resimli Çocuk Kitabı Çeşitleri:

Resimli öykü kitapları; Halk masalları-efsane ve mitler, modern hayali öyküler, konuşan hayvan öyküleri ve gerçekçi öyküler olmak üzere dört şekilde sınıflanır.

2.4.1. Halk masalları, efsaneler ve mitler: Bu öyküler geçmişten günümüze kadar ağızdan ağza dolaşarak gelmiştir. Geleneksel öykü biçimindedir. Başlangıç ve bitişleri benzer cümlelerden oluşmaktadır. Öykü hayali bir yerde geçer. Yazılı olmayan halk masalları birçok yazılı halk masalının temelidir. Bazı kişiler halk masallarının çocukların hayal güçlerini sınırladığı düşüncesiyle resimli kitap haline getirilmesine karşı çıkmaktadırlar. Ancak diğer bir görüşe göre ise iyi resimlendirilmiş halk masalları çocukların kendilerinin hayal edemeyeceği figürleri tanımlamalarına olanak sağlamaktadır.

2.4.2. Modern Hayali Öyküler: Bu öyküler modern tarzda yazılmıştır. İçerisinde farklı özellikler ve gizem barındırmaktadır. Halk masallarından farklı olarak modern öykülerin yazarları bulunmaktadır. Tek bir çeşidi bulunmaktadır. Bu tarz öyküler çocuğun kendi hayal dünyasını yansıtır. Halk masallarında olağan üstü durumlar belli olmayan bir yer ve zamanda geçerken, modern hayali öykülerde olağan üstü durumlar hayatın içerisinde yer alır. Bu durum çocuğun hayali öyküye inanmasını sağlamaktadır. Cansız nesneler kahraman olabilir; örneğin botlar, makineler, evler

gibi cansız nesneler öykünün kahramanı olabilmektedir.

2.4.3. Konuşan Hayvan Öyküleri: Halk masallarındaki konuşan hayvanlar ünlüdür (Bremen Mızıkacıları gibi). Birçok sayıda konuşan hayvan öyküleri bulunmaktadır. Hayvan karakterler insanlar gibi düşünür, konuşur ve günlük gerçekçi olaylara odaklanır. Öykü içinde büyü bulunmaz. Bu öyküler gerçekçidir ve doğrudan insanın doğasını yansıtır. Bu nedenle çocuklar hayvanları insanmış gibi düşünürler ve bu öyküler birçok çocuğun en sevdiği öyküler arasında yer almaktadır. Çocuklar gerçek ile gerçek üstü konuları ayırt edebilmektedirler. Bu nedenle hayvanların insan rollerini üstlenmesi onların yaşama dair kavramları öğrenmesinde etkili bir yoldur.

2.4.4. Gerçekçi Öyküler: Gerçekçi öyküler yaşamdaki gerçek bilgileri içerir. Tarihi ya da günlük yaşamla ilgili olabilmektedir. Gerçekçi öyküler çocukların diğer kültürleri öğrenmelerine katkı sağlayabilmektedir. Birçok gerçekçi öykü sosyal ve psikolojik (ölüm, boşanma ve kardeş rekabeti gibi) konularla ilgilidir. Bu öyküler genellikle çocukların özdeşim kurduğu ve sempati duyduğu karakterleri içermektedir. Bir başka deyişle; çocuklar kendilerini çok seven diğer çocuklarla ilgili öyküleri okumaktan büyük zevk duymaktadırlar (Russel, 1997).

2.4.5. ABC kitapları: Tek bir içeren ve onu tanımlayan kelimedenden oluşan kitaplardır. Bugünkü alfabe kitaplarının çoğu görsel olarak çocukları cezbetmekte ve çocukları hem harf ve seslerin dünyası ile hem de çizimler, formatlar ve dil aracılığıyla kendine çekmektedir. Bu kitaplar, küçük çocukların metne müdahil olmalarına davet ederken harf tanıma, fonemik ve fonolojik farkındalık kazandırma ile çocuğun okuma yeteneğinin geliştirilmesini sağlamaktadır. Alfabe kitapları, harfler ve sesler ile ilgili yaratıcılığa dikkat çekerken çocukların dil ile oynaması için sayısız fırsat vermektedir (Adams, 1990; Snow, Burns, & Griffin, 1998; Akt Lilly&Green, 2004).

Machado (2003)'a göre resimli kitaplar edebiyatın kapısını açar ve bazı fırsatlar

yaratır:

- Kitaplar ve okuma hakkında pozitif davranışlar inşa etmek.
- Keşfetmek, yeniden yaratmak ve insan yaşamının anlamını bulmak.
- Yaşamın çeşitliliği ve karmaşıklığı ile temas kurmak.
- Başkalarının tecrübelerini hissetmek.
- Benzersiz bir edebi türdeki dürüstlüğü, dramayı, savunmasızlığı gözden geçirmek.
- Refah duygusu kazanmak.
- Artan dil ve biçimin özlü cazibesini tecrübe etmek.
- İnsani gerçekleri ortaya çıkarmak.
- Hayal gücünü beslemek ve genişletmek.
- Kültürel mirası takdir etmek ve değerini anlamak.
- Dili geliştirmek, düşünmeye teşvik etmek, çocuğu sosyal olarak geliştirmek.
- Bilgi, veri ve gerçeğe ulaşmak.
- Görsel ve estetik açıdan çeşitlilikle karşılaşmak.
- Kelimenin ritim ve ses kalitesini duymak.
- Okuma becerisi kazanmak.
- Teşvik edici okuma fırsatı vermek.
- Kendi duyguları ve davranışları hakkında düşünmek için zengin bir bakış açısı deneyimi sunmak.
- Kelimeyi süsleme deneyimi sunmak .

Çocuklar ufuklarını genişletmek, anlayışlarını derinleştirmek ve sosyal kavrayışlarını geliştirmek için kitaba ihtiyaç duyar. Çevrelerinin bir parçası olarak çocukların ilk tanıdığı kitaplar olan resimli kitaplar çocuğun tüm gelişim modelinde çok büyük etki yapmakta, iyi düzenlenip ifade edildikleri zaman söz ve resim ile ifadenin güzelliğini açıklamaktadırlar. Resimli kitaplar, okul öncesi çağlarındaki çocuğu dil ve resimle uyarmanın yanı sıra, onun gelişmesini sağlayabilmekte, hatta onu eleştirel bilinç edinmeye itebilmektedir. Bunların yanında kitapların, çocuğun iç

çatışmalarını yenmesi ve toplumsallaşması için yardımcı bir gereç olduğu bilinmekte ve yaratıcı düşüncenin gelişmesini sağladıkları da önemle belirtilmektedir (Gönen ve Veziroğlu, 2012).

Resimli kitaplar (metinsiz) okul öncesi ve okul çağı çocukları için kullanılabilecek yararlı kitaplardır. Çocukların dil becerilerinin geliştirilmesinde resimli kitaplar büyük öneme sahiptir. Resimli kitaplar belirli bir sıra ile hikayeyi çocuklara anlatır ve çocuğun resimle anlatılan hikayeyi eşleştirmesinde yardımcı olur. Resimli kitapların diğer büyük avantajı da, ikinci dili İngilizce olan aileler ve çocukları tarafından paylaşılabilesidir. Evde konuşulan dil ne olursa olsun, resimli kitaplar istenilen dilde çocuklara anlatılabilir (Rolton, 2001).

Okul öncesi dönemdeki çocukların, kendileri için hazırlanmış kitaplardaki resimlerle kurduğu duygusal ve bilişsel bağ, daha büyük yaşlardaki çocuklara göre çok daha yoğundur. Onlar, konuyu sadece resimlerden ya da kendilerine okunan çok az metinle resimleri ilişkilendirerek anlamı, anlatılanı kavramaya çalışırlar. Aslında bu süreç çocuğun kendi düş gücü ile metni tekrardan yazması, bir anlamda zihninde yeni olarak ve kendine göre yaşamasıdır. Bu nedenle özellikle okul öncesi çocuklara seslenen kitaplar çocuğun bu yeniden yazma, yeniden anlama ve anlamlandırma uğraşına yardımcı olacak bir duyarlılıkla resimlendirilmelidir (Özer, 2006).

Resimli kitaplar çocukların yaratıcılıklarının gelişmesine olanak tanır ve çocuklar kendi hikayelerini yaratabilirler. Okuyucu kitapta yer alan kahramanlara kendisi isim verebilir, hikayenin geçtiği yere kendisi karar verebilir ve sonucunu da kendisi belirleyebilir. Resimli kitaplara aşinalık kazandıkça, çocuklar aile albümlerini kullanarak kendi resimli kitaplarını ya da hikayelerini yaratabilirler (Rolton, 2001).

Çocuk kitaplarındaki resimler, kesinlikle bir sanat olarak nitelendirilebilir. Yaşlı ve genç arasındaki iletişime evrensel açıdan ulaşabilen, ellerinizle tuttuğunuz resimli

kitabın kendisi bir sanattır. Onlar, hikayeyi anlatır, duyguları iletir, dikkati çeker ve zevk verir (Straub, 2006).

Resimler, basitçe yazılmış olanı görselleştirir, kitapta baskın bir rol oynar ve resimli kitapları oluşturan öğeler içerisinde ayrılmaz bir parçadır. Resimler kelimelerde geçen anlama uygun olarak gerçek çizimler sunar ve çocuklar için görsel okuryazarlığı teşvik eder. Cox (1981) ilaveten şu faydaları listelemiştir.

- Zevk sağlanması
- Hayali beslenme
- Yaratıcı ifade tanıtımı
- Görüntü geliştirme
- Fikirlerin iletişimi için tarz ve biçim çeşitliliğinin sunumu ve keşfi
- Dil işlevinin fonksiyonu
- (Metalinguistik) üstdilsel farkındalık kazanılması (Cox, 1981).

Resimli kitaplar, çocuğun okuryazarlığa doğru ilerlemesinde çok önemli bir başlangıç basamağıdır. Küçük çocuklar için dinleme aktivitesinin yanısıra mükemmel bir kaynaktır. Görmek, dokunmak ve kitaplarla kurulan etkileşim erken çocukluk eğitimindeki iyi bir kalite programının parçasıdır. Kitaplar, dil gelişimi açısından önemli bir rol oynar (Anderson, Hiebert, Scott, & Wilkinson, 1985).

Çocuklara veya çocuklarla okuma onlara etraflarındaki dünyanın anlamının oluşmasında yardımcı olur. Çocukların yer aldığı ve onlar için çoğu zaman çok değerli olan kitap veya hikaye okuma, okul öncesi dönem eğitiminde en çok kullanılan eğitim yoludur (MacNaughton and Williams, 2004).

Okuma, çocuğun öğrenmesini çeşitli yollarla geliştirebilir ve bazı hedeflere ulaşmada yardımcı olabilir.

- Örneğin yetişkinler, çocuklara büyük gayret ve heyecanla kitap okuduklarında, bu durum çocukların merak duygusunun gelişimini teşvik eder (Haima, 1991). Bununla birlikte okuma, çocuktaki dil becerisinin gelişmesinde etkindir.
- Çocuklara kitap okumak, onların farklı şekillerde kullanılan kelimeleri algılamasına ve böylece kelimelerin anlamını öğrenmesine yardımcı olur (Moyles, 1989; Sook ve diğerleri, 2002).
- Çocuktaki erken okuryazarlık gelişimini, çocuklara kitap okuyarak ve onlarla birlikte çeşitli basılmış materyalleri kullanarak (örneğin, kitap, gazete ve işaretler) destekler. Erken yaşlarda kendisine kitap okunan çocuk, erken yaşlarda okumayı öğrenir (McCharty, 1995) ve çocuğun öykü formunu anlamasını artırır.
- Çocuklara hikaye okumak, onların eser üzerindeki giriş-gelişme ve sonucu anlamasına yardımcı olabilir. Bu durum, çocuğun hikayedeki olay ve ana fikri anımsamasına yardımcı olur (Lehr,1990; Beck ve Mckeown, 2002).
- Buna ek olarak okuma, çocuktaki erken matematiksel kelime ve kavramları (şekil, boyut ve uzunluk gibi) inşa eder. Çocuklara bu tarz kitapların okunması, onların matematiksel dili öğrenmelerine ve somut deneyimler aracılığıyla keşfedilmiş kavramları pekiştirmelerine sebebiyet verir (Hawthorn, 1992) ve bir durumla karşılaşıldığında düşünmeyi teşvik eder ve çocuklardaki kavram gelişimini destekler.
- Psikolojik uyumsuzluk, abartı ve mizahın kullanıldığı hikayeleri okumak, çocukta kavram ve günlük yaşantı hakkında düşünmeye imkan tanır. Kitap okuma, çocuktaki stres ve üzüntüyü azaltır. Günlük yaşamında strese neden olan (kabus, ailesinden ayrılma gibi) yaşantı ve olaylar hakkında çocuklara kitap okumak, onların kitaptaki durumu kendi yaşantılarıyla

özdeşleştirmelerine yardımcı olur. Eğer hikayeler espriliyse, kahkahanın ortaya çıkması çocuğun rahatlamasında önemlidir (Klein 1992).

Okul öncesi çocukları için, onlara anlatılan hikaye, gerçek yaşam ve kendi kişisel yaşamları arasında bağlantı oluşturur. Bu çoğunlukla, hikayedeki ana karakteri tanımladıklarında ortaya çıkar (Lehr, 1990, Akt: MacNaughton & Williams, 2004).

Snow & Tabors (1993)'a göre kitap okumak öğretmen açısından, çocuklarda kelime inşa etmek, fonolojik farkındalık kazandırmak, okuryazarlık biçimiyle ilişki kurmayı geliştirmek gibi çocuğa bir şeyler katmak adına çok önemli bir fırsattır.

2.5. Çocuklara Kitap Okumak

2.5.1. Okuma Öncesi

1. Kitabı kendinize okuyun. Kitabın kapağına bakarak kitabı kendinize okumalı ve hikayeyi nasıl tanıtacağınıza karar vermeli, ilginç kelime ve sözcük gruplarını vurgulamak için onları metinde kitapta bulmaya çalışmalı, çocuğu hikayeye nasıl dahil edeceğinize karar vermelisiniz,
2. Kitabı kendinize yüksek sesle okuyun. Nasıl gittiğini ve kulağa nasıl geldiğini görmek için, okuma vaktinden önce kitabı yüksek sesle okuma ihtiyacı duyacaksınız. Eğer yüksek sesle okumayı, çocuklara okuyacağınız zamana kadar ertelerseniz, kelimeler üzerinde hata yapabilirsiniz.
3. Komik durumları not edin (Beaty,2009).

2.5.2. Okuma Sırası

- Kitap üzerinde en çok tekrar edilen kelimeye dikkat çekin ve kelimenin ne anlama geldiğini açıklayın.
- Sayfadaki resimler hakkında konuşarak diğer sayfada ne olabileceği ihtimali üzerine konuşun.

- Çocuğun yaşantısıyla kitaptaki olayları ilişkilendirin (Wiener, 1988).
- Kelime hilelerinizi kullanın. Hileleriniz hikayenizde domuz dans ettiği zaman 'dans', eğlenceli bir şarkıda 'la-la-la', köpek birdirbir oynarken 'sıçramak', ve hepsi uykuya daldığında 'horlama' olabilir. Tahmin edebileceğiniz gibi, çocuklar bunu çok sevecek ve hikayenin tekrar edilmesini isteyeceklerdir.
- Çocukları katmak. Hikayeyi okurken, hikayede geçen karakterin taklidini yapmak için, hikayeye ara vermek çocuğun hikayeye katılımını sağlayacaktır.
- Diğer kelime hilelerini kullanın. Okuduğunuz diğer kitaplardaki kelime hilelerini kullanarak, kelimeler yerine sesleri de ekleyebilirsiniz. Örneğin, 'homurtu' kelimesi yerine homurdanın, 'patlama' kelimesi için patlama sesi çıkartın, ya da 'hapşırık' kelimesi yerine 'hapşu' kullanın. Eğer kelime seslerinin daha heyecanlı nasıl olabileceğini düşünemiyorsanız, çocuklara sorun (Beaty, 2009).

2.5.3. Okuma Sonrası

- Çocuğun kitap hakkındaki (olay, kahraman vb.) düşüncesiyle, kitabın vermek istediği mesajı birleştirmek çocuk açısından önemlidir. Bu durum çocuğun hayal gücünün gelişmesine neden olacaktır. (Wiener, 1988).
- Basit sorular sorun. Kitap hakkında onları düşünmeye davet etmek adına ilk okuma sonrası, onlara basit birkaç soru yöneltin ve kelime tekrarı yapın. Okuma sonrası, onlarla hikaye hakkında konuşmak, hikayenin kendisi kadar önemlidir. Hikaye hakkında konuşmak, duydukları kelimeleri anlamalarına yardımcı olur (Beaty, 2009).

2.6. Okuma Teknikleri Üzerine Düşünme

- Kısaca okumayı tanımlayın.
- Onların etrafındaki doğal dünyanın keşfini desteklemek için, çocuğunuza okuyabileceğiniz üç kitap bulun
- Matematiksel öğrenmeyle ilişkili sınıflamayı ve boyut, şekil, numara

arasındaki karşılaştırmaları desteklemek için okul öncesi çocuklarına okuyabileceğiniz dört kitap seçin.

- Çocuklar için yazılmış üç mizahi kitabı gözden geçirin. Çocuğun dünyası ve kendisi hakkında düşünmesini teşvik etmede neyin yardımcı olacağını düşünüyorsunuz?
- Çocuğunuza beş kitap seçin. Kitapları incelemek için eşitlik ve anti-yanlılık kontrol listeleri kullanın. En sevdiğiniz kitap eşitlik ve çeşitliliği nasıl ve ne ölçüde desteklemiş?
- Tv'deki çocuk programlarında hikaye okuma saatlerini takip edin ve sunucunun, çocukların ilgisini hikayeye çekebilmek için sesini nasıl ve ne ölçüde kullandığına dikkat edin?
- Erken çocukluk eğitimi ile ilgilenen yetkiliyi çocuklara kitap okurken gözlemleyin; nasıl ve ne ölçüde okumayı gerçekleştirdiğine dikkat edin.
 - 1- Önemli kelimeleri anlaşılır bir biçimde ifade ediyor mu?
 - 2- Çocuklara okunan metinle ilgili soru sorma fırsatı veriyor mu?
 - 3- Hikaye hakkında çocuklarla birlikte sohbete koyuluyor mu?
- Çocuklara kitap okunurken, çocukları gözlemleyin. Hikaye:
 1. Günlük hadiselerden oluşan basit olay sıralaması ve onlarla ilişkili deneyimlerden mi oluşuyor?
 2. Hikayede varolan bir ya da iki kilit karakter, çocukların hikayenin içerisinde geçen olaylara odaklanmasına yardımcı oluyor mu?
 3. Hikayenin ana konusunu takip etmesine ve çocuğun sonucu tahmin etmesine yardımcı olan kelime veya tekrarlanan olayların kullanıldığı karakterler hikayede kullanılmış mı? (MacNaughton ve Williams, 2004).

2.7. Ek Kitap Okuma İpuçları

- Okumaya başlamadan önce bütün çocukların kitabı net bir şekilde görebildiklerinden emin olun.

- Çocukların, diğer arkadaşlarının dikkatini dağıtmasına sebebiyet verici yanyana oturma kombinasyonlarına dikkat edin. Okumaya başlamadan önce oturma düzenini tekrar ayarlayın.
- Çocukların başlangıca odaklanabilmesi için bir süreliğine onlara izin verdiğinizde, kısa bir süre duraklayın. Eğer okuma sırasında çocuklardan bir tanesi konsantre olmada zorlanıyorsa, öğretmen çocuğa sessiz bir şekilde alternatif bir aktivite önerebilir. Alternatiflerin net olacak şekilde anlaşılması, bunların eksikliğinin tüm personel ile kurulması gerekmektedir.
- Dikkati dağılmış bir çocuğun kitaba yakın olacak şekilde hareket etmesi, veya öğretmenin dizine oturması, bazen işe yarayabilir.
- Dışarıdan dikkati dağıtan bir ses geldiğinde , dikkati yeniden yakalayın ve hikayede geride bırakılan önemli geçiş durumlarını hatırlatın.
- Uygun bir zamanda, kitabı kişiselleştirebilirsiniz.
- Kitap daha fazla çocukların ilgisini çekmiyorsa, resimleri çabucak göstererek ve olayları sonuçlandırarak atlama yoluna başvurabilirsiniz.
- Çocuklar daima kitap kendilerine okunurken, kitaba dokunmak isterler. Bu durumu mümkün olduğunca kafanızda belirleyin. Kitaba gidip dokunmak isteyen her çocuk için hızlı bir bekleme listesi yapın.
- Gün içerisindeki aceleci ve telaşlı bir zamandan ziyade sakin bir şekilde okuma oturumu gerçekleştirin.
- Elinizdeki kitabı nazikçe ve dikkatli bir şekilde tutun.
- Ne kadar çok okuduğunuzdan ziyade, nasıl okumanız gerektiğini unutmayın.
- Periyodik olarak metinde geçenleri resim üzerinde gösterin ve parmağınızı cümlelerin altında soldan-sağa gidecek şekilde sürükleyin (Machado, 2003).

2.8. Sesli Okuma

Sesli kitap okuma, yetişkinlerin çocuklardaki okuma – yazma becerilerini geliştiren en etkili ve gerekli çalışmadır. Sesli okumanın asıl faydaları şöyle sıralanabilir:

- Çocukların kelime bilgisini artırır.
- Yazılı dili anlama yeteneğini geliştirir.
- Öğretmenin heyecanına katıldıkça, okuryazarlık için büyük bir istek gelir.
- Hikayenin ve diğer metin çeşitlerinin yapısı hakkında farkındalık kazandırır.

Sesli okuma, her gün en az yirmi dakika olacak şekilde okul öncesi eğitimden başlayarak ilköğretim boyunca her sınıfta düzenli bir şekilde devam etmelidir.Çocuklara sesli okuma gerçekleştirdiğinizde, bazı basamakları takip etmelisiniz:

(1) Okumak için kitabı hazırlayın. Çocuklara kitabı okumadan önce, kendinize mutlaka okuyun. Okuyacağınız grup için uygun olup olmadığına karar verin. Kitapta, bütün grubun ilgisini üstüne çekecek bir yoğunluk ve yeterince heyecan mevcut mu? Eğer kitap çocuklar için uygunsa, nasıl okuyacağınıza karar verin mizah, drama, merakı uyandıracak sorular mı? Kitap okurken çocukların kitapla ilgili tahminlerini ve yorumlarını merak ediyorsanız, kitabın neresinde duracağınıza karar verin. Çocukların aşına olmadığı kelime ve fikirler varsa, onları telaffuz etmek için not alın ve çocuklara ne anlam ifade ettiğini açıklayın.

(2) Çocukları hazırlayın. Çocukların sizi rahatlıkla duyabileceği ve görebileceği yere oturduklarından emin olun. Çoğu öğretmen, çocukların halıya ve mindere oturmalarını tercih eder. Öğretmen çocuklardan iyi bir dinleyici olmalarını beklediğinde gözler öğretmende, kulaklar hikayede şeklinde bir hatırlatma yapılabilir.

(3) Okumaya başlayın. Çocuklara kitabın kapağını gösterin. Kitabın konusu hakkında ne bildiklerini sorun. Daha fazla ilgi uyandırmak istiyorsanız, kitabın içinden aniden ve çabukça diğer resimleri gösterin (Çocuktaki merakı yok etmemek adına, son sayfadan resim göstermeyin). Çocuklara kitapta ne olacağı ile ilgili sorular yönelterek, onların yorumlarını alın. Kitabın başlığının olduğu sayfaya dönün. Yazarın ve çizerin adını okuyun. Her bir kişinin kitaba ne kattığı hakkında

konusun. Eğer sadece bir isim verilmişse, muhtemelen yazar ve çizer aynı kişidir. Kitabın meydana gelmesinde yazar ve çizerin de önemli katkıları olduğunu çocuğun bilmesi gerekir (Amerika'da yayıncılar genellikle yazara ve çizere eşit miktarda ücret verirler ve onları, birbirinden bağımsız olarak çalışmalarını için teşvik ederler). Çocuklara bu yazar yahut çizere ait daha önce okudukları, diğer kitapları hatırlatın.

(4) Kitabı okurken. Kitabı okudukça, kitabın gidişatıyla ilgili çocukların yorumlarını dinleyin. Kitaptaki karakterin ne düşündüğünü, karakterin probleminin ne olduğunu, karakterin var olan problemi çözmek için ne yapacağını, gelecekte ne olacağı ile ilgili sorular sorun. Birkaç sayfa okuyun ve sonra yeniden durun. Karakterin durumunun şimdi ne olduğu, karakterin problemi çözmek için ne yapacağı, asıl şimdi çocukların gelecekle ilgili ne düşündüklerini sorun. Sona yaklaşıldığında, artık çocukların son tahminlerini sorun. Onları merakta bırakacak sorular sorun ve son sayfa ile yorumlarını alın.

(5) İlk okumadan sonra. Kitapta gelişen olaylar, çocukların düşündüğü şekilde mi sonuçlandı? Onların bu şekilde düşünmelerine ne sebep oldu? Kitapta onların en sevdiği şey ne idi?

(6) Yeniden okumak. Bir kitabı ikinci kez okuyun. Bu kez, resimde geçen eylemlere bakmak için daha çok zamana ihtiyaç duyabilirsiniz. Eğer kitapta sürekli tekrarlara yer verildiyse, çocuklardan bunları tekrarlamasını isteyin. Eğer zamanınız varsa, çocuklara karakterler hakkında, onları harekete geçirecek ya da sizin kitap hakkında ilginç bulduğunuz kısımlardan sorular sorun.

(7) Okuma sonrası. Kütüphanede, kitabı teşhir için koyun ve çocukları, okuma merkezindeki programlanmış saatte okuması için ve diğer aktiviteler arasında okuması için cesaretlendirin (Temple, Ogle, Crawford & Freppon,2005).

Küçük çocuklar ilk kez kendi başlarına kitap okumaya başladıklarında, çocukların çoğu kelimeleri okumaz. Onlar kitapta ilerledikçe belki de hikaye uyduruyor, resimleri okuyor veya sayfaları çevirdikçe hafızalarından, hikayedeki kelimeleri söylüyor olabilirler. Çocuklarınızın bu davranışları içeren durumlarını gözlemlediğinizde, yani bu demek oluyor ki onlar gerçek okuyucu olma yolundalar, onları cesaretlendirmelisiniz. Onlar hikaye resmine ilk baktıklarında, nasıl olacağını bile bilmiyor olabilirler, sayfaları rastgele çevirirler ve yetişkin okuması gibi gelen özel bir dille mırıldanırlar. Bu, taklit okuma veya mırıltı okumadır. Bütün çocuklar bunu yapamaz, fakat kendisine sık sık kitap okunanlardan bazıları, taklit okuma yaparak işe başlayabilirler. Onlar arkadaşlarına, hatta oyuncak bebeklerine, oyuncak hayvanlarına bile kitap okumayı taklit edebilirler (Beaty, 2009).

Öte yandan evde, okuyucu kucağına oturarak çok sayıda kitap okunan ve hikaye geliştikçe en beğenilen kitaptaki resimleri yakından takip eden bazı küçük çocuklar neredeyse kelimesi kelimesine kitaptaki bütün kelimeleri tekrarlayabilirler. Fakat onlar okumazlar, okunanları ezberlemişlerdir. Çocuklarının bir yazarın bütün bir kitabını 'okuyabilmesi' aileleri çok fazla heyecanlandırır ve bunu büyük bir olay haline getirirler ve bu sayede çocuklarının kelimeleri okumayı öğrenmesine motive ederler.

Çocuktaki hikaye duygusunu geliştirmek adına:

- Kolayca takip edilecek resimler ve plot-plandan oluşmuş kitapları seçin
- Tek kişiye kitabı defalarca okuyun
- Çocuğa gelecekte ne olacağını sorun
- Çocuğun 'resim okumasına' yardımcı olun
- Çocuklara kendi başlarına kitaba bakmaları için zaman verin (Beaty, 2009).

Erken yaşta çocuklara kitap okuma, onların hayal güçlerini artırır, kelime bilgisini oluşturur ve gelecek için sağlam bir kitap sevgisinin temelini oluşturmada mükemmel bir yoldur. Çocuklara kitap seçerken -dikkat süresi, çocuğun ilgisi, yaşı-

gibi göz önünde bulundurulması gereken birkaç faktör vardır. Okul öncesi yıllarda yoğun olarak kullanılan hikaye kitaplarının çocukların dil ve bilişsel gelişim özelliklerine, ilgi, ihtiyaç ve beklentilerine uygun, içerdiği zengin dil öğeleriyle çocuğun dil gelişimini destekleyecek paralellikte hazırlanmasının, anne baba ve diğer yetişkinlerin çocuk eğitiminde ve gelişiminde çocuk kitaplarını daha yaygın kullanmalarının ve kitap tercihlerinde bilinçlendirilmelerinin çocukların ilerideki başarılarının temelini oluşturacağına inanılmaktadır (Erbay ve Aydoğan, 2006).

Kitaplar, duyguları ve kaygıları paylaşmak için anne ve çocuklar için harika bir yol olabilir. Çocuk için hiçbirşey anne, baba, büyükanne ve büyükbaba ile birlikte okunan özel bir kitap kadar güvenilir ve rahat değildir. Erken yaşlarda kitapları seven çocukların, ileriki yaşlarda da kitapları sevmesi muhtemeldir. Fakat okul öncesi çocukları için doğru kitabı seçmek bazen zor bir görev olarak görülebilir.

Bilinmesi gereken ilk şey, kitap seçerken takip edilecek bir kuralın olmamasıdır. Çocuğunuzun hoşlandığı herhangi bir kitap, onun için doğru olandır. Ancak, çocuğunuzun ufkunu genişletmek istiyorsanız, yardım gerekebilir. Özel olarak çocuğunuzun ilgisini çeken nitelikli ve onlara uygun kitapları bulmanıza yardımcı olmak için bazı özellikler mevcuttur.

Şu soruları kendinize sorabilirsiniz:

- Kitap, nasihatten mi oluşuyor? Hikayede, çocuğu düşündüren bir tema var olsa da, iyi bir kitap asla mesaj iletmek için yazılmış olamaz.
- İyi bir kitap tüm önyargılardan kaçınmalıdır (yaş, cinsiyet ve ırksal açıdan önyargı).
- Kitap, çizgi film karakterli özelliğe sahip bir kitap mı? Bu gibi kitaplar genellikle ticari nedenlerle yazılır ve bu tarz kitaplar, çocuğunuz için iyi bir seçim olmayabilir.
- Kitabın dili ritmik ve yaratıcı mı? Yüksek sesle birkaç paragraf okumayı deneyin. Sözcükler ağızdan kolayca akmalı ve cümlelerin okunması kolay olmalıdır.
- Hikayenin konusu, şaşırtıcı ya da tahmin edilebilir türden mi? Hikaye komik mi?

Kitaptaki karakterler, var olan sorunu alışılmadık bir şekilde mi çözüyor? Diğer bir deyişle, kitap ilginç ve eğlenceli mi?

- Çocuklar sanata, genellikle resimli kitaplar ile giriş yapar. Kitaptaki resimlerin tarzı, çocuğun ilgisini çekecek mi? (Eğer emin değilseniz, farklı tarzlarda kitapları çocuğunuza sunun ve çocuğunuzun hangilerini sevdiğini görün) (Jackson, 2012).

2.9. Çocuk Kitaplarının Özellikleri

2.9.1. İçerik Özellikleri

Çocuk kitaplarında bulunması gereken içerik ve biçimsel özelliklere de ailelerin ve öğretmenlerin dikkat etmesi gerekmektedir. Çünkü kitaplardaki iç ve dış yapı özellikleri kitabın bütünü oluşturmaktadır. Bu bağlamda hikayeyi oluşturan bazı unsurlar vardır. Bunlar:

- Hikayenin geçtiği yer. Hikaye, nerede ve ne zaman meydana geldi?

Hikayenin geçtiği yer, zaman ve olayın geçtiği yerdir. Hikayenin geçtiği yer anlaşılabilir ve açık olmalıdır.

- Bakış Açısı. Hikayeyi kim anlatıyor?

Yazar, karakterleri basit bir şekilde tanımlayan ve düşüncelerini doğrudan bir anlatımla sunan herşeyi bilen bir anlatıcı edasında hikayeyi yazabilir.

- Karakter. Hikayeyi oluşturan karakterler kim? Nasıl ortaya çıkmışlardır?

Karakter ne söylemiş, ne yapar, diğer karakterlere karşı tepkisi ne, diğer karakterler onun hakkında ne düşünüyor gibi soruların cevabı karakterleri oluşturan kısımdır. Eğer kitaptaki karakter ana karakterse, karakter enerjik bir rol oynamalıdır.

Karakterler tutarlı ve inanılır olmalıdır. Karakterler doğal yoldan geliştirilmeli, çocuğun yaşı, cinsiyeti, eğitimi ve etnik grubu ile uyumlu şekilde konuşması ve davranması gerekmektedir.

Hikaye ister gerçekçi ister hayali olsun, karakterler inandırıcı olmalıdır.

- Hikayenin konusu. Hikayede ne oldu?

Çocuklar için kurgu daima hikayede meydana gelmiştir ve eylemin ne olduğuna odaklanmıştır.

- Tema. Hikayenin ana fikri nedir? Tema fiziksel bir engel, kıskançlık, korkunun aşılması veya üvey anne-babanın kabul edilebilir olması ile ilgili olabilir. Kitapların bu ve bunun gibi gelişimsel değerlere sahip olması, çocukların sadece benzer problemleri paylaşmasına yardım etmez, aynı zamanda algılayışı ve sempatiyi öğrenmeye ihtiyaç duyan çocukların bu değerleri öğrenmesine yardımcı olur.

- Üslup. Hikaye nasıl yazılmış? Fikirler nasıl tanımlanmış? Üslup, yazarın kelimelerdeki seçimini, cümle kalıplarını (basit ve tutulan bir kalıp, uzun ve kısa cümleler, cümle içindeki kelimelerin düzenlenmesi), kullanılan imgeler, cümlelerdeki ritmi içerir (Arbuthnot & Clark, 1964).

2.9.2. Fiziksel Özellikler ve Resimleme:

a) Büyüklük (Boyutlar): Çocuklar, genellikle değişik boyutlardaki kitapları karıştırmaktan ve okumaktan hoşlanırlar. Ancak, ilke olarak, çocuk kitapları hacim ve ağırlık yönünden taşınabilir, kitaplık düzenlemesine de uygun olmalıdır.

b) Kağıt: Çocuk kitaplarında kullanılan kağıt mat, dayanıklı, birinci veya ikinci hamur kağıt olmalıdır. Kaliteli kağıt kullanılmadığı için; renkleri değişen, yazıları iyi okunmayan ve kolay yırtılabilen bir kitap, çocukları okuma isteksizliğine itebilir.

c) Sayfa Düzeni: Çocuk kitaplarında, sayfalar normal aralıklı satırlardan oluşmalı; sayfa kenarlarında geniş boşluklar (marjlar) bulunmalıdır. Özellikle, sayfalar tek sütun halinde düzenlenerek, okuma rahatlığı yaratılmalıdır. Bu sayfalarda resim-yazı uyumu sağlanmalıdır.

d) Kapak (Cilt): Çocuk kitaplarındaki kapak resimleri estetik değerinin yanında; canlı, kitap konusuyla ilgili ve çocuğu okumaya çağırıcı biçimde olmalıdır. Kapak kağıdı sağlam ve kaliteli olmalıdır. Çocuğun hoşuna giden çekici bir kapak ve cilt, eserin okunma ve uzun süre saklanma şansını da artırır.

e) Resimler: Kitaplardaki resimler konuya uygun, sayfa düzeninde de birlik ve

bütünlüğü sağlamalıdır. Resimler anlatılan konuya göre; açıklayıcı, yorumlayıcı eğlendirici, güldürücü ve sevimli olmalıdır. Bazen de güldürürken düşündürmelidir. Resimlerin taşınması gereken en temel özelliği ise, "estetik değeri"dir. Resimler, çocuğun estetik duygularının gelişmesine katkı sağlamalıdır. Estetik kaygı ön planda tutulmak koşuluyla; okul öncesi döneme ve okumaya yeni başlayan çocuklara yönelik kitaplardaki resimlerin renkli olması beklenir. Okul öncesi ve okumaya yeni başlayan çocuklar için hazırlanan kitapların dörtte üçü resim, dörtte biri yazı olmalıdır (Sever, 1995).

Öğretmenler, okulun belirli amaçlarına uygun nitelikli kitaplar seçmede sorumludurlar. Sıklıkla öğretmenlere, okul koleksiyonu için hangi kitapları seçecekleri sorulur. Kitap seçimi öğretmenler için hiç de kolay bir görev değildir.

McCord (1995) şu nokta üzerinde durmaktadır. Öğretmen olarak her bir kitap seçilirken içerik açısından çocuklara uygun kitaplar seçme sorumluluğumuz vardır. Seçtiğimiz hikaye ile çocukların nasıl kişilik kazanabileceklerine karşı duyarlı olmalıyız. Aile durumunun, kültürün, dinin ve küçük topluluklardaki ön yargıların farkındalığını, onlara seçeceğimiz kitapla geliştirmek gerekir (McCord, 1995; Akt: Machado, 2003).

Bazı kitaplar tamamen ihtiyaçlarımıza cevap verirken, diğerleri kısmen işimize yaramaktadır. Bazı yerel kütüphaneler, hikaye anlatma zamanını ilginç ve taze tutmaya yardımcı olan kitaplar ödünç alma fırsatı verirler.

Bazı çocuklar, diğer çocukların hoşlanmadığı kitaplardan hoşlanabilirler. Bazı hikayeler bir gruba, diğer gruplara çekici geldiğinden daha fazla çekici gelebilir. Hikayeyi bilen çocuklar, hikayenin tanıdık parçası ve karakteri için sabırsızlanırlar (MacDonald, 1992; Akt: Machado, 2003)

Çocuklar, onların değişen ilgilerini yansıtan kitaplara, basitten zora ilerleyen kitaplara, günlük yaşamlarındaki sosyal ve kültürel gerçekle ilgili kitaplara ihtiyaç

duyarlar.

Çocuk kütüphanecilerine göre, çocuğun ilgisini her fırsatta çeken, espri anlayışı ve yaşına hitap eden, çocuğun tekrar tekrar döndüğü kitaplar, 'çocuğu çeken kitap'tır.

James ve Kormanski (1999), resimli kitaplarda seçim kriterlerine değinmiştir. Bunlar:

- Karakterlerin, inandırıcı olması ve çocukların karakterler hakkında hemen tanımlama yapabileceği duygu ve deneyimlere sahip, gerçekçi tasvir edilmiş karakterler olması gerekmektedir.
- Hikayedeki kronolojik düzen sıralı bir ardışıklıkta gelmelidir. Çözülmesi ve azaltılması gereken gerginlik ve çatışma durumu olmalıdır. Resimli çocuk kitapları, konusu ve uzunluğu itibarı ile çocukların kitaba dahil olmasına , problem çözmesine ve çözümü kolaylıkla anlamasına izin vermelidir.
- Tema, çocukların ihtiyaçları, ilgisi ve anlayışına uygun olmalıdır. Hatta basit bir hikaye önemli bir tema geliştirebilir.
- Zaman ve mekanı kurmasının yanında, hikayenin geçtiği yer, tarihte bir kültürü veya bir dönemi tanıtmak için, bir ruh halini geliştirmek için, ya da sembolik anlamı vurgulamak için kullanılabilir. Yaşlı insanlar da çocuklar gibi bütün kültürlerde ve tüm tarihsel zamanlarda var olmuşlardır. illustrasyonlar metinle beraber el ele hareket etmeli ve hikayenin geçtiği yeri iletmelidir.
- Stil (teknik) ritim, tekrar ve çok dikkatli yapılmış kelime seçimlerini içerir. Stilin münferit özellikleri canlı bir cümlelenme, kafiye, olduğundan az gösterme, tekrarlanan nakaratlar, ses kalıpları ve abartmadır, ki bunların hepsi çocuk kitaplarına canlılık ve çeşitlilik katan öğelerdir (James & Kormanski,1999; Machado, 2003).

Çocuklar okumayı öğrenmeden önce, onlar 'resimleri' okur. Bu nedenle, kitap seçimleri çocukların daha önceki deneyimlerine dayanarak kendi hikayelerini geliştirmelerine yardımcı olur. Aşağıdaki bazı faktörler göz önünde

bulundurulmalıdır:

- Kitap dikkat dağıtmayan büyük, basit resimler içeriyor mu? çok fazla detay küçüklerin aklını karıştırır.

- Sayfaları çevirmek kolay mı?

Fiziksel bir engeli olan çocuk veya bebekler için olan mukavva kitaplar; başarılı bir şekilde sayfayı çevirmek için ince motor becerisi gelişmemiş çocuklara kolaylık sağlar.

- Metin, hızlı şekilde gelişen bir plan dahilinde olumlu bir sonla mı yazılmış? çocuk kitapları, mutlu bir sonla biter.

- Yetişkin, kitap okumaktan zevk alacak mı? Unutmayın ki, okumaya karşı olan tutumunuz, çocuğunuzun kitaba olan tutumunu da etkileyecektir.

- Kitap, çocuğa iyi değerler hakkında düşünmek için yardım ediyor mu? Çocuklar için yazılmış kitaplar öğretmek amaçlı olmamalıdır ama iyi değerleri kucaklayan bir mesaj ve ince bir yaklaşımla çocukları işleyebilir olmalıdır.

- Kitabın tekrarlayan kalitesi nedir? Yani, çocuk kitabın birkaç kez okunmasını talep edecek mi?

- Kitap, kafiyeli kelimeler, komik karakterler, ilginç bir konu ve tahmin edilebilir-sürpriz bir kapanış içeriyor mu?

Seçtiğiniz birçok kitabı, yeni kelimeleri tanıtan ve çocuğun ilgisini çeken uyku vakti kitabı, etkinlik kitabı ve resimli kitaplar ile birlikte ev veya okul koleksiyonuna ekleyebilirsiniz (Tomlin, 2008).

Okul öncesi çocuklar için kitap seçiminde azami özen gösterilmelidir çünkü her resimli kitap çocuklar için uygun olmayabilir. Donna Norton, "Through the Eyes of a Child" (1983) adlı kitabında, resimli kitap seçiminde dikkate alınması gereken noktaları aşağıdaki gibi tanımlamıştır:

- Resimli kitaplar iyi düzenlenmiş ve çocukların takip edebileceği bir sıralamada olmalıdır.

- Kitapta detaylar olmalı ancak çok detaylı resimler çocuklar için bunalıcı olabilir.

- Kitabın büyüklüğü ve cazibesi mutlaka hesaba katılmalıdır

- Kitabın genel durumu çocukların anlayabileceği açıklıkta olmalıdır (Norton, 1983).

MacNaughton ve Williams (2004)'e göre ise kitap seçiminde aşağıdaki maddeler önem taşımaktadır:

- Kitap, kullanılabilir durumda olmalı. Herhangi eksik sayfası olmamalı, ve kapak sayfası eksiksiz olmalıdır. Bu çocukların kitaba saygı duymasını ve onu korumasını sağlar.
- Çocukların ilgi alanları ile paralel olmalıdır.
- Çocukları korkutmamalıdır.
- Çocuklara okunan kelimelerle ilgili anlaşılabilir resimler içermeli ve yumuşak bir sesle onlara okunmalıdır.

Kalite

Kitabın kalitesinin ve resimlemesinin iyi olup olmadığını tespit etmek, resimli kitabı incelemekle mümkündür. Sizin seçtiğiniz her bir kitap, aşağıdaki cazip ve değerli özelliklere sahip olabilir:

- Tanımlama
- Cesaret ve zeka örneği
- Estetik görünüş
- Kelime oyunu
- Dinleme isteği
- Yansıma (vızıltı ve tıslama gibi sessel taklit ile olayı adlandırmak).
- Çocukta merak uyandırmak
- Mizah veya nükte
- Hayal gücü
- Sürpriz
- Tekrarlama
- Umut
- Cazibe
- Duyarlılık

- Gerçekçi diyalog
- Kültürel anlayış
- Hareket
- Tahmin edebilme (Machado, 2003).

2.10. Yetişkinlerin Resimli Çocuk Kitabı Seçerken Dikkat Edecekleri Özellikler

Kitabı seçerken çocuğun dikkat süresi, olgunluğu, ilgisi, kişiselliği ve kitap seçerken hedeflediğiniz çocuğun yaşı göz önünde bulundurulmalıdır. Geniş bir edebi ve sanatsal zevki geliştirme bir diğer önemli düşüncedir.

Aşağıda bir öğretmenin çocuk kitabı seçerken kullanabilceği soru dizileri yer almaktadır.

- Bu kitabı büyük bir hevesle ve zevk alarak okuyabilir miyim?
- Kitabın içeriği, çalıştığım yaş grubuna uygun mu?
- Çocuk, kitaptaki kısımlarla kendi hayatı ve geçmiş tecrübeleri arasında ilişki kurabilir mi?
- Kitapta geçen karakterleri çocuklar benimseyebilir mi?
- Kitap, doğrudan doğruya tırnak içindeki konuşmalara yer vermiş mi?

Eğer böyle bir durum varsa, metne ilginç bir hava katabilir; örneğin İneğe: 'Sen benim annem misin?' dedi.

- Çocuk, kitap içerisinde bulunan davranış ve model durumlarından yararlanacak mı?
- Kitap, okul öncesi yaş düzeyinin karakteristik anlayışına uygun olarak mı yazılmış?
- a. Kitapta geçen metin, başında oturulacak kadar çok mu uzun? Kitapta çok mu kelime var?
- b. Çocuktaki dikkati uyanık tutmak için kitap, yeterince renkli mi? ve aksiyon içerikli resim ve çizimlerden oluşuyor mu?

- c. Grupça veya bireysel kullanımda, kitabın boyutu kullanım açısından uygun mu?
 - d. Çocuk, konuşarak veya metne uygun hareketlerle hikayeye katılabilir mi?
Yazarın tarzı eğlenceli mi?
 - e. Kitap, temiz bir dille ve çocukların anlayabileceği bir düzende mi yazılmış?
Akılda kalması kolay kelime ve ifadeler kitapta kullanılmış mı?
 - f. Kelime tekrarı ve kafiye kullanılmış mı?
 - g. Hikayedeki olay, tatmin edici bir gelişme ile ilerleyip, çözülmesi gereken bir sonla mı bitiyor?
 - h. Kitapta esprili kısımlar ve komik isimler yer alıyor mu?
 - i. Seçeceğiniz kitap, eğitsel değerlere sahip mi?
- Herhangi özel bir şekilde var olan bilgiyi artırmak için kullanabilir miyim?
- Yeni kelimeler sunuyor mu? Var olan anlayışı artırıyor veya genişletiyor mu?
 - Resimler, metni iyi açıklıyor ve metinde geçen olayla uyum sağlıyor mu?
- (Machado, 2003).

Çocuklar kendileri gibi olan, kendi yaşam tarzını benimseyen aynı ırksal ve kültürel geçmişli olan, kendi cinsiyet ve yetenekleriyle aynı olan karakterlerle özdeşim kurarlar. Çocukların ırk, kültür, cinsiyet ve yeteneklerini yansıtacak şekilde onlara hikayeler seçerken dikkat edilmesi gereken belirli noktalar vardır:

İrk ve Kültür:

Geleneksel millet inancı ve kültürel klişelere meydan okuyan bir kitap seçimi yaparken, aşağıdaki unsurlara dikkat edilmelidir;

Fiziksel özellikler: Siyahiliğin ve etnik azınlığın perde arkasındaki gösterimi tam olarak ten rengi ve insanların yüz özellikleri ile mi tasvir ediliyor? Renkler canlı ve siyahli insanlar gri renkte mi gösterilmiş? Siyahiler ya da etnik azınlığın insanların ten rengi beyazlarındaki gibi mi gösterilmiş? Siyahiler ya da etnik azınlık karakterleri betimlenirken yalnızca saç, ten rengi veya benzer yüz özelliklerinden birindeki farklılıkla mı gösterilmiş?

Sahne: Siyahiler veya etnik azınlıklar farklı sahnelerde mi gösterilmiş? Siyahi ve etnik azınlık karakterlerini daha az bolluk içerisinde betimleyen kitaplar, siyahilerin ve etnik azınlıkların fakirlik içerisinde ve acınanak halde oldukları düşüncesini kafalara kazır.

Karakterler: Kitaptaki tüm karakterler karar üretebilen veya kendine saygı duyan insanlar şeklinde mi tasvir edilmiştir? Siyahiler ve etnik azınlık karakterleri kendilerine veya başkalarına ne olduğunu fark edebilecek güce sahip midir? Siyahiler ve etnik azınlık karakterlerinin farklı kutlamalar veya olaylar içerisinde olduğunu aktaran kitaplar, onların farklı ve egzotik bir yaşam tarzına sahip oldukları düşüncesini kafalara kazır.

Dil: Kullanılan dil, farklı tüm insanlara hitap eder mi? Saldırgan bir dilden kaçınılmış mıdır? Karakterleri küçültmek veya tasvir etmek için farklı bir lehçe kullanılmış mıdır?

Hikaye gelişimi: Siyahi ve etnik azınlık çocukları okudukları kitaplarda bahsi geçen karakterleri heyecan verici ve ilgi çekici insanlar olarak kendilerinden emin hikayenin gelişimini tanımlayabiliyorlar mı? Hikayenin gelişimi beyaz çocukların üstün oldukları düşüncesini mi destekliyor? Hikayenin gelişimi beyaz ve siyahi insanların beraberce çalışabildiği veya yardımlaşarak yaşayabildiklerini mi gösteriyor?(MacNaughton & Williams, 2004).

Cinsiyet

Kültürel cinsiyet klişelere meydan okuyan kitapların seçimi yapılırken, aşağıdaki unsurlara dikkat edilmelidir;

Giyim: Kadınlar, kızlar, erkekler ve genç erkekler farklı birçok çeşit elbise mi giyiyor? Kitaplarda yer alan tatlı, fırfırlı, pembe giyimli kadınlar veya kızlar, bayanların her zaman işlevsellikten daha çok feminen giysilere sahip oldukları

düşüncesini pekiştirir. Kitaplarda yer alan köyü ve iş elbisesi giyen erkekler ise, erkeklerin kıyafetlerinin hep işlevsel olması gerekliliği düşüncesini pekiştirir.

Sahne: Bayanlar ya da erkekler birbirinden farklı sahnelerde mi yer alıyor? Kadınların veya kızların kapalı ortamlarda veya evlerinde; erkeklerin ise doğada veya işte görüntülenmesi, onların sorumluluk sahibi veya yeterlilik sahibi oldukları sahne alanı görüntüsünü vurgular.

Karakterler: Kitaptaki tüm karakterler karar üretebilen veya kendine saygı duyan insanlar şeklinde mi tasvir edilmiştir? Bayanlar ve kız karakterleri kendilerine veya başkalarına ne olduğunu fark edebilecek güce sahip midir?

Dil: Objeleri, hayvanları ve meslekleri belirtmek için cinsiyet içerikli bir dil mi kullanılır? Tüm kitapların ve hayvanların erkek zamirleri ile belirtildiği kitaplar, kültürümüzde erkek cinsiyetinin daha önemli olduğu düşüncesini kuvvetlendirir. Meslek gruplarının erkek cinsiyeti ile anlatılması, polis (policeman) ve postacı (postman) gibi, bu mesleklerin en başarılı erkek cinsiyeti tarafından yapıldığı düşüncesini kuvvetlendirir (MacNaughton & Williams, 2004).

2.11. Çocuğa Kitap Okurken Dikkat Edilmesi Gereken Davranışlar

- Çocukların dikkat sürelerinin çok kısa olduğunu unutmayın. Günde üç kez kısa periyotlarla okumak, günde bir kez uzun periyotlar şeklinde okumaktan daha iyidir.
- Sadece çocukları eğitmek için kitap seçmeyin. Çocuk, kitaptan ne kadar zevk alırsa; o kadar yeni kitapları keşfetmek isteyecek ve kendisine daha fazla kitap okunmasını arzu edecektir.
- Kural olarak, büyük çocuklar için olan kitapları, çocuklarınıza seçmeyin. Çocuklar, birden fazla kelimeyi- kavramı anlamıyor ve kitaba karşı ilgileri azalıyorsa, bu durum çocuklarda hayal kırıklığına ve kafasında bazı karışıklıklara sebebiyet

verebilir.

- Okuma seanslarını coşkulu ve canlı tutun. Siz, eğer kitaba karşı istekli iseniz; büyük olasılıkla bu olumlu duyguyu çocuğunuza da iletceksinizdir.
- Kurgusal resimli kitap okuduğunuzda, oyuncuymuşsunuz gibi çocukların önünde kitabı okuyun. Onlar resme bakarken, dramatize edilmiş hikayeyi dinlemekten büyük bir zevk alırlar. (Machado, 2003).

2.12. Kütüphaneden Yararlanma

Mahalli kütüphaneye gitmek, okul öncesi çocukları için sık sık planlanmaktadır. Çocuğun kendi tercihiyle kütüphanedeki kitapları seçmesi ve kontrol etmesi, çocuk açısından önemli ve heyecan verici bir dönüm noktası olabilmektedir. Çoğu anaokulları, ebeveyn-çocuk aktivitesini teşvik etmek için ellerinden geleni yapmaktadır (Machado, 2003).

Çoğu kütüphaneler, okuma-yazmayı teşvik etmek için birtakım faaliyetler planlayan coşkulu ve yaratıcı çocuk kütüphanecilerine ve iyi gelişmiş koleksiyonlara sahiptir. Çocukların kaliteli bir kitap seçkisine erişimleri çok önemlidir, çok geniş olmasına gerek yoktur ama çeşitli seçeneklerin olması ve artık okunmaktan dağılmaya başlamış eski favorilerin bulunması ve kütüphaneden ödünç alınmış veya çocuğun koleksiyonu için satın alınmış yeni kitapların bulunması önemlidir (Makin&Whitehead, 2004).

Öğretmenler aynı zamanda kitapları, kaynak olarak kullanıldığını çocuklara gösterebilir. Çocuk, herhangi bir bilgiye ulaşmak istediğinde, öğretmen onları ansiklopediye, sözlüğe veya ilgili kitaplara sevk edebilir. Öğretmen, çocuğun gerçek bilgiye ulaşması için, kitapların kullanımında model olabilir (Machado, 2003).

2.13. Kitap Köşesi

Tematik ve mevsimsel sergileme, spot, saksı bitkisi, lambalar çocukları cezbetmek için kullanılabilir. Kitaplar, ön kapakları görünecek şekilde çocukların göz hizasında olmalıdır. Yumuşak dokulu halılar, yastıklar, rahat oturma yerleri kitap alanlarında geçirilen süreyi artırır. Dikkati dağıtan ses vb. gibi durumlardan korunmuş özel alanlar, sessizlik ve iyi aydınlanma çocuğun odaklanma yeteneğini artırır. Kitabı kullanma sorumlulukları ve kuralları yetkililer öğretmenler tarafından belirlenmelidir. Kurallar, çocukların kitabı geri getirmeleri, sayfaları dikkatli bir şekilde çevirmeleri, kitap okuma alanındaki sessizliğe saygı şeklinde tasarlanmış olmalıdır. Kütüphane merkezinin iyi tanımlanmış sınırları, kitapların istenilen yerde kalmasına yardım eder. Kitapların dikkatli seçimi, bazı amaçlara ulaşmayı kolaylaştırır ve okuma aktiviteleri için daha büyük şans verir (Machado, 2003).

2.14. İlgili Araştırmalar

Akın (1998), okul öncesi kurum öğretmenlerinin çocuk kitaplarına karşı tutum ve davranışlarını incelediği araştırmasında, okul öncesi kurumlarında çalışan eğitimcilerin çocuk edebiyatı ve çocuk kitapları hakkında bilgi sahibi olduklarını ve bu konuya bilinçli bir şekilde yaklaştıklarını saptamıştır.

Özcivelek (1991), resimli çocuk kitaplarını resimlendirme ve fiziksel özellikler yönünden incelemiş, araştırma sonucunda yayımlanan kitapların öyküsünün iyi düşünüldüğü sunulduğunu ama resimlerinin buna uygun olmadığını, çoğu kitabın metin ve resimlerinin uyum içinde bulunmadığını saptamıştır.

Uzmen (2001), “okulöncesi eğitim kurumlarına devam eden altı yaş grubu çocuklarının sosyal davranışlarının resimli çocuk kitapları ile desteklenmesi” konulu çalışması sonucunda, kitapların çocukların sosyal davranışları üzerinde etkili

olduğunu bulmuştur.

Uzmen (1993), 1970-1993 yılları arasında basılmış Türkçe ve İngilizce resimli çocuk kitaplarını konu bakımından incelemiş ve yaptığı araştırma sonucunda, ele alınan birçok genel ve alt konuyu İngilizce kitapların Türkçe kitaplara göre daha yüksek oranda işlemiş oldukları ve konularını daha eğlendirici ve dolaylı yoldan sunduklarını belirlemiştir. Ayrıca, incelenen Türkçe kitaplar arasında çocuk üzerinde olumsuz etkiler yaratabilecek konuların işlenmiş olduğu da saptanmıştır.

Senechal (1997), tarafından yapılan bir araştırmada, hikaye kitabı okuma sırasında kullanılan didaktik yöntemin, üç ve dört yaşındaki çocukların hikaye kitabında sunulan yeni kelime dağarcığını kazanmalarındaki etkisi ölçülmüştür. Örneklem grubunda yer alan 30 çocuğa bireysel olarak hikaye kitabı okunmuştur. Okumalar; tek okuma, tekrarlı okuma ve sorgulama şeklinde üç farklı durumu kapsamıştır. Hem tekrarlı okuma hem de sorgulama durumunda hikaye kitabı çocuklara üç kez okunmuş ve sorgulama grubunda olan çocuklara her okumanın sonucunda yabancı oldukları kelimelerle hedef birimleri isimlendirmeleri istenerek onlara sorular sorulmuştur. Hikaye kitabının birden fazla dinlenmesi, çocukların ifade edici ve alıcı dil kelime dağarcıklarının gelişmesini hızlandırırken, birden fazla okuma sırasında sorulan sorulara yanıt vermenin ifade edici dil üzerindeki etkilerinin daha yüksek olduğu görülmüştür.

Çakır (2001) tarafından gerçekleştirilen '6-12 yaş çocukları için yapılmış illustrasyonların değerlendirilmesi ve yeni illustrasyon önerileri' adlı araştırmada bir öykü kitabında bulunan illustrasyonların nasıl olması ya da olmaması gerektiği belirtilerek öneriler getirmek amaçlanmıştır. Çocuklara yönelik yapılan anketler sonucunda, çocukların duygu ve düşünceleri esas alınmak şartı ile ilgi ve istekleri doğrultusunda kitaplar hazırlanması gerektiği vurgulanmıştır. Uygulama yapılan çocukların istekleri ve arzuları doğrultusunda bir hikaye kitabı oluşturulmuştur.

Canut (2000) tarafından uzunlamasına yapılan araştırmada, bol resimli kitapların dili öğrenmeye ve çocukların bir anlatım tarzı geliştirmelerine yardımcı olup olmadığına bakılmıştır. Araştırmada, önce yetişkin tarafından çocuğa bol resimli hikaye kitapları okunmuş daha sonra çocuktan hikaye kitabındaki hikayeyi anlatması istenmiştir. Araştırma sonucunda resimli kitapların, çocukların anlatım kapasitelerini artırdıkları ve dili öğrenmelerine yardımcı olduğu tespit edilmiştir.

Gürler (1999), ‘Çocuk kitapları ve anne babaların bu konudaki tutumları üzerine bir inceleme’ adlı araştırmasında anne-babaların, çocuk kitabı okumanın önemi ve çocuklarına çocuk kitabı almaları konusunda yeterince duyarlı olmadıkları belirlenmiştir.

Damar (2007) İsviçre’de yaşayan altı yaş Türk çocuklarının dil kazanımlarına yönelik geliştirilen Türkçe dili etkinlikleri gözlem formunun geçerli ve güvenilir olup olmadığını araştırmış, ayrıca İsviçre’de yaşayan altı yaş Türk çocuklarının dil kazanımlarının cinsiyete, anne babanın İsviçre’de kalış süresine, kardeş sayısına ve doğum sırasına göre farklılık gösterip göstermediği araştırılmıştır. Yapılan analizler sonucunda; İsviçre’de yaşayan altı yaş Türk çocuklarının dil kazanımlarının cinsiyete, anne babanın İsviçre’de kalış süresine, kardeş sayısına ve doğum sırasına göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Buyurgan (2002), iki altı yaş arasındaki Türk çocuklarında ortalama sözce uzunluğunun, cümlelerin sıralanışının ve özne-yüklem uygunluğunun gelişimini araştırmak amacıyla 96 çocuğun katıldığı bir çalışma yapmıştır. Çocuklar yaşlara bağlı olarak toplam sekiz grup oluşturmuşlardır. Bu gruplar hikaye anlatma, hikaye üretme ve yapılandırılmış oyun görevlerindeki performanslarına göre değerlendirilmiştir. Araştırmanın sonucunda ortalama sözce uzunluğunun yaş ile ilişkili olduğu ve çocuk büyüdükçe sözce uzunluğunun da arttığı bulunmuştur.

Veziroğlu ve Gönen (2012), 36-72 aylık çocukların eğitimleri için hazırlanmış

eğitim programının amaç ve kazanımlarını gerçekleştirme açısından çocuk kitaplarının incelenmesini gerçekleştirmişler; bu kitaplarla yapılan eğitimin, uygulanan eğitim programını destekleme düzeyinin belirlenmesi amacı ile çalışma gerçekleştirmişlerdir. Bu amaçla hikâye türündeki 250 resimli çocuk kitabından yararlanmışlardır. Araştırmanın sonucunda, çalışma grubuna alınan resimli çocuk kitaplarının, programda yer alan gelişim alanlarına ait kazanımları karşıladığı belirlenmiştir. Bu durum ise okul öncesi dönem çocuklarına yönelik hazırlanan resimli çocuk kitaplarının niteliklerinin arttırılması konusunda çalışmalar yapılması gerektiğini göstermektedir.

Yazıcı (1999), Almanya'da ve Türkiye'de yaşayan 5-6 yaş Türk çocuklarının okuma olgunluğu ile dil gelişimi arasındaki ilişkinin incelenmesi üzerine yaptığı çalışmaya göre, Almanya ve Türkiye' de yaşayan bir Türk çocuğunun dil ve okuma olgunluğu puanları karşılaştırılmış ve dil puanı yüksek olan bir çocuğun okuma olgunluğu düzeyinin de yüksek olduğu saptanmıştır. Ayrıca, Almanya'daki iki dilli Türk çocuklarının okuma olgunluğu düzeyinin Türkiye'deki tek dilli Türk çocukların okuma olgunluğu düzeyinden daha düşük olduğu görülmüştür. Dolayısı ile dil gelişimi ile okuma olgunluğu arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğunu bulunmuştur.

Sonnenschein ve Munsterman (2002), 5 yaşındaki çocukların ev ortamında, okuma etkileşimlerinin okuma motivasyonlarına etkisini ve ilk yıllardaki okur yazarlık gelişimini incelemiştir. Araştırmanın sonucunda okuma etkileşiminin, hikaye kitaplarıyla aynı doğrultuda olduğu ve okuma yeteneğini etkileyen en önemli olgunun ise okuma sıklığı olduğu saptanmıştır.

Wood (1976), üç zaman dilimindeki- 1960, 1964, 1968 - on beş resimli çocuk kitabını Rokeach Değerler Anketini kullanarak, kitapların içeriğini ifade eden değer sistemlerini ve bu sistemleri kendi arasında yetişkinler aracılığı ile karşılaştırmıştır. Sonuçlar değerlerin en başında sevgi, hayal gücü, bağımsızlık, neşe, yetenek ve hırsın olduğunu göstermiştir. Açık fikirlilik, dürüstlük, entelektüellik, mantık, af ve

temizlik en son sırada yer almıştır. Sevgi ve hoşgörü gibi değerler 1964 ve 1968 yılları arasında azalmış olsa da diğer değerlerin çoğu üç zaman dilimi boyunca sabit kalmıştır.

Vaid, Dhingra ve Baru (2007)'nin Jammu Şehrindeki okul öncesi çocukları için kitap türlerini ve kitapların seçim sürecini incelemek amacıyla yaptıkları araştırmada okulların çoğunluğunun kitap setlerine sahip olduğunu ve tercih edilen kitapların resimli kitaplar ve çalışma kitapları olduğunu bulmuşlardır. Araştırmanın örneklemini, Jammu şehrindeki 20 anaokulu müdürü oluşturmuştur. Müdürlerin çoğu pahalı olan, çekici ve renkli resimleri içeren kitapları tercih etmişlerdir. Ayrıca, müdürlerin birçoğu öğretmenler için de kitapların olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Robertson (2008)'in bir çalışmasında, okul öncesi çocukların farklı türde olan resimli kitaplarına olan tepkileri araştırıldı. Karşılaştırma için hikaye ve bilgi kitaplarını kullanarak, araştırmacı çocukların bir metin aracılığı ile diğer metinler üzerindeki yorumlarında kişisel bağlantı kurup kurmadıklarını belirlemeye çalıştı. Dört haftalık daha uzun bir zaman periyodunda, ikişer bilgi ve hikaye kitabı bir öğretmen aracılığı ile 16 öğrenciden oluşan gruba dört ayrı dönemde okunarak çocukların spontane tepkileri kayıt altına alındı. Sayısal karşılaşmalar yapılırken, 4 farklı kitaba çocukların verdikleri farklı tepkilerin yanında çocukların yaş ve cinsiyet faktörleri de incelendi. Sonuçlar genel olarak bilgi kitaplarında hikaye kitaplarına oranla çocukların kişisel bağlantılarını daha kolay ortaya çıkardıklarını sergiledi. Fakat farklı yaş grupları arasında ciddi farklılıklar olduğu ortaya çıkartıldı. Cinsiyetler karşılaştırıldığında hiçbir farklılık bulunamadı. Bu araştırmada elde edilen bulgular sonucunda bilgi kitaplarının çocukların erken anlama becerilerini geliştirmede ciddi rol oynadığı anlaşılrken, hikaye kitaplarının küçük yaşlardaki okul öncesi çocuklar üzerinde önemli bir role sahip olduğu anlaşıldı.

3.BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, araştırmanın çalışma grubu, veri toplama aracının hazırlanması ile verilerin toplanması ve çözümlenmesine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveyn ve öğretmenleri tarafından resimli çocuk kitabı seçme ölçütlerinin belirlenmesi amaçlanan bu araştırmada betimsel yöntem kullanılmıştır.

Betimsel araştırma, geçmişte ve bugün var olan bir olay ya da durumu, olduğu şekliyle tanımlayan bir araştırmadır (Karasar, 1982, s.80).

3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu

Bu araştırmada, olasılıksız örnekleme yöntemlerinden amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Olasılıksız örnekleme: Bu tür örneklemede, birimlerin örnekleme girme olasılıkları aynı değildir ve bilinmez; bu nedenle, sonuçlar evrene genellenemez ve evren parametreleri kestirilemez.

Amaçlı Örnekleme: Belirli sınırlayıcı özelliklere ve ulaşılması güç bireysel özelliklere sahip bireyler üzerinde yapılan bir örneklemedir (Erkuş, 2005).

2011-2012 yılında Ankara ili'nde bulunan toplam 7 anaokuluna devam eden 122'si Türk çocukların ebeveyni ve 42'si Yabancı çocukların ebeveyni olmak üzere

toplam 164 ebeveyn; 23'ü Yabancı çocukların öğretmeni ve 39'u Türk çocukların öğretmeni olmak üzere toplam 62 öğretmen üzerinde çalışma yürütülmüştür. 7 okulun 6'sı Türk okulu ve özel; 1'i Yabancı ve MEB'e bağlı okuldur. Yabancı çocukların velilerinin çoğunluğu Amerikalı, İngiliz, Alman, ve Kanadalılar' dan oluşmaktadır.

Bu tez çalışması kapsamında '36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveyn ve öğretmenleri tarafından resimli çocuk kitabı seçme ölçütlerinin incelenmesi' tez konulu araştırmayı incelemek amacıyla, uzman görüşü alınarak Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanan anketlerden yararlanılmıştır. Anketi oluşturan soruların bazıları evet/hayır seçeneklerinden oluşurken bazıları birden fazla seçenekten oluşmaktadır. Okullar ve Milli Eğitim Müdürlüğü'nden gerekli izinler alındıktan sonra öğretmenler ve veliler tarafından anketlerin doldurulması istenmiştir. (Milli Eğitim Müdürlüğü'nden alınan izin yazısı Ek 1'de sunulmuştur).

Ayrıca, öğretmen ve ebeveynlerin öğrenim düzeyleri ile ilgili anketlerden elde edilen demografik bilgiler Tablo.1'de verilmiştir.

Tablo.1. Yabancı çocukların ve Türk çocukların annelerinin öğrenim düzeylerine ilişkin dağılım.

Öğrenim Düzeyi	Yabancı çocukların annesi	Türk çocukların annesi	Yabancı çocukların öğretmeni	Türk çocukların öğretmeni
Lise	3	36	1	7
Ön Lisans	4	9	3	5
Lisans	19	50	15	18
Yüksek Lisans	13	20	2	8
Doktora	3	7	2	1
	42	122	23	39
Toplam	164		62	

Tablo.1'e göre Yabancı çocukların ebeveynlerinin 3'ü lise, 3'ü doktora, 4'ü ön lisans, 13'ü yüksek lisans, 19'u lisans; Türk çocukların velilerinin 7'si doktora, 9'u ön lisans, 20'si yüksek lisans, 36'sı lise, 50'si lisans; Yabancı çocukların öğretmenlerinin 1'i lise, 2'si yüksek lisans, 2'si doktora, 3'ü ön lisans, 15'i lisans; Türk çocukların öğretmenlerinin 1'i doktora, 5'i ön lisans, 7'si lise, 8'i yüksek lisans, 18'i lisans mezunudur.

3.3. Veri Toplama Aracı

Bu tez çalışması kapsamında '36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveyn ve öğretmenleri tarafından resimli çocuk kitabı seçme ölçütlerinin incelenmesi' ne ilişkin Gönen tarafından geliştirilmiş anket formu uygulanmıştır (Gönen, Durmuşoğlu ve Severcan, 2009; Gönen, Katrancı, Uçuş ve Uygun, 2011 ve Gönen, Ertürk ve Altınkaynak, 2011). Anketi oluşturan soruların bazıları evet/hayır seçeneklerinden oluşurken bazıları birden fazla seçenekten oluşmaktadır. Türk çocukların öğretmenleri ve Yabancı çocukların öğretmenleri için hazırlanan anket 25 sorudan, Türk çocukların ebeveynleri ve Yabancı çocukların ebeveynleri için hazırlanmış anket ise 19 sorudan oluşmaktadır. Ayrıca, öğretmen ve veli anket formları Türkçe ve İngilizce olarak iki ayrı dilde hazırlanmıştır. İngilizce olarak hazırlanan anketler ise dil uzmanı tarafından kontrol edilmiştir. Ankette, öğretmenlerin ve velilerin resimli kitap seçim ölçütlerini temel alan sorular bulunmaktadır. Ebeveynlere dağıtılan anketlerdeki sorular ebeveynlerin evlerinde kitaplık olup olmadığı, çocukları için resimli kitap alırken neye dikkat ettikleri, evlerinin çevresinde kütüphane olup olmadığı, çocuklarına kitap okuyup okumadıkları, kitap okuduklarında ne sıklıkta okudukları, resimli kitapta yazar-yayınevi ve fiyatın önemli olup olmadığı, kitap seçerken hangi tür kitapları seçtikleri, çocuklarına hangi amaçla kitap okudukları, piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını içerik, üslup-dil, fiziksel özellikler ve resimleme açısından yeterli bulup bulmadıkları gibi sorulardan oluşmaktadır. Öğretmenlerin anketleri ise; eğitimleri sırasında çocuk edebiyatı ile ilgili bir ders alıp almadıkları, sınıflarında kitap köşesi olup olmadığı, okullarının çevresinde halk kütüphanesinin olup olmadığı, sınıflarındaki çocuklar için hangi tür kitaplar seçip okudukları, resimli çocuk kitabı alırken neye dikkat ettikleri, sınıflarındaki çocuklara hangi amaçla kitap okudukları, sınıflarındaki çocuklardan sınıfa resimli kitap getirmesini isteyip istemedikleri, sınıflarındaki çocuklar arasında resimli çocuk kitabı alışverişi yaptırıp yaptırmadıkları, okul yöneticilerinin resimli çocuk kitabı almalarını destekleyip desteklemedikleri, piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca, içerik olarak,

Üslup –dil, fiziksel ve resimleme açısından yeterli bulup bulmadıkları, ailelere evde okumaları için resimli ocuk kitabı tavsiye edip etmedikleri, sınıftaki çocuklara ne sıklıkta resimli ocuk kitabı okudukları, resimli ocuk kitabında yazar-yayınevi ve fiyatın önemli olup olmadığı gibi sorulardan oluşmaktadır.

3.4. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde yüzde frekans istatistikleri ve ki kare testi kullanılmıştır. Ki kare için yapılan çapraz tablonun öncelikle satır ve sütün sayıları değerlendirilmektedir. Veriler SPSS 15 programında analiz edilmiş olup anlamlılık düzeyi 0.05 olarak ele alınmıştır.

4. BÖLÜM

BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın problem cümlesine ve alt problemlerine dayalı olarak elde edilen bulgular ve bu bulgulara ilişkin yorumlara yer verilmiştir.

ALT PROBLEM1: 36-72 AYLIK TÜRK ÇOCUKLARIN EBEVEYNLERİNİN RESİMLİ ÇOCUK KİTABI SEÇME ÖLÇÜTLERİNİN BELİRLENMESİ

Tablo 4.1. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin evlerinde kitaplık bulunmasına göre dağılım.

	Cevaplar	n	%
Evinizde kitaplık var mı?	Evet	89	73,0
	Hayır	32	26,2
	Yanıt vermeyen	1	0,8
	Toplam	122	100,0

Tablo 4.1’ de görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlerin “Evinizde kitaplık var mı?” sorusuna 89’ u (% 73) evet, 32 ‘si (%26,2) hayır cevabını vermiştir.

Tablo 4.2. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin çocukları için resimli çocuk kitabı alırken dikkat ettikleri unsurlara göre dağılım.

Çocuğunuz için resimli kitap alırken nelere dikkat edersiniz?	Cevaplar	n	%
	Kitabın yazarına	6	4,4
	Kitabın konusuna	23	16,7
	Resimlerin kalitesi ve renklerine	21	15,2
	Kitabın fiziksel özelliklerine	13	9,4
	Hepsine	75	54,3
	Toplam	138	100,0

Tablo 4.2’ de görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlerin “Çocuğunuz için resimli kitap alırken nelere dikkat edersiniz?” sorusuna 75’i (%54,3) hepsine, 23’ ü (% 16,7) kitabın konusuna, 21’i (%15,2) resimlerin kalitesi ve renklerine, 13’ü (%9,4) kitabın fiziksel özelliklerine, 6’ sı (% 4,4) kitabın yazarına, cevabını vermiştir.

Tablo 4.3. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin evlerinin çevresinde halk kütüphanesi bulunmasına göre dağılım.

Evinizin çevresinde halk kütüphanesi var mı?	Cevaplar	n	%
	Evet	54	44,3
	Hayır	65	53,3
	Yanıt vermeyen	3	2,4
	Toplam	122	100,0

Tablo 4.3’ de görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlerin “Evinizin çevresinde halk kütüphanesi var mı?” sorusuna 65’ i (%53,3) hayır, 54’ ü (%44,3) evet, cevabını vermiştir.

Tablo 4.4. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin çocuklarına kitap okumalarına göre dağılım.

Çocuğunuza kitap okur musunuz?	Cevaplar	n	%
	Evet	106	86,9
	Hayır	15	12,3
	Yanıt vermeyen	1	0,8
	Toplam	122	100,0

Tablo 4.4’te görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlerin “Çocuğunuza kitap okur musunuz?” sorusuna 106’ sı (%86,9) evet, 15’ i (%12,3) hayır cevabını vermiştir.

Tablo 4.5. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin çocukları için seçtikleri kitap türlerine göre dağılım.

Çocuğunuza hangi tür kitaplar seçersiniz?	Cevaplar	n	%
	Kısa ve uzun hikayeler	29	17,2
	Masallar	36	21,3
	Biyografiler	0	0,0
	Fen kitapları ve ansiklopediler	10	5,9
	Şiirler	6	3,6
	Dergiler	12	7,1
	Çizgi romanlar	10	5,9
	Resimli çocuk kitapları(1-7 yaş için yazılmış)	66	39,0
	Toplam	169	100,0

Tablo 4.5'te görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlerin “Çocuğunuza hangi tür kitaplar seçersiniz?” sorusuna 66’sı (%39,0) resimli çocuk kitapları (1-7 yaş için yazılmış), 36’sı (%21,3) masallar, 29’u (%17,2) kısa ve uzun hikayeler, 12’si (%7,1) dergiler ,10’u (%5,9) çizgi romanlar cevabını vermişlerdir.

Tablo 4.6. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin çocuklarına kitap okurken ele aldıkları amaçlara göre dağılım.

Çocuğunuza hangi amaçla kitap okursunuz? (Birden fazla şık işaretleyebilirsiniz)	Cevaplar	n	%
	Çocukları eğlendirmek ve dinlendirmek için	37	11,3
	Eğitim programını desteklemek için	16	4,9
	Çocuklara edebiyatı, kitabı sevdirmek için	23	7,0
	Çocukların zihinsel gelişimine katkıda bulunmak için	38	11,6
	Çocukların sosyal- duygusal gelişimine destek olmak için	29	8,8
	Çocukların ilgi ve ruhsal ihtiyaçlarını karşılamak için	16	4,9
	Çocukların dil gelişimine destek olmak için	38	11,6
	Çocuklara kitap okuma alışkanlığı kazandırmak için	42	12,8
	Çocuklar istediği için	27	8,2
	Hepsi	57	17,4
	Diğer	5	1,5
	Toplam	328	100,0

Tablo 4.6 'da görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlerin "Çocuğunuza hangi amaçla kitap okursunuz?" sorusuna 57'si (%17,4) hepsi cevabını vermiş, 42'si (%12,8) çocuklara kitap okuma alışkanlığı kazandırmak için, 38'i (%11,6) çocukların dil gelişimine destek olmak için, 38'i (%11,6) çocukların zihinsel gelişimine katkıda bulunmak için, 37'si (%11,3) çocukları eğlendirmek ve

dinlendirmek için, 29'u (%8,8) çocukların sosyal- duygusal gelişimine destek olmak için, 27'si (%8,2) çocuklar istediği için, 23'ü (%7) çocuklara edebiyatı, kitabı sevdirmek için, 16'sı (%4,9) eğitim programını desteklemek için, 16'sı (%4,9) çocukların ilgi ve ruhsal ihtiyaçlarını karşılamak için cevabını vermişlerdir.

Tablo 4.7. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli bulmalarına göre dağılım.

Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli buluyor musunuz?	Cevaplar	n	%
	Evet	54	44,3
	Hayır	62	50,8
	Diğer	6	4,9
	Toplam	122	100,0

Tablo 4.7 'de görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlerin "Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli buluyor musunuz?" sorusuna 62'si (%50,8) hayır, 54'ü (%44,3) evet cevabını vermiştir.

Tablo 4.8. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını içerik özellikleri açısından yeterli bulmalarına göre dağılım.

Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını içerik özellikleri açısından yeterli buluyor musunuz? (Konu, tema, karakterler, yer ve zaman, verilen mesajlar vb.)	Cevaplar	n	%
	Evet	65	53,3
	Hayır	44	36,1
	Diğer	12	9,8
	Yanıt vermeyen	1	0,8
	Toplam	122	100,0

Tablo 4.8 'de görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlerin "Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını içerik özellikleri açısından yeterli buluyor musunuz?" sorusuna 65'i (%53,3) evet, 44 'ü (%36,1) hayır cevabını vermiştir.

Tablo 4.9. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını anlatım tarzı ve dil (gramer) açısından yeterli bulmalarına göre dağılım.

Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını anlatım tarzı ve dil (gramer) açısından yeterli buluyor musunuz?	Cevaplar	n	%
	Evet	64	52,5
	Hayır	45	36,9
	Diğer	12	9,8
	Yanıt vermeyen	1	0,8
	Toplam	122	100,0

Tablo 4.9 'da görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlerin “Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını anlatım tarzı ve dil (gramer) açısından yeterli buluyor musunuz?” sorusuna 64’ü (%52,5) evet, 45 ‘i (%36,9) hayır cevabını vermiştir.

Tablo 4.10. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını fiziksel özellikler açısından yeterli bulmalarına göre dağılım.

	Cevaplar	n	%
Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını fiziksel özellikler açısından yeterli buluyor musunuz?(ciltleme, kağıt kalitesi, baskı kalitesi, büyüklük, sayfa düzeni vb.)	Evet	78	63,9
	Hayır	34	27,9
	Diğer	9	7,4
	Yanıt vermeyen	1	0,8
	Toplam	122	100,0

Tablo 10'da görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlerin 'Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını fiziksel özellikler açısından yeterli buluyor musunuz?' sorusuna 78'i (%63,9) evet, 34'ü (%27,9) hayır cevabını vermiştir.

Tablo 4.11. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını resimleme açısından yeterli bulmalarına göre dağılım.

	Cevaplar	n	%
Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını resimleme açısından yeterli buluyor musunuz? (anlaşılabilirlik, çizim tekniği, resimlerin büyüklüğü, renkler vb.)	Evet	82	67,2
	Hayır	29	23,8
	Diğer	10	8,2
	Yanıt vermeyen	1	0,8
	Toplam	122	100,0

Tablo 4.11 'de görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlerin “Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını resimleme açısından yeterli buluyor musunuz?” sorusuna 82’si (%67,2) evet, 29’u (%23,8) hayır cevabını vermiştir.

Tablo 4.12. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin, çocuklarının resimli çocuk kitabı okuma alışkanlıklarını geliştirmek için yaptıkları etkinlik türüne göre dağılım.

	Cevaplar	n	%
Çocuğunuzun resimli kitap okuma alışkanlığını geliştirmek için ne tür etkinlikler yapıyorsunuz?	Kitap sergileri ve fuarlarına götürürüm, kitap satın almalarını sağlarım	38	28,2
	Kitapçıya götürürüm	55	40,7
	Okul kütüphanesine gönderirim	7	5,2
	Çevredeki halk/ çocuk kütüphanesine götürürüm	20	14,8
	Diğer	15	11,1
	Toplam	135	100,0

Tablo 4.12 'de görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlerin “Çocuğunuzun resimli kitap okuma alışkanlığını geliştirmek için ne tür etkinlikler yapıyorsunuz?” sorusuna 55’i (%40,7) kitapçıya götürürüm, 38’i (%28,2) kitap sergileri ve fuarlarına götürürüm, 20’si (%14,8) çevredeki halk/ çocuk kütüphanesine götürürüm kitap satın almalarını sağlarım, 7’si (%5,2) okul kütüphanesine gönderirim cevabını vermiştir.

Tablo 4.13. 36-72 aylık Türk çocukların ebeveynlerinin çocuklarına ne sıklıkta resimli çocuk kitabı okuduklarına göre dağılım.

Çocuğunuza ne sıklıkta resimli kitap okuyorsunuz?	Cevaplar	n	%
	Hergün	53	43,4
	2-3 günde bir	33	27,1
	Haftada bir	21	17,2
	Diğer	6	4,9
	Yanıt vermeyen	9	7,4
	Toplam	122	100,0

Tablo 4.13 'de görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlerin “Çocuğunuza ne sıklıkta resimli kitap okuyorsunuz?” sorusuna 53’ü (%43,4) her gün, 33’ü (%27,1) 2-3 günde bir, 21’i (%17,2) haftada bir cevabını vermiştir.

**ALT PROBLEM2: 36-72 AYLIK TÜRK ÇOCUKLARIN ÖĞRETMENLERİNİN
RESİMLİ ÇOCUK KİTABI SEÇME ÖLÇÜTLERİNİN BELİRLENMESİ**

Tablo 4.14. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin eğitimleri sırasında çocuk edebiyatı ile ilgili bir ders almalarına göre dağılım.

Eğitiminiz sırasında 'Çocuk Edebiyatı' ile ilgili bir ders aldınız mı?			
	Cevaplar	n	%
Türk	Evet	25	64,1
	Hayır	14	35,9
	Toplam	39	100,0

Tablo 4.14’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin “Eğitiminiz sırasında 'Çocuk Edebiyatı' ile ilgili bir ders aldınız mı?” sorusuna 25’i (%64,1) evet, 14’ü (%35,9) hayır cevabını vermiştir.

Tablo 4.15. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin sınıflarında kitap köşesi bulunmasına göre dağılım.

Sınıfınızda kitap köşesi var mı?			
Türk	Cevaplar	n	%
	Evet	37	94,9
	Hayır	2	5,1
	Toplam	39	100,0

Tablo 4.15'te görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin "Sınıfınızda kitap köşesi var mı?" sorusuna 37'si (%94,9) evet, 2'si (%5,1) hayır cevabını vermiştir.

Tablo 4.16. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin okullarının çevresinde halk kütüphanesi bulunmasına göre dağılım.

Okulunuzun çevresinde halk kütüphanesi var mı?			
Türk	Cevaplar	n	%
	Evet	25	64,1
	Hayır	14	35,9
	Toplam	39	100,0

Tablo 4.16’da görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin “Okulunuzun çevresinde halk kütüphanesi var mı?” sorusuna 25’i (%64,1) evet, 14’ü (%35,9) hayır cevabını vermiştir.

Tablo 4.17. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocuklara okuyacakları kitapların türünün seçimine göre dağılım.

Sınıfınızdaki çocuklara hangi tür kitaplar seçip okursunuz?(Birden fazla şık işaretleyebilirsiniz)		
Cevaplar	n	%
Kısa ve uzun hikayeler	13	14,1
Masallar	15	16,3
Biyografiler	3	3,3
Fen kitapları ve ansiklopediler	11	11,9
Şiirler	3	3,3
Dergiler	9	9,8
Çizgi romanlar	4	4,3
Resimli çocuk kitapları(1-7 yaş için yazılmış)	34	37,0
Toplam	92	100,0

Tablo 4.17’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin “Sınıfınızdaki çocuklara hangi tür kitaplar seçip okursunuz?” sorusuna 34’ü (%37) resimli çocuk kitapları, 15’i (%16,3) masallar, 13’ü (%14,1) kısa ve uzun hikayeler, 11’i (%11,9) fen kitapları ve ansiklopediler, 9’u (%9,8) dergiler, 4’ü (%4,3) çizgi romanlar, 3’ü (%3,3) şiirler, 3’ü (%3,3) biyografiler cevabını vermiştir.

Tablo 4.18. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin sınıfları için resimli kitap alırken dikkat ettikleri unsurlara göre dağılım.

Sınıfınız için resimli kitap alırken nelere dikkat edersiniz?		
Cevaplar	n	%
Kitabın yazarına	2	4,2
Kitabın konusuna	4	8,5
Resimlerin kalitesi ve renklerine	7	14,9
Kitabın fiziksel özelliklerine	6	12,8
Hepsine	28	59,6
Toplam	47	100,0

Tablo 4.18’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin ‘Sınıfınız için resimli kitap alırken nelere dikkat edersiniz?’ sorusuna 28’i (%59,6) hepsine, 7’si (%14,9) resimlerin kalitesi ve renklerine, 6’sı (%12,8) kitabın fiziksel özelliklerine, 4’ü (%8,5) kitabın konusuna, 2’si (%4,2) kitabın yazarına cevabını vermiştir.

Tablo 4.19. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin, sınıflarındaki çocuklara kitap okurken ele aldıkları amaçlara göre dağılım.

Sınıfınızdaki çocuklara hangi amaçla kitap okursunuz?(Birden fazla şık işaretleyebilirsiniz)		
Cevaplar	n	%
Çocukları eğlendirmek ve dinlendirmek için	6	10,0
Eğitim programını desteklemek için	5	8,0
Çocuklara edebiyatı, kitabı sevdirmek için	5	8,0
Çocukların zihinsel gelişimine katkıda bulunmak için	2	3,0
Çocukların sosyal- duygusal gelişimine destek olmak için	3	5,0
Çocukların ilgi ve ruhsal ihtiyaçlarını karşılamak için	4	6,0
Çocukların dil gelişimine destek olmak için	8	13,0
Çocuklara kitap okuma alışkanlığı kazandırmak için	3	5,0
Çocuklar istediği için	2	3,0
Hepsi	23	37,0
Diğer	1	2,0
Toplam	62	100,0

Tablo 4.19’da görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin ‘Sınıfınızdaki çocuklara hangi amaçla kitap okursunuz?’ sorusuna 23’ü (%37) hepsi, 8’i (%13) çocukların dil gelişimine destek olmak için, 6’sı (%10) çocukları eğlendirmek ve dinlendirmek için, 5’i (%8) eğitim programını desteklemek için, 5’i (%8) çocuklara edebiyatı, kitabı sevdirmek için, 4’ü (%6) çocukların ilgi ve ruhsal ihtiyaçlarını

karşılama için, 3'ü (%5) çocukların sosyal-duygusal gelişimine destek olmak için, 3'ü (%5) çocuklara kitap okuma alışkanlığı kazandırmak için, 2'si (%3) çocukların zihinsel gelişimine katkıda bulunmak için, 2'si (%3) çocuklar istediği için cevabını vermiştir.

Tablo 4.20. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocukların sınıfa resimli çocuk kitabı getirmelerini istemelerine göre dağılım.

Sınıfınızdaki çocukların sınıfa resimli çocuk kitabı getirmesini ister misiniz?			
Türk	Cevaplar	n	%
	Evet	33	84,6
	Hayır	5	12,8
	Yanıt vermeyen	1	2,6
	Toplam	39	100,0

Tablo 4.20'de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin 'Sınıfınızdaki çocukların sınıfa resimli çocuk kitabı getirmesini ister misiniz?' sorusuna 33'ü (%84,6) evet, 5'i (%12,8) hayır cevabını vermiştir.

Tablo 4.21. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocuklar arasında resimli çocuk kitabı alışverişi yaptırmalarına göre dağılım.

Sınıfınızdaki çocuklar arasında resimli çocuk kitabı alışverişi yaptırır mısınız?			
Türk	Cevaplar	n	%
	Evet	27	69,2
	Hayır	11	28,2
	Yanıt vermeyen	1	2,6
	Toplam	39	100,0

Tablo 4.21’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin ‘Sınıfınızdaki çocuklar arasında resimli çocuk kitabı alışverişi yaptırır mısınız?’ sorusuna 27’si (%69,2) evet, 11’i (%28,2) hayır cevabı vermiştir.

Tablo 4.22. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin kendilerine ya da sınıflarına her yıl resimli çocuk kitabı almalarına göre dağılım.

Kendinize ya da sınıfınıza her yıl yeni resimli kitap alır mısınız?			
Türk	Cevaplar	n	%
	Evet	35	89,7
	Hayır	3	7,7
	Yanıt vermeyen	1	2,6
	Toplam	39	100,0

Tablo 4.22’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlere ‘Kendinize ya da sınıfınıza her yıl yeni resimli kitap alır mısınız?’ sorusuna 35’i (%89,7) evet, 3’ü (%7,7) hayır cevabı vermiştir.

Tablo 4.23. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin, her yıl yeni resimli kitaplar almasını okul yöneticilerinin desteklemesine göre dağılım.

Okul yöneticileri her yıl yeni resimli kitaplar almanızı destekler mi?			
Türk	Cevaplar	n	%
	Evet	35	89,8
	Hayır	2	5,1
	Yanıt vermeyen	2	5,1
	Toplam	39	100,0

Tablo 4.23'te görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlere 'Okul yöneticileri her yıl resimli kitaplar almanızı destekler mi?' sorusuna 35'i (%89,8) evet, 2'si (%5,1) hayır cevabı vermiştir.

Tablo 4.24. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli bulmalarına göre dağılım.

Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli buluyor musunuz?			
Türk	Cevaplar	n	%
	Evet	14	35,9
	Hayır	24	61,5
	Yanıt vermeyen	1	2,6
	Toplam	39	100,0

Tablo 4.24’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlere ‘Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli buluyor musunuz?’ sorusuna 24’ü (%61,5) hayır, 14’ü (%35,9) evet cevabı vermiştir.

Tablo 4.25. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin piyasada bulunan resimli kitapları anlatım tarzı ve dil (gramer) açısından yeterli bulmalarına göre dağılım .

Piyasada bulunan resimli kitapları anlatım tarzı ve dil (gramer) açısından yeterli buluyor musunuz?			
Türk	Cevaplar	n	%
	Evet	16	41,0
	Hayır	22	56,4
	Yanıt vermeyen	1	2,6
	Toplam	39	100,0

Tablo 4.25'te görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlere 'Piyasada bulunan resimli kitaplarını anlatım tarzı ve dil açısından yeterli buluyor musunuz?' sorusuna 22'si (%56,4) hayır, 16'sı (%41,0) evet cevabı vermiştir.

Tablo 4.26. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin ailelere çocuklarına evde okumaları için resimli kitap tavsiye etmelerine göre dağılım.

Ailelere çocuklarına evde okumaları için resimli kitap tavsiye ediyor musunuz?			
Türk	Cevaplar	n	%
	Evet	30	76,9
	Hayır	8	20,5
	Yanıt vermeyen	1	2,6
	Toplam	39	100,0

Tablo 4.26’da görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlere ‘Ailelere evde okumaları için resimli kitap tavsiye ediyor musunuz?’ sorusuna 30’u (%76,9) evet, 8’i (%20,5) hayır cevabı vermiştir.

Tablo 4.27. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocukların resimli kitap okuma alışkanlıklarını geliştirmek için tercih ettikleri etkinliklere göre dağılım.

Sınıfınızdaki çocukların resimli kitap okuma alışkanlıklarını geliştirmek için ne tür etkinlikler yapıyorsunuz?		
Cevaplar	n	%
Kitap sergileri ve fuarlarına götürürüm, kitap satın almalarını sağlarım	10	14,3
Kitapçıya yönlendiririm	12	17,1
Okul kütüphanesine gönderirim	9	12,9
Çevredeki halk/ çocuk kütüphanesine götürürüm	11	15,7
Çocuklarla birlikte sınıf kitaplığı oluştururum	28	40,0
Toplam	70	100,0

Tablo 4.27’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlere ‘Sınıfınızdaki çocukların resimli kitap okuma alışkanlıklarını geliştirmek için ne tür etkinlikler yapıyorsunuz?’ sorusuna 28’i (%40,0) çocuklarla birlikte sınıf kitaplığı oluştururum, 12’si (%17,1) kitapçıya yönlendiririm, 11’i (%15,7) çevredeki halk/çocuk kütüphanesine götürürüm, 10’u (%14,3) kitap sergileri ve fuarlarına götürürüm, kitap satın almalarını sağlarım, 9’u (%12,9) okul kütüphanesine götürürüm cevabını vermiştir.

Tablo 4.28. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocuklara resimli kitap okuma sıklığına göre dağılım.

Sınıfınızdaki çocuklara ne sıklıkta resimli kitap okuyorsunuz?			
Türk	Cevaplar	n	%
	Günde 1 kez	21	53,8
	Günde iki kez	17	43,6
	Yanıt vermeyen	1	2,6
	Toplam	39	100,0

Tablo 4.28’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlere ‘Sınıfınızdaki çocuklara ne sıklıkta resimli kitap okuyorsunuz?’ sorusuna 21’i (%53.8) günde 1 kez, 17’si (%43,6) günde iki kez cevabı vermiştir.

Tablo 4.29. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin resimli çocuk kitabının yazarını önemli bulmasına göre dağılım.

Sizce resimli çocuk kitabının yazarı önemli midir?			
Türk	Cevaplar	n	%
	Evet	28	71,8
	Hayır	10	25,6
	Yanıt vermeyen	1	2,6
	Toplam	39	100,0

Tablo 4.29’da görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlere ‘Sizce resimli çocuk kitabının yazarı önemli midir?’ sorusuna 28’i (%71,8) evet, 10’u (%25,6) hayır cevabı vermiştir.

Tablo 4.30. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin resimli çocuk kitabının yayınevi önemli bulmasına göre dağılımı.

Sizce resimli çocuk kitabının yayınevi önemli midir?			
Türk	Cevaplar	n	%
	Evet	29	74,3
	Hayır	9	23,1
	Yanıt vermeyen	1	2,6
	Toplam	39	100,0

Tablo 4.30’da görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlere ‘Sizce resimli çocuk kitabının yayınevi önemli midir?’ sorusuna 29’u (%74,3) evet, 9’u (%23,1) hayır cevabını vermiştir.

Tablo 4.31. 36-72 aylık Türk çocukların öğretmenlerinin resimli çocuk kitabının fiyatının önemli olmasına göre dağılım.

Sizce resimli çocuk kitabının fiyatı önemli midir?			
Türk	Cevaplar	n	%
	Evet	27	69,2
	Hayır	11	28,2
	Yanıt vermeyen	1	2,6
	Toplam	39	100,0

Tablo 4.31’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlere ‘Sizce resimli çocuk kitabının fiyatı önemli midir?’ sorusuna 27’si (%69,2) evet, 11’i (%28,2) hayır cevabını vermiştir.

ALT PROBLEM3: 36-72 AYLIK YABANCI ÇOCUKLARIN EBEVEYNLERİNİN RESİMLİ ÇOCUK KİTABI SEÇME ÖLÇÜTLERİNİN BELİRLENMESİ

Tablo 4.32. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin evlerinde kitaplık bulunmasına göre dağılım.

	Cevaplar	n	%
Evinizde kitaplık var mı?	Evet	30	71,4
	Hayır	12	28,6
	Toplam	42	100,0

Tablo 4.32’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlere ‘Evinizde kitaplık var mı?’ sorusuna 30’u (%71,4) evet, 12’si (%28,6) hayır cevabı vermiştir.

Tablo 4.33. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin çocukları için resimli kitap alırken dikkat ettikleri unsurlara göre dağılım.

	Cevaplar	n	%
Çocuğunuz için resimli kitap alırken nelere dikkat edersiniz?	Kitabın yazarına	4	7,0
	Kitabın konusuna	10	17,2
	Resimlerin kalitesi ve renklerine	8	13,8
	Kitabın fiziksel özelliklerine	10	17,2
	Hepsine	26	44,8
Toplam		58	100,0

Tablo 4.33'te görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlere 'Çocuğunuz için resimli kitap alırken nelere dikkat edersiniz?' sorusuna 26'sı (%44,8) hepsine, 10'u (%17,2) kitabın konusuna, 10'u (%17,2) kitabın fiziksel özelliklerine, 8'i (%13,8) resimlerin kalitesi ve renklerine, 4'ü (%7,0) kitabın yazarına cevabını vermiştir.

Tablo 4.34. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin evlerinin çevresinde halk kütüphanesi bulunmasına göre dağılım.

Evinizin çevresinde halk kütüphanesi var mı?	Cevaplar	n	%
	Evet	21	50,0
	Hayır	20	47,6
	Yanıt vermeyen	1	2,4
	Toplam	42	100,0

Tablo 4.34'te görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlere 'Evinizin çevresinde halk kütüphanesi var mı?' sorusuna 21'i (%50,0) evet, 20'si (%47,6) hayır cevabını vermiştir.

Tablo 4.35. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin çocuklarına kitap okumalarına göre dağılım.

Çocuğunuza kitap okur musunuz?	Cevaplar	n	%
	Evet	38	90,5
	Hayır	3	7,1
	Yanıt vermeyen	1	2,4
	Toplam	42	100,0

Tablo 4.35'te görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlere 'Çocuğunuza kitap okur musunuz?' sorusuna 38'i (%90,5) evet, 3'ü (%7,1) hayır cevabını vermiştir.

Tablo 4.36. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin çocukları için seçtikleri kitap türüne göre dağılım.

Çocuğunuza hangi tür kitaplar seçersiniz?	Cevaplar	n	%
	Kısa ve uzun hikayeler	20	21,5
	Masallar	9	9,7
	Biyografiler	3	3,2
	Fen kitapları ve ansiklopediler	12	12,9
	Şiirler	4	4,3
	Dergiler	4	4,3
	Çizgi romanlar	6	6,5
	Resimli çocuk kitapları(1-7 yaş için yazılmış)	35	37,6
	Toplam	93	100,0

Tablo 4.36’da görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlere ‘Çocuğunuza hangi tür kitaplar seçersiniz?’ sorusuna 35’i (%37,6) resimli çocuk kitapları, 20’si (%21,5) kısa ve uzun hikayeler, 12’si (%12,9) fen kitapları ve ansiklopediler, 9’u (%9,7) masallar, 6’sı (%6,5) çizgi romanlar, 4’ü (%4,3) şiirler, 4’ü (%4,3) dergiler, 3’ü (%3,2) biyografiler cevabını vermiştir.

Tablo 4.37. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin çocuklarına kitap okuma amaçlarına göre dağılım.

Çocuğunuza hangi amaçla kitap okursunuz? (Birden fazla şık işaretleyebilirsiniz)	Cevaplar	n	%
	Çocukları eğlendirmek ve dinlendirmek için	8	10,1
	Eğitim programını desteklemek için	5	6,3
	Çocuklara edebiyatı, kitabı sevdirmek için	8	10,1
	Çocukların zihinsel gelişimine katkıda bulunmak için	7	8,9
	Çocukların sosyal-duygusal gelişimine destek olmak için	6	7,6
	Çocukların ilgi ve ruhsal ihtiyaçlarını karşılamak için	0	0,0
	Çocukların dil gelişimine destek olmak için	13	16,5
	Çocuklara kitap okuma alışkanlığı kazandırmak için	9	11,4
	Çocuklar istediği için	5	6,3
	Hepsi	18	22,8
	Diğer	0	0,0
	Toplam	79	100,0

Tablo 4.37’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlerin ‘Çocuğunuza hangi amaçla kitap okursunuz?’ sorusuna 18’i (%22,8) hepsi, 13’ü (%16,5) çocukların dil gelişimine destek olmak için, 9’u (%11,4) çocuklara kitap okuma alışkanlığı kazandırmak için, 8’i (%10,1) çocukları eğlendirmek ve dinlendirmek için, 8’i (%10,1) çocuklara edebiyatı, kitabı sevdirmek için, 7’si (%8,9) çocukların zihinsel

gelişimine katkıda bulunmak için, 6'sı (%7,6) çocukların sosyal-duygusal gelişimine destek olmak için, 5'i (%6,3) çocuklar istediği için cevabını vermiştir.

Tablo 4.38. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli bulmalarına göre dağılım.

Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli buluyor musunuz?	Cevaplar	n	%
	Evet	35	83,3
	Hayır	4	9,5
	Diğer	1	2,4
	Yanıt vermeyen	2	4,8
	Toplam	42	100,0

Tablo 4.38'de görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlerin 'Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli buluyor musunuz?' sorusuna 35'i (%83,3) evet, 4'ü (%9,5) hayır cevabını vermiştir.

Tablo 4.39. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını içerik özellikleri açısından yeterli bulmalarına göre dağılım.

Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını içerik özellikleri açısından yeterli buluyor musunuz? (Konu, tema, karakterler, yer ve zaman, verilen mesajlar vb.)	Cevaplar	n	%
	Evet	34	81,0
	Hayır	3	7,1
	Diğer	3	7,1
	Yanıt vermeyen	2	4,8
	Toplam	42	100,0

Tablo 4.39’da görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlerin ‘Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını içerik özellikleri açısından yeterli buluyor musunuz?’ sorusuna 34’ü (%81,0) evet, 3’ü (%7,1) hayır cevabını vermiştir.

Tablo 4.40. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan İngilizce resimli çocuk kitaplarını anlatım tarzı ve dil (gramer) açısından yeterli bulmalarına göre dağılım.

Piyasada bulunan İngilizce resimli çocuk kitaplarını anlatım tarzı ve dil (gramer) açısından yeterli buluyor musunuz?	Cevaplar	n	%
	Evet	34	81,0
	Hayır	3	7,1
	Diğer	4	9,5
	Yanıt vermeyen	1	2,4
	Toplam	42	100,0

Tablo 4.40’da görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlerin ‘Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını anlatım tarzı ve dil açısından yeterli buluyor musunuz?’ sorusuna 34’ü (%81,0) evet, 3’ü (%7,1) hayır cevabını vermiştir.

Tablo 4.41. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını fiziksel özellikler açısından yeterli bulmalarına göre dağılım.

	Cevaplar	n	%
Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını fiziksel özellikler açısından yeterli buluyor musunuz?(ciltleme, kağıt kalitesi, baskı kalitesi, büyüklük, sayfa düzeni vb.)	Evet	30	71,4
	Hayır	7	16,7
	Diğer	3	7,1
	Yanıt vermeyen	2	4,8
	Toplam	42	100,0

Tablo 4.41’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlerin ‘Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını fiziksel özellikler açısından yeterli buluyor musunuz?’ sorusuna 30’u (%71,4) evet, 7’si (%16,7) hayır cevabını vermiştir.

Tablo 4.42. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını resimleme açısından yeterli bulmalarına göre dağılım.

Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını resimleme açısından yeterli buluyor musunuz? (anlaşılabilirlik, çizim tekniği, resimlerin büyüklüğü, renkler vb.)	Cevaplar	n	%
	Evet	30	71,4
	Hayır	7	16,7
	Diğer	4	9,5
	Yanıt vermeyen	1	2,4
	Toplam	42	100,0

Tablo 4.42’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlerin ‘Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını resimleme açısından yeterli buluyor musunuz?’ sorusuna 30’u (%71,4) evet, 7’si (%16,7) hayır cevabını vermiştir.

Tablo 4.43. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin çocuklarının resimli kitap okuma alışkanlığını geliştirmek için yaptıkları etkinlik türlerine göre dağılım.

Çocuğunuzun resimli kitap okuma alışkanlığını geliştirmek için ne tür etkinlikler yapıyorsunuz?	Cevaplar	n	%
	Kitap sergileri ve fuarlarına götürürüm, kitap satın almalarını sağlarım	22	34,9
	Kitapçıya götürürüm	19	30,2
	Okul kütüphanesine gönderirim	12	19,0
	Çevredeki halk/ çocuk kütüphanesine götürürüm	7	11,1
	Diğer	3	4,8
	Toplam	63	100,0

Tablo 4.43'te görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlerin 'Çocuğunuzun resimli kitap okuma alışkanlığını geliştirmek için ne tür etkinlikler yaparsınız?' sorusuna 22'si (%34,9) kitap sergileri ve fuarlarına götürürüm, kitap satın almalarını sağlarım, 19'u (%30,2) kitapçıya götürürüm, 12'si (%19,0) okul kütüphanesine gönderirim, 7'si (%11,1) çevredeki halk/çocuk kütüphanesine götürürüm cevabını vermiştir.

Tablo 4.44. 36-72 aylık Yabancı çocukların ebeveynlerinin çocuklarına resimli kitap okuma sıklığına göre dağılım.

	Cevaplar	n	%
Çocuğunuza ne sıklıkta resimli kitap okuyorsunuz?	Hergün	24	57,1
	2-3 günde bir	16	38,1
	Haftada bir	2	4,8
	Toplam	42	100,0

Tablo 4.44'te görüldüğü gibi çalışmaya katılan ebeveynlerin 'Çocuğunuza ne sıklıkta resimli kitap okuyorsunuz?' sorusuna 24'ü (%57,1) hergün, 16'sı (%38,1) 2-3 günde bir, 2'si (%4,8) haftada bir cevabını vermiştir.

ALT PROBLEM4: 36-72 AYLIK YABANCI ÇOCUKLARIN ÖĞRETMENLERİNİN RESİMLİ KİTAP SEÇME ÖLÇÜTLERİNİN BELİRLENMESİ

Tablo 4.45. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin eğitimleri sırasında çocuk edebiyatı ile ilgili bir ders almalarına göre dağılım.

Eğitiminiz sırasında 'Çocuk Edebiyatı' ile ilgili bir ders aldınız mı?			
Yabancı	Cevaplar	n	%
	Evet	19	82,6
	Hayır	4	17,4
	Toplam	23	100,0

Tablo 4.45’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin ‘Eğitiminiz sırasında çocuk edebiyatı ile ilgili bir ders aldınız mı?’ sorusuna 19’u (%82,6) evet, 4’ü (%17,4) hayır cevabını vermiştir.

Tablo 4.46. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarında kitap köşesi bulunmasına göre dağılım.

Sınıfınızda kitap köşesi var mı?			
Cevaplar		n	%
Yabancı	Evet	23	100,0
	Hayır	0	0,0
	Toplam	23	100,0

Tablo 4.46’da görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin ‘Sınıfınızda kitap köşesi var mı?’ sorusuna 23’ü (%100,0) evet cevabını vermiştir.

Tablo 4.47. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin okullarının çevresinde halk kütüphanesi bulunmasına göre dağılım.

Okulunuzun çevresinde halk kütüphanesi var mı?		n	%
Yabancı	Evet	11	47,8
	Hayır	12	52,2
	Toplam	23	100,0

Tablo 4.47’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin ‘Okulunuzun çevresinde halk kütüphanesi var mı?’ sorusuna 12’si (%52,2) hayır, 11’i (%47,8) evet cevabını vermiştir.

Tablo 4.48. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocuklara okudukları kitapların seçimi ve türlerine göre dağılım.

Sınıfınızdaki çocuklara hangi tür kitaplar seçip okursunuz?(Birden fazla şık işaretleyebilirsiniz)		
Cevaplar	n	%
Kısa ve uzun hikayeler	7	16,7
Masallar	4	9,5
Biyografiler	1	2,4
Fen kitapları ve ansiklopediler	3	7,1
Şiirler	4	9,5
Dergiler	0	0,0
Çizgi romanlar	2	4,8
Resimli çocuk kitapları(1-7 yaş için yazılmış)	21	50,0
Toplam	42	100,0

Tablo 4.48’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin ‘Sınıfınızdaki çocuklara hangi tür kitaplar seçip okursunuz?’ sorusuna 21’i (%50) resimli çocuk kitapları, 7’si (%16,7) kısa ve uzun hikayeler, 4’ü (%9,5) masallar, 4’ü (%9,5) şiirler, 3’ü (%7,1) fen kitapları ve ansiklopediler, 2’si (%4,8) çizgi romanlar, 1’i (%2,4) biyografiler cevabını vermiştir.

Tablo 4.49. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıfları için resimli kitap alırken dikkat ettikleri unsurlara göre dağılım.

Sınıfınız için resimli kitap alırken nelere dikkat edersiniz?		
Cevaplar	n	%
Kitabın yazarına	0	0,0
Kitabın konusuna	7	21,9
Resimlerin kalitesi ve renklerine	5	15,6
Kitabın fiziksel özelliklerine	4	12,5
Hepsine	16	50,0
Toplam	32	100,0

Tablo 4.49’da görüldüğü gibi ‘Sınıfınız için resimli kitap alırken nelere dikkat edersiniz?’ sorusuna 16’sı (%50) hepsine, 7’si (%21,9) kitabın konusuna, 5’i (%15,6) resimlerin kalitesi ve renklerine, 4’ü (%12,5) kitabın fiziksel özelliklerine dikkat ederim cevabı vermiştir.

Tablo 4.50. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocuklara kitap okurken ele aldıkları amaçlara göre dağılım.

Sınıfınızdaki çocuklara hangi amaçla kitap okursunuz? (Birden fazla şık işaretleyebilirsiniz)	n	%
Cevaplar		
Çocukları eğlendirmek ve dinlendirmek için	0	0,0
Eğitim programını desteklemek için	2	6,7
Çocuklara edebiyatı, kitabı sevdirmek için	1	3,3
Çocukların zihinsel gelişimine katkıda bulunmak için	1	3,3
Çocukların sosyal- duygusal gelişimine destek olmak için	3	10,0
Çocukların ilgi ve ruhsal ihtiyaçlarını karşılamak için	0	0,0
Çocukların dil gelişimine destek olmak için	3	10,0
Çocuklara kitap okuma alışkanlığı kazandırmak için	1	3,3
Çocuklar istediği için	0	0,0
Hepsi	19	63,4
Toplam	30	100,0

Tablo 4.50’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin ‘Sınıfınızdaki çocuklara hangi amaçla kitap okursunuz?’ sorusuna 19’u (%63,4) hepsi, 3’ü (%10) çocukların sosyal-duygusal gelişimine destek olmak için, 3’ü (%10) çocukların dil gelişimine destek olmak için, 2’si (%6,7) eğitim programını desteklemek için, 1’i (%3,3) çocukların zihinsel gelişimine katkıda bulunmak için, 1’i (%3,3) çocukların

zihinsel gelişimine katkıda bulunmak için, 1'i (%3,3) çocuklara kitap okuma alışkanlığı kazandırmak için okurum cevabını vermiştir.

Tablo 4.51. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocukların sınıfa resimli kitap getirmesini istemelerine göre dağılım.

Sınıfınızdaki çocukların sınıfa resimli çocuk kitabı getirmesini ister misiniz?			
Yabancı	Cevaplar	n	%
	Evet	21	91,3
	Hayır	2	8,7
	Toplam	23	100,0

Tablo 4.51'de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin 'Sınıfınızdaki çocukların sınıfa resimli kitap getirmesini ister misiniz?' sorusuna 21'i (%91,3) evet, 2'si (%8,7) hayır cevabı vermiştir.

Tablo 4.52. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocuklar arasında resimli çocuk kitabı alışverişi yaptırmalarına göre dağılım.

Sınıfınızdaki çocuklar arasında resimli çocuk kitabı alışverişi yaptırır mısınız?			
Yabancı	Cevaplar	n	%
	Evet	17	73,9
	Hayır	6	26,1
	Toplam	23	100,0

Tablo 4.52’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin ‘Sınıfınızdaki çocuklar arasında resimli çocuk kitabı alışverişi yaptırır mısınız?’ sorusuna 17’si (%73,9) evet, 6’si (%26,1) hayır cevabı vermiştir.

Tablo 4.53. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin kendilerine ya da sınıflarına her yıl yeni resimli kitap almalarına göre dağılım.

Kendinize ya da sınıfınıza her yıl yeni resimli kitap alır mısınız?			
Yabancı	Cevaplar	n	%
	Evet	20	87,0
	Hayır	2	8,7
	Yanıt vermeyen	1	4,3
	Toplam	23	100,0

Tablo 4.53'te görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin 'Kendinize ya da sınıfınıza her yıl yeni resimli kitap alır mısınız?' sorusuna 20'si (%87,0) evet, 2'si (%8,7) hayır cevabı vermiştir.

Tablo 4.54. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerini, okul yöneticilerinin her yıl yeni resimli kitaplar almasını desteklemesine göre dağılım.

Okul yöneticileri her yıl yeni resimli kitaplar almanızı destekler mi?			
Yabancı	Cevaplar	n	%
	Evet	19	82,6
	Hayır	2	8,7
	Yanıt vermeyen	2	8,7
	Toplam	23	100,0

Tablo 4.54'te görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin 'Okul yöneticileri her yıl yeni resimli kitaplar almanızı destekler mi?' sorusuna 19'u (%82,6) evet, 2'si (%8,7) hayır cevabı vermiştir.

Tablo 4.55. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli bulmalarına göre dağılım.

Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli buluyor musunuz?			
Yabancı	Cevaplar	n	%
	Evet	20	87,0
	Hayır	3	13,0
	Toplam	23	100,0

Tablo 4.55’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin ‘Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli buluyor musunuz?’ sorusuna 20’si (%87,0) evet, 3’ü (%13,0) hayır cevabı vermiştir.

Tablo 4.56. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını anlatım tarzı ve dil (gramer) açısından yeterli bulmalarına göre dağılım.

Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını anlatım tarzı ve dil (gramer) açısından yeterli buluyor musunuz?			
Yabancı	Cevaplar	n	%
	Evet	19	82,6
	Hayır	2	8,7
	Yanıt vermeyen	2	8,7
	Toplam	23	100,0

Tablo 4.56’da görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin ‘Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını anlatım tarzı ve dil açısından yeterli buluyor musunuz?’ sorusuna 19’u (%82,6) evet, 2’si (%8,7) hayır cevabı vermiştir.

Tablo 4.57. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin ailelere çocuklarına evde okumaları için resimli kitap tavsiye etmelerine göre dağılım.

Ailelere çocuklarına evde okumaları için resimli kitap tavsiye ediyor musunuz?			
Yabancı	Cevaplar	n	%
	Evet	22	95,7
	Hayır	1	4,3
	Toplam	23	100,0

Tablo 4.57’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin ‘Ailelere çocuklarına evde okumaları için resimli kitap tavsiye ediyor musunuz?’ sorusuna 22’si (%95,7) evet, 1’i (%4,3) hayır cevabı vermiştir.

Tablo 4.58. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocukların resimli kitap okuma alışkanlıklarını geliştirmek için yaptıkları etkinlik türlerine göre dağılım.

Sınıfınızdaki çocukların resimli kitap okuma alışkanlıklarını geliştirmek için ne tür etkinlikler yapıyorsunuz?	n	%
Cevaplar		
Kitap sergileri ve fuarlarına götürürüm, kitap satın almalarını sağlarım	8	28,6
Kitapçıya yönlendiririm	8	28,6
Okul kütüphanesine götürürüm	6	21,4
Çevredeki halk/ çocuk kütüphanesine götürürüm	6	21,4
Çocuklarla birlikte sınıf kitaplığı oluştururum	0	0,0
Toplam	28	100,0

Tablo 4.58’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin ‘Sınıfınızdaki çocukların resimli kitap okuma alışkanlığını geliştirmek için ne tür etkinlikler yaparsınız?’ sorusuna 8’i (%28,6) kitap sergileri ve fuarlarına götürürüm, kitap satın almalarını sağlarım, 8’i (%28,6) kitapçıya yönlendiririm, 6’sı (%21,4) okul kütüphanesine götürürüm, 6’sı (%21,4) çevredeki halk/çocuk kütüphanesine götürürüm cevabı vermiştir.

Tablo 4.59. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocuklara ne sıklıkta resimli kitap okuduklarına göre dağılım.

Sınıfınızdaki çocuklara ne sıklıkta resimli kitap okuyorsunuz?			
Yabancı	Cevaplar	n	%
	Günde 1 kez	11	47,8
	Günde iki kez	12	52,2
	Toplam	23	100,0

Tablo 4.59’da görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin ‘Sınıfınızdaki çocuklara ne sıklıkta resimli kitap okuyorsunuz?’ sorusuna 12’si (%52,2) günde iki kez, 11’i (%47,8) günde bir kez okurum cevabı vermiştir.

Tablo 4.60. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerine göre resimli çocuk kitabının yazarının önemli olmasına göre dağılım.

Sizce resimli çocuk kitabının yazarı önemli midir?			
Yabancı	Cevaplar	n	%
	Evet	21	91,3
	Hayır	2	8,7
	Toplam	23	100,0

Tablo 4.60’da görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin ‘Sizce resimli çocuk kitabının yazarı önemli midir ?’ sorusuna 21’i (%91,3) evet, 2’si (%8,7) hayır cevabı vermiştir.

Tablo 4.61. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerine göre resimli çocuk kitabının yayınevinin önemli olmasına göre dağılım.

Sizce resimli çocuk kitabının yayınevi önemli midir?			
Yabancı	Cevaplar	n	%
	Evet	18	78,3
	Hayır	5	21,7
	Toplam	23	100,0

Tablo 4.61’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin ‘Sizce resimli çocuk kitabının yayınevi önemli midir ?’ sorusuna 18’i (%78,3) evet, 5’i (%21,7) hayır cevabı vermiştir.

Tablo 4.62. 36-72 aylık Yabancı çocukların öğretmenlerine göre kitabın fiyatının önemli olmasına göre dağılım.

Sizce resimli çocuk kitabının fiyatı önemli midir?			
Yabancı	Cevaplar	n	%
	Evet	22	95,7
	Hayır	1	4,3
	Toplam	23	100,0

Tablo 4.62’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin ‘Sizce resimli çocuk kitabının fiyatı önemli midir ?’ sorusuna 22’si (%95,7) evet, 1’i (%4,3) hayır cevabı vermiştir.

ALT PROBLEM 5: 36-72 AYLIK TÜRK VE YABANCI ÇOCUKLARIN EBEVEYNLERİNİN RESİMLİ ÇOCUK KİTABI SEÇME ÖLÇÜTLERİ ARASINDAKİ FARKIN BELİRLENMESİNE GÖRE DAĞILIM.

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocuklarının ebeveynlerine göre resimli kitap seçme ölçütlerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir farkın olup olmadığına ilişkin sonuçlar.

Tablo 4.63. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocuklarının ebeveynlerinin evlerinde kitaplık bulunmasına göre dağılım.

			Türk	Yabancı	Toplam
Evinizde kitaplık var mı?	Evet	n	89	30	119
		%	74,8	25,2	100,0
	Hayır	n	32	12	44
		%	72,7	27,3	100,0
	Yanıt Vermeyen	n	1	0	1
		%	100,0	0,0	100,0
Toplam		n	122	42	164
		%	74,4	25,6	100,0
Ki kare değeri=0,004 p=0,948					

p>0.05

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocuklarının ebeveynlerinin evlerinde kitaplık bulunması istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir (p>0.05).

Tablo 4.64. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocuklarının ebeveynlerinin evlerinin çevresinde halk kütüphanesi bulunmasına göre dağılım.

			Türk	Yabancı	Toplam
Evinizin çevresinde halk kütüphanesi var mı?	Evet	n	54	21	75
		%	72,0	28,0	100,0
	Hayır	n	65	20	85
		%	76,5	23,5	100,0
	Yanıt Vermeyen	n	3	1	4
		%	75	25	100,0
Toplam		n	122	42	164
		%	74,4	25,6	100,0
Ki kare değeri=0,216 p=0,642					

$p>0.05$

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin evlerinin çevresinde halk kütüphanesi bulunması istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir ($p>0.05$).

Tablo 4.65. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin çocuklarına kitap okumalarına göre dağılım.

			Türk	Yabancı	Toplam
Çocuğunuza kitap okur musunuz?	Evet	n	106	38	144
		%	73,6	26,4	100,0
	Hayır	n	15	3	18
		%	83,3	16,7	100,0
	Yanıt Vermeyen	n	1	1	2
		%	50,0	50,0	100,0
Toplam		n	122	42	164
		%	74,4	25,6	100,0
Fisher p=0,566					
p>0.05					

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin çocuklarına kitap okumaları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir ($p>0.05$).

Tablo 4.66. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli bulmalarına göre dağılım.

			Türk	Yabancı	Toplam
Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli buluyor musunuz?	Evet	n	54	35	89
		%	60,7	39,3	100,0
	Hayır	n	62	4	66
		%	93,9	6,1	100,0
	Diğer	n	6	1	7
		%	85,7	14,3	100,0
	Yanıt Vermeyen	n	0	2	2
		%	0,0	100,0	100,0
Toplam		n	122	42	164
		%	74,4	25,6	100,0
Ki kare değeri=22,978 p=0,000*					

p<0.05

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli bulmaları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermiştir (p<0.05).

Tablo 4.67. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını içerik özellikleri açısından yeterli bulmalarına göre dağılım.

			Türk	Yabancı	Toplam
Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını içerik özellikleri açısından yeterli buluyor musunuz? (Konu, tema, karakterler, yer ve zaman, verilen mesajlar vb.)	Evet	n	65	34	99
		%	65,7	34,3	100,0
	Hayır	n	44	3	47
		%	93,6	6,4	100,0
	Diğer	n	12	3	15
		%	80,0	20,0	100,0
	Yanıt Vermeyen	n	1	2	3
		%	33,0	67,0	100,0
Toplam		n	122	42	164
		%	74,4	25,6	100,0
Ki kare değeri=13,522 p=0,001*					

p<0.05

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını içerik özellikleri açısından yeterli bulmaları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermiştir (p<0.05).

Tablo 4.68. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını anlatım tarzı ve dil (gramer) açısından yeterli bulmalarına göre dağılım.

			Türk	Yabancı	Toplam
Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını anlatım tarzı ve dil (gramer) açısından yeterli buluyor musunuz?	Evet	n	64	34	98
		%	65,3	34,7	100,0
	Hayır	n	45	3	48
		%	93,8	6,3	100,0
	Diğer	n	12	4	16
		%	75,0	25,0	100,0
	Yanıt Vermeyen	n	1	1	2
		%	50,0	50,0	100,0
Toplam		n	122	42	164
		%	74,4	25,6	100,0
Ki kare değeri=13,791 p=0,001*					

p<0.05

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını anlatım tarzı ve dil (gramer) açısından yeterli bulmaları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermiştir (p<0.05).

Tablo 4.69. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını fiziksel özellikler açısından yeterli bulmalarına göre dağılım.

			Türk	Yabancı	Toplam
Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını fiziksel özellikler açısından yeterli buluyor musunuz?(ciltleme, kağıt kalitesi, baskı kalitesi, büyüklük, sayfa düzeni vb.)	Evet	n	78	30	108
		%	72,2	27,8	100,0
	Hayır	n	34	7	41
		%	82,9	17,1	100,0
	Diğer	n	9	3	12
		%	75,0	25,0	100,0
	Yanıt Vermeyen	n	1	2	3
		%	33,0	67,0	100,0
Toplam		n	122	42	164
		%	74,4	25,6	100,0
Ki kare değeri=1,8241 p=0,402					

p>0.05

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını fiziksel özellikler açısından yeterli bulmaları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir (p>0.05).

Tablo 4.70. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını resimleme açısından yeterli bulmalarına göre dağılım.

			Türk	Yabancı	Toplam
Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını resimleme açısından yeterli buluyor musunuz? (anlaşılabilirlik, çizim tekniği, resimlerin büyüklüğü, renkler vb.)	Evet	n	82	30	112
		%	73,2	26,8	100,0
	Hayır	n	29	7	36
		%	80,6	19,4	100,0
	Diğer	n	10	4	14
		%	71,4	28,6	100,0
	Yanıt Vermeyen	n	1	1	2
		%	50,0	50,0	100,0
Toplam		n	122	42	164
		%	74,4	25,6	100,0
Ki kare değeri=0,863 p=0,650					

p>0.05

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını resimleme açısından yeterli bulmaları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir (p>0.05).

Tablo 4.71. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin çocuklarına kitap okuma sıklıkları arasında anlamlı bir farkın olmasına göre dağılım.

			Türk	Yabancı	Toplam
Çocuğunuza ne sıklıkta resimli kitap okuyorsunuz?	Hergün	n	53	24	77
		%	68,8	31,2	100,0
	2-3 günde bir	n	33	16	49
		%	67,3	32,7	100,0
	Haftada bir	n	21	2	23
		%	91,3	8,7	100,0
	Diğer	n	6	0	6
		%	100,0	0,0	100,0
	Yanıt Vermeyen	n	9	0	9
		%	100,0	0,0	100,0
Toplam		n	122	42	164
		%	74,4	25,6	100,0
Ki kare değeri=7,585 p=0,055					

p>0.05

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin çocuklarına kitap okuma sıklıkları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir ($p>0.05$).

ALT PROBLEM 6: 36-72 AYLIK TÜRK VE YABANCI ÇOCUKLARIN ÖĞRETMENLERİNİN RESİMLİ ÇOCUK KİTABI SEÇME ÖLÇÜTLERİ ARASINDAKİ FARKIN BELİRLENMESİNE GÖRE DAĞILIM.

Tablo 4.72. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin eğitimleri sırasında 'çocuk edebiyatı ile ilgili bir ders almalarına göre dağılım.

			Türk	Yabancı	Toplam
Eğitiminiz sırasında 'Çocuk Edebiyatı' ile ilgili bir ders aldınız mı?	Evet	n	25	19	44
		%	56,8	43,2	100,0
	Hayır	n	14	4	18
		%	77,8	22,2	100,0
Toplam		n	39	23	62
		%	62,9	37,1	100,0
Fisher'ın p değeri= 0,154					

$p > 0.05$

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin eğitimleri sırasında 'Çocuk Edebiyatı' ile ilgili bir ders almaları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir ($p > 0.05$).

Tablo 4.73. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarında kitap köşesi olmasına göre dağılım.

			Türk	Yabancı	Toplam
Sınıfınızda kitap köşesi var mı?	Evet	n	37	23	60
		%	61,7	38,3	100,0
	Hayır	n	2	0	2
		%	100,0	0,0	100,0
Toplam		n	39	23	62
		%	62,9	37,1	100,0
Fisher'ın p değeri= 0,526					

p>0.05

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarında kitap köşesi olması istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği göstermemiştir ($p>0.05$).

Tablo 4.74. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin okullarının çevresinde halk kütüphanesi bulunmasına göre dağılım.

			Türk	Yabancı	Toplam
Okulunuzun çevresinde halk kütüphanesi var mı?	Evet	n	25	11	36
		%	69,4	30,6	100,0
	Hayır	n	14	12	26
		%	53,8	46,2	100,0
Toplam		n	39	23	62
		%	62,9	37,1	100,0
Ki kare değeri= 0,977 p=0,323					

p>0.05

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin okullarının çevresinde halk kütüphanesi bulunması istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir (p>0.05).

Tablo 4.75. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocukların sınıfa resimli çocuk kitabı getirmesini istemelerine göre dağılım.

			Türk	Yabancı	Toplam
Sınıfınızdaki çocukların sınıfa resimli çocuk kitabı getirmesini ister misiniz?	Evet	n	33	21	54
		%	61,1	38,9	100,0
	Hayır	n	5	2	7
		%	71,4	28,6	100,0
Toplam		n	38	23	61
		%	62,3	37,7	100,0
Fisher'ın p değeri=0,700					

$p>0.05$

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocukların sınıfa resimli çocuk kitabı getirmesini istemeleri istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir ($p>0.05$).

Tablo 4.76. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocuklar arasında resimli çocuk kitabı alışverişi yaptırmalarına göre dağılım.

			Türk	Yabancı	Toplam
Sınıfınızdaki çocuklar arasında resimli çocuk kitabı alışverişi yaptırır mısınız?	Evet	n	27	17	44
		%	61,4	38,6	100,0
	Hayır	n	11	6	17
		%	64,7	35,3	100,0
	Yanıt Vermeyen	n	1	0	1
		%	100,0	0,0	100,0
Toplam		n	39	23	62
		%	62,9	37,1	100,0
Ki kare değeri= 0,000 p=1,000					

$p>0.05$

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocuklar arasında resimli çocuk kitabı alışverişi yaptırmaları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir ($p>0.05$).

Tablo 4.77. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin kendilerine ya da sınıflarına her yıl yeni resimli kitap almalarına göre dağılım.

			Türk	Yabancı	Toplam
Kendinize ya da sınıfınıza her yıl yeni resimli kitap alır mısınız?	Evet	n	35	20	55
		%	63,6	36,4	100,0
	Hayır	n	3	2	5
		%	60,0	40,0	100,0
	Yanıt Vermeyen	n	1	1	2
		%	50,0	50,0	100,0
Toplam		n	39	23	62
		%	62,9	37,1	100,0
Fisher'ın p değeri=1,000					

$p>0.05$

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin kendilerine ya da sınıflarına her yıl yeni resimli kitap almaları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir ($p>0.05$).

Tablo 4.78. Okul yöneticilerinin 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerini her yıl yeni resimli çocuk kitaplar almasını desteklemesine göre dağılım.

			Türk	Yabancı	Toplam
Okul yöneticileri her yıl yeni resimli çocuk kitapları almanızı destekler mi?	Evet	n	35	19	54
		%	64,8	35,2	100,0
	Hayır	n	2	2	4
		%	50,0	50,0	100,0
	Yanıt Vermeyen	n	2	2	4
		%	50,0	50,0	100,0
Toplam		n	39	23	62
		%	62,9	37,1	100,0
Fisher'ın p değeri=0,615					

$p>0.05$

Okul yöneticilerinin 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerini her yıl yeni resimli çocuk kitapları almasını desteklemesi istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir ($p>0.05$).

Tablo 4.79. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli bulmasına göre dağılım.

			Türk	Yabancı	Toplam
Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli buluyor musunuz?	Evet	n	14	20	34
		%	41,2	58,8	100,0
	Hayır	n	24	3	27
		%	88,9	11,1	100,0
	Yanıt Vermeyen	n	1	0	1
		%	100,0	0,0	100,0
Toplam		n	39	23	62
		%	62,9	37,1	100,0
Fisher'ın p değeri=0,000*					

p<0.05

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli bulmaları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermiştir (p<0.05).

Tablo 4.80. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını anlatım tarzı ve dil (gramer) açısından yeterli bulmasına göre dağılım.

			Türk	Yabancı	Toplam
Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını anlatım tarzı ve dil (gramer) açısından yeterli buluyor musunuz?	Evet	n	16	19	35
		%	45,7	54,3	100,0
	Hayır	n	22	2	24
		%	91,7	8,3	100,0
	Yanıt Vermeyen	n	1	2	3
		%	33,0	67,0	100,0
Toplam		n	39	23	62
		%	62,9	37,1	100,0
Fisher'ın p değeri=0,000*					

p<0.05

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını anlatım tarzı ve dil (gramer) açısından yeterli bulmaları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermiştir (p<0.05).

Tablo 4.81. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin ailelere çocuklarına evde okumaları için resimli çocuk kitabı tavsiye etmesine göre dağılım.

			Türk	Yabancı	Toplam
Ailelere çocuklarına evde okumaları için resimli çocuk kitabı tavsiye ediyor musunuz?	Evet	n	30	22	52
		%	57,7	42,3	100,0
	Hayır	n	8	1	9
		%	88,9	11,1	100,0
	Yanıt Vermeyen	n	1	0	1
		%	100,0	0,0	100,0
Toplam		n	39	23	62
		%	62,9	37,1	100,0
Fisher'ın p değeri=0,134					

$p>0.05$

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin ailelere çocuklarına evde okumaları için resimli çocuk kitabı tavsiye etmeleri istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir ($p>0.05$).

Tablo 4.82. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıftaki çocuklara resimli kitap okuma sıklığına göre dağılım.

			Türk	Yabancı	Toplam
Sınıfınızdaki çocuklara ne sıklıkta resimli kitap okuyorsunuz?	Günde 1 kez	n	21	11	32
		%	65,6	34,4	100,0
	Günde iki kez	n	17	12	29
		%	58,6	41,4	100,0
	Yanıt Vermeyen	n	1	0	1
		%	100,0	0,0	100,0
Toplam		n	39	23	62
		%	62,9	37,1	100,0
Ki kare değeri=0,090 p=0,765					

$p>0.05$

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıftaki çocuklara resimli kitap okuma sıklıkları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir ($p>0.05$).

Tablo 4.83. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin resimli çocuk kitabının yazarını önemli bulmasına göre dağılım.

			Türk	Yabancı	Toplam
Sizce resimli çocuk kitabının yazarı önemli midir?	Evet	n	28	21	49
		%	57,1	42,9	100,0
	Hayır	n	10	2	12
		%	83,3	16,7	100,0
	Yanıt Vermeyen	n	1	0	1
		%	100,0	0,0	100,0
Toplam		n	39	23	62
		%	62,9	37,1	100,0
Fisher'ın p değeri=0,111					

$p>0.05$

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin resimli çocuk kitabının yazarını önemli bulması istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir ($p>0.05$).

Tablo 4.84. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin resimli çocuk kitabının yayınevini önemli bulmasına göre dağılım.

			Türk	Yabancı	Toplam
Sizce resimli çocuk kitabının yayınevi önemli midir?	Evet	n	29	18	47
		%	61,7	38,3	100,0
	Hayır	n	9	5	14
		%	64,3	35,7	100,0
	Yanıt Vermeyen	n	1	0	1
		%	100,0	0,0	100,0
Toplam		n	39	23	62
		%	62,9	37,1	100,0
Fisher'ın p değeri=1,000					

$p>0.05$

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin resimli çocuk kitabının yayınevini önemli bulması istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir ($p>0.05$).

Tablo 4.85. 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin resimli çocuk kitabının fiyatını önemli bulmasına göre dağılım.

			Türk	Yabancı	Toplam
Sizce resimli çocuk kitabının fiyatı önemli midir?	Evet	n	27	22	49
		%	55,1	44,9	100,0
	Hayır	n	11	1	12
		%	91,7	8,3	100,0
	Yanıt Vermeyen	n	1	0	1
		%	100,0	0,0	100,0
Toplam		n	39	23	62
		%	62,9	37,1	100,0
Fisher'ın p değeri=0,022*					

p<0.05

36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin resimli çocuk kitabının fiyatını önemli bulması istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermiştir (p<0.05).

5.BÖLÜM

TARTIŞMA

Bu araştırma, 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveyn ve öğretmenlerinin resimli çocuk kitabı seçme ölçütlerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Tablo 4.1 ve 4.32’de görüldüğü gibi Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerine ‘evinizde kitaplık var mı?’ sorusu sorulmuş ve Türk çocukların ebeveynlerinin %73,0’ü, yabancı çocukların ebeveynlerinin de %71,4’ü evet demiştir.

Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin evlerinde kitaplığın olması açısından aralarında bir farklılık görülmemiştir. Bu sonuç, ailelerin kitaba ve okumaya verdikleri önemi gösterebilir. Kitap okuma alışkanlığı kazandırmada en önemli etkenlerden biri çocuğa kitabı sevdirmekle başlar, bu da çocuğun yaşadığı ortamda kitaplığın bulunması ile ilgili olabilir. Çevresinde kitap olan çocuk onları inceler ve kendisine kitap okunmasını isteyebilir.

Gürler (1999), araştırmasında annelerin %66’sının, babaların %73’ünün kendilerine ait kütüphanelerinin olmadığını tespit etmiştir.

Çocuğun dünyayı öğrenmesi, çevresinde gördüklerini sorgulamasıyla mümkündür. Bu noktada çocuğun odasında bir kitaplığın bulunması çocuğun okuma çevresinin oluşmasında etkili olur. Okuma çevresine sahip olan çocuklara yönelik olarak yapılan çalışmalarda evlerinde veya odalarında kitaplık bulunan çocukların okuma eylemini diğer çocuklara göre daha kolay kavradıkları ve daha başarılı oldukları ifade edilmiştir (Sangkaeo, 1999).

Tablo 4.2 ve 4.33’te görüldüğü gibi Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerine ‘Çocuğunuz için resimli kitap alırken nelere dikkat edersiniz?’ sorusu sorulmuş ve Türk çocukların ebeveynlerinin %54,3’ü hepsine, % 16,7’si kitabın konusuna,

%15,2'si resimlerin kalitesi ve renklerine, %9,4'ü kitabın fiziksel özelliklerine, %4,4'ü kitabın yazarına; Yabancı çocukların ebeveynlerinin %44,8'i hepsine, %17,2'si kitabın konusuna, %17,2'si kitabın fiziksel özelliklerine, %13,8'i resimlerin kalitesi ve renklerine, %7,0'u kitabın yazarına dikkat ederim cevabını vermiştir. Yabancı çocukların ebeveynlerinin %17,2'si, Türk çocukların ebeveynlerinin ise %9,4'ü kitabın fiziksel özelliklerine dikkat ederim cevabını vermiştir. Kitabın içeriğinden ziyade kitabın fiziksel özellikleri bir kitapta ilk göze çarpan özelliktir. Değişik boyutlarda ve dayanıklı kitapların resim-yazı uyumu içerisinde olması, sağlam ve kaliteli bir kapağının olması da önemlidir. Ayrıca estetik değerler uyandıran metne uygun resimlerin olduğu kitaplar çocuğu kendisine çeken özelliklerdendir. Bu sonuca göre Yabancıların, Türkler'e göre kitabın fiziksel özelliklerine daha fazla dikkat ettikleri sonucu ortaya çıkmaktadır.

Türk ve Yabancı çocukların ebeveynleri resimli çocuk kitabı alırken kitabın yazarı, konusu, resimlerin kalitesi, rengi ve kitabın fiziksel özellikleri olmak üzere kitabın bütün özelliklerini dikkate almaktadır.

Tablo 4.3 ve 4.34'de görüldüğü gibi Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerine 'Evinizin çevresinde halk kütüphanesi var mı?' sorusu sorulmuş ve Türk çocukların ebeveynlerinin %44,3'ü, Yabancı çocukların ebeveynlerinin de %50,0'si evet demiştir.

Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin evlerinin çevresinde halk kütüphanesi olması açısından aralarında bir fark görülmemiştir.

Tablo 4.16 ve 4.47'da görüldüğü gibi Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerine 'Okulunuzun çevresinde halk kütüphanesi var mı?' sorusu sorulmuş ve Türk çocukların öğretmenlerinin %64,1'i, Yabancı çocukların öğretmenlerinin de %47,8'i evet demiştir.

Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin okullarının çevresinde halk

kütüphanesi olması açısından aralarında bir fark görülmemiştir.

Türk çocukların öğretmenleriyle Yabancı çocukların öğretmenleri arasında yüzdelik sonuç bakımından bariz bir fark bulunmamaktadır.

Machado (2003) çocuklarla birlikte mahalli kütüphanelere giderek, çocuğun kendi ilgisi doğrultusunda kitap tercih etmesinin, çocuk açısından önemli olduğunu belirtmiştir.

Makin& Whitehead (2004)' a göre çoğu kütüphaneler, iyi gelişmiş koleksiyonlara sahiptir. Çocukların kaliteli bir kitap seçkisine sahip olmasının, çocukların kaliteli kitaplarla buluşması açısından gerekli olduğunu belirtmiştir.

Halk kütüphaneleri, çocukların ilgisini çeken ve ilgili yaşa uygun düzeyde okuma kitapları sunmaktadırlar. Evin çevresinde kütüphanenin bulunması, çocuğun kendisine ait kitaplığının dışındaki başka bir yerde de kitapların bulunabileceği fikrini çocuğa vererek, çocuğa kitap sevgisini kazandırabilir. Her konuda ve çekici bir biçimde sunulan çeşitli kitapların olması çocukların kütüphanelere gitmesini olumlu yönde etkileyebilir.

Tablo 4.4 ve 4.35'te görüldüğü gibi, Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerine 'Çocuğunuza kitap okur musunuz?' sorusu sorulmuş ve Türk çocukların ebeveynlerinin % 86,9'u , yabancı çocukların ebeveynlerinin de % 90,5'i evet demiştir.

Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin çocuklarına kitap okumaları açısından aralarında bir fark görülmemiştir.

Okul öncesi dönemde anne ve baba tarafından çocuğa okunan kitaplar, çocuğun okuma becerisine yönelik hayal gücünü geliştirme gibi birçok açıdan fayda sağlamaktadır (National Network for Child Care, 2002).

Senechal (1997), tarafından yapılan bir araştırmada hikaye kitabı okuma sırasında kullanılan didaktik yöntemin, üç ve dört yaşındaki çocukların hikaye kitabında sunulan yeni kelime dağarcığını kazanmalarındaki etkisi ölçülmüştür. Hikaye kitabının birden fazla dinlenmesi, çocukların ifade edici ve alıcı dil kelime dağarcıklarının gelişmesini hızlandırırken, birden fazla okuma sırasında sorulan sorulara yanıt vermenin ifade edici dil üzerindeki etkilerinin daha yüksek olduğu görülmüştür.

Robertson (2008)' in bir çalışmasında, okul öncesi çocukların farklı türden olan resimli çocuk kitaplarına olan tepkileri araştırılmıştır. Karşılaştırma için hikaye ve bilgi kitaplarını kullanan, araştırmacı, çocukların bir metin aracılığı ile diğer metinler üzerindeki yorumlarında kişisel bağlantı kurup kurmadıklarını belirlemeye çalışmıştır. Dört haftadan daha uzun bir zaman periyodunda, ikişer bilgi ve hikaye kitabı bir öğretmen aracılığı ile 16 öğrenciden oluşan gruba dört ayrı dönemde okunarak çocukların spontane tepkileri kayıt altına alınmış. Sayısal karşılaşmalar yapılırken, 4 farklı kitaba çocukların verdikleri farklı tepkilerin yanında çocukların yaş ve cinsiyet faktörleri de incelenmiştir. Sonuçlar genel olarak bilgi kitaplarında hikaye kitaplarına oranla çocukların kişisel bağlantılarını daha kolay ortaya çıkardıklarını sergilemiştir. Fakat farklı yaş grupları arasında ciddi farklılıklar olduğu ortaya çıkmış, cinsiyetler karşılaştırıldığında hiçbir farklılık bulunamamıştır. Bu araştırmada elde edilen bulgular sonucunda bilgi kitaplarının çocukların erken anlama becerilerini geliştirmede ciddi rol oynadığı anlaşıırken, hikaye kitaplarının küçük yaşlardaki okul öncesi çocuklar üzerinde önemli bir role sahip olduğu anlaşılmıştır.

Çocukların dil gelişimini desteklemek ve de çocuklara okuma alışkanlığı kazandırmak adına, çocuklara kitap okumak önemlidir. Kitap okuma yüzdesine göre ailelerin büyük çoğunluğunun, çocuklarına kitap okuması ailelerin kitap okuma konusunda bilinçli olduklarını düşündürebilir.

Tablo 4.5 ve 4.36'da görüldüğü gibi Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerine 'Çocuğunuza hangi tür kitaplar seçersiniz?' sorusu sorulmuş ve Türk çocukların ebeveynlerinden hiç kimse biyografi cevabını vermezken; Yabancı çocukların ebeveynlerinin %3,2'si biyografi seçerim cevabını vermiştir. Kişilerin hayat hikayesini anlatan biyografilere Türk'lerin yer vermediği görülmektedir.

Tablo 4.7 ve 4.38'de görüldüğü gibi Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerine 'Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli buluyor musunuz?' sorusu sorulmuş ve Türk çocukların ebeveynlerinin %44,3'ü, Yabancı çocukların ebeveynlerinin de %83,3'ü evet demiştir.

Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasadaki resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli bulmaları açısından aralarında bir fark görülmüştür.

Uzmen (1993), 1970-1993 yılları arasında basılmış Türkçe ve İngilizce resimli hikaye kitaplarını konu yönünden incelediği araştırmasında, piyasada genelde aynı konular üzerinde yazılmış ve çevrilmiş kitaplar bulunduğunu tespit etmiştir.

Tablo 4.24 ve 4.55'te görüldüğü gibi Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerine 'Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli buluyor musunuz?' sorusu sorulmuş ve Türk çocukların öğretmenlerinin %35,9'u, Yabancı çocukların öğretmenlerinin de %87,0'si evet demiştir.

Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin piyasadaki resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli bulmaları açısından aralarında bir fark görülmüştür.

Yurt dışındaki kitap piyasası daha zengin ve daha iyi özelliklerde. Oysa ülkemizdeki resimli çocuk kitapları sayıca daha az. Çocukların keyif alacağı onların

ufuklarını genişletecek ve yaratıcılıklarının gelişmesine olanak tanıyacak kitapları çocuklara sunmak çocuk açısından önemli olabilir.

Çocuğun dil gelişimi açısından büyük öneme sahip olan kitaplara, ailelerin her istediğinde ulaşabilmesi ve de bu kitapların sayıca sınırlı olmaması ailelerin kitap almasını olumlu yönde etkileyebilir. Özellikle ülkemizde son zamanlarda, ailelerin piyasada bulunan kitapları, nitelik ve nicelik açısından çocuklarına uygun görerek almaları, kitaplara olan talebi artırmış, bu durumun da da arz-talep meselesini ortaya çıkardığı düşünülebilir. Ülkemizde son zamanlarda artan bilinçlenme, yurt dışında çok önceden var olduğu için, yabancı çocukların öğretmenlerinin piyasadaki kitapları sayıca yeterli bulması, gerek yazarların istenilen nitelikte kitap yazdığını, gerekse yayınevlerinin çocuklara uygun kitapları bastığını düşündürmektedir.

Tablo 4.8 ve 4.39'da görüldüğü gibi, Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerine 'Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını içerik özellikleri (konu, tema, karakter,yer ve zaman, verilen mesajlar vb.) açısından yeterli buluyor musunuz?' sorusu sorulmuş ve Türk çocukların ebeveynlerinin %53,3'ü, Yabancı çocukların ebeveynlerinin de %81,0'i evet demiştir.

Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasadaki resimli çocuk kitaplarının içerik özelliklerini yeterli bulmaları açısından aralarında bir fark görülmüştür.

Yabancı kitapların daha iyi özelliklere sahip olduğu görülmüştür. Oysa ülkemizdeki resimli çocuk kitapları aynı konular etrafında toplanıyor ve çeşitlilik yoktur. Bundan dolayı kitaplar konu, tema, karakter, yer ve zaman şeklinde olmak üzere çeşitlendirilebilir.

Nodelman (1996) çocuk kitaplarının içerik açısından önemli olduğunu belirtmiş. Özellikle çocuk kitabının konusunun çocuğun anlayacağı tarzda basit olması

gerektiğini vurgulamıştır. Nodelman’a göre kitabın konusu açık ve anlaşılır olmalı; sayıca karışıklığa sebebiyet verecek şekilde fazla karakterlere yer verilmemelidir.

Wood (1976) üç zaman dilimindeki- 1960, 1964, 1968 - on beş resimli çocuk kitabını Rokeach Değerler Anketini kullanarak, kitapların içeriğini ifade eden değer sistemlerini ve bu sistemleri kendi arasında yetişkinleri aracılığı ile karşılaştırmıştır. Sonuçlar değerlerin en başında sevgi, hayalgücü, bağımsızlık, neşe, yetenek ve hırsın olduğunu göstermiştir. Açık fikirlilik, dürüstlük, entelektüellik, mantık, af ve temizlik en son sırada yer almıştır. Sevgi ve hoşgörü gibi değerler 1964 ve 1968 yılları arasında azalmış olsa da diğer değerlerin çoğu üç zaman dilimi boyunca sabit kalmıştır.

Kitabın iç kısmının iskeletini oluşturan öğelerin çocuğun yaşına ve gelişim özelliklerine göre olması çocuğun kitaptan alacağı zevki artırabilir, böylece yetişkinlerin kitap almasını olumlu yönde etkileyebilir. Aynı zamanda kitapta işlenen konu, çocuğun ilgisini çekecek tarzda sunulursa, çocuğun kitap hakkındaki ilk izleniminin de olumlu olmasını sağlayabilir.

Tablo 4.9 ve 4.40’da görüldüğü gibi, Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerine ‘Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını anlatım tarzı ve dil (gramer) açısından yeterli buluyor musunuz?’ sorusu sorulmuş ve Türk çocukların ebeveynlerinin % 52,5’i, Yabancı çocukların ebeveynlerinin de %81,0’i evet demiştir.

Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasadaki resimli çocuk kitaplarının anlatım tarzını ve dilini yeterli bulmaları açısından aralarında bir fark görülmüştür .

Tablo 4.25 ve 4.56’da görüldüğü gibi, Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerine ‘Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını anlatım tarzı ve dil (gramer) açısından yeterli buluyor musunuz?’ sorusu sorulmuş ve Türk çocukların öğretmenlerinin %41,0’i, Yabancı çocukların öğretmenlerinin de %82,6’sı evet demiştir.

Yabancıların %8,7'si, Türkler'in %56,4'ü piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını anlatım tarzı ve dil açısından yeterli bulmamaktadır. Kitabın anlatım tarzının doğru bir şekilde tespit edilmesi gerekmektedir. Yazarın kelime seçimi, kullandığı kalıplar kitabın anlatım tarzını oluşturmaktadır. Anlatım tarzının doğru şekilde kullanılması çocuğun kitaptan alacağı verimi arttırabilir. Ayrıca kitabın dilinin sade olması da önemlidir.

Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin piyasadaki resimli çocuk kitaplarının anlatım tarzını ve dilini yeterli bulmaları açısından aralarında bir fark görülmüştür.

Yabancı kitaplar gerek anlatım tarzı gerekse dil (gramer) açısından çocuğa göre hazırlanmış iken ülkemizde ise durum farklıdır. Ülkemizdeki kitaplar çocuğun gelişim düzeyine ve onun anlayabileceği şekilde sade bir dilde hazırlanmamaktadır. Oysa, kitaplar çocukların gelişim düzeyine uygun konulardan bahsetmeli ve kitabın dili yalın olmalıdır.

Okul öncesi dönem çocuğu için hazırlanmış kitap, çocuğun gelişim düzeyine uygun konuları işlemeli ve anlattığı dil çocukların anlayabileceği türden yalın olmalıdır. Ayrıca sözcük dağarcığını arttıracak yeni kelimelere kitapta yer verilmelidir. Bu yaş çocuğu okuyamadığı için, resimli çocuk kitaplarında resimlerde geçen olayı onlara etkili bir şekilde aktarabilmek, kitabın dilinin iyi olmasıyla da ilgili olabilir.

Tablo 4.11 ve 4.42'de görüldüğü gibi Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerine 'Piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını resimleme açısından (anlaşılabilirlik, çizim tekniği, resimlerin büyüklüğü, renkler vb.) yeterli buluyor musunuz?' sorusu sorulmuş ve Türk çocukların ebeveynlerinin %67,2'si, Yabancı çocukların ebeveynlerinin de % 71,4'ü evet demiştir.

Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasadaki resimli çocuk kitaplarının resimlemelerini yeterli bulmaları açısından aralarında bir fark görülmemiştir.

Diğer taraftan Özcivelek (1991) resimli çocuk kitaplarını resimlendirme ve fiziksel özellikler yönünden incelemiş, araştırma sonucunda yayımlanan kitapların öyküsünün iyi düşünülüp sunulduğunu ama resimlerinin buna uygun olmadığını, çoğu kitabın metin ve resimlerinin uyum içinde bulunmadığını saptamıştır.

Okul öncesi yaş çocuğu için görsellik çok önemlidir. Kitapta kullanılan renklerin çocuğu çekmesi, çocuğun kitaptan hoşlanacağını neredeyse ilk sinyaldir. Ayrıca, metinde geçenleri çocuğun resimden bakarak rahatlıkla algılaması çocuğun kitaba yönelmesini olumlu etkiler. Resimli kitaplarda, resim ve metin birbirini tamamlayıcı olduğu için, yetişkinler resimli çocuk kitabı seçecekleri zaman, resim ve metin arasındaki ilişkiyi dikkate alarak, kitabı tercih etmelidirler.

Tablo 4.12 ve 4.43'te görüldüğü gibi Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerine “Çocuğunuzun resimli kitap okuma alışkanlığını geliştirmek için ne tür etkinlikler yapıyorsunuz?” sorusuna Türk çocukların öğretmenlerinin %40,7’si kitapçıya götürürüm, %28,2’i kitap sergileri ve fuarlarına götürürüm, %14,8’i çevredeki halk/çocuk kütüphanesine götürürüm kitap satın almalarını sağlarım, %5,2’si okul kütüphanesine götürürüm; Yabancı çocukların öğretmenlerinin %34,9’u kitap sergileri ve fuarlarına götürürüm, kitap satın almalarını sağlarım, %30,2’si kitapçıya götürürüm, %19,0’u okul kütüphanesine gönderirim, %11,1’i çevredeki halk/çocuk kütüphanesine götürürüm cevabını vermiştir.

Türk çocukların ebeveynlerinin büyük çoğunluğu çocukların resimli kitap okuma alışkanlığını geliştirmek için çocuklarını kitapçıya götürürken; Yabancı çocukların ebeveynleri ise çocuklarını kitap sergileri ve fuarlarına götürmeyi tercih etmektedir. Ayrıca Yabancıların %19,0’u, Türkler’in ise %5,2’si çocukların resimli kitap okuma alışkanlığını geliştirmek için okul kütüphanesine gönderirim cevabını vermiştir. Yabancıların çocuklarını gönderdikleri okuldaki kütüphanenin kitap türünün çeşitli olması bu durumu ortaya çıkarmış olabilir.

Tablo 4.13 ve 4.44'te görüldüğü gibi Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerine 'Çocuğunuza ne sıklıkta resimli kitap okuyorsunuz?' sorusu sorulmuş ve Türk çocukların ebeveynlerinin %43,4'ü her gün, %27,1'si 2-3 günde bir, %17,2'si haftada bir; Yabancı çocukların ebeveynlerinin %57,1'i hergün, %38,1'i 2-3 günde bir, %4,8'i haftada bir okurum cevabını vermiştir.

Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin çocuklarına hangi sıklıkta resimli kitap okudukları açısından aralarında bir fark görülmemiştir. Kitap okuma sıklığına bakıldığında Yabancı veliler Türk velilere göre daha sık kitap okurken Türk velilerin de okuma sıklığı yüzdesi yabancı velilere yakındır.

Diğer taraftan Temple, Freppon Oğle, & Crawford (2006), her gün en az yirmi dakika olacak şekilde çocuklara düzenli bir şekilde kitap okumanın önemini vurgulamaktadırlar.

Çocuklara düzenli olarak kitap okumak çocuğun zihinsel, sosyal-duygusal ve dil gelişimine katkıda bulunarak, çocuktaki kitap sevgisinin oluşmasında önemli rol oynamaktadır.

Tablo 4.14 ve 4.45'de görüldüğü gibi , Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerine 'Eğitiminiz sırasında çocuk edebiyatı ile ilgili bir ders aldınız mı?' sorusu sorulmuş ve Türk çocukların öğretmenlerinin %64,1'i, Yabancı çocukların öğretmenlerinin de % 82,6'sı evet demiştir.

Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin çocuk edebiyatı ile ilgili bir ders almaları açısından aralarında bir fark görülmemiştir.

Akın'ın (1998)'de yaptığı araştırma okul öncesi kurumlarında çalışan eğitimcilerin çocuk edebiyatı ve çocuk kitapları hakkında bilgi sahibi olduklarını ve bu konuya bilinçli bir şekilde yaklaştıklarını göstermektedir.

Eğitimcilerin, mesleğe başlamadan önce iyi bir mesleki donanıma sahip olmaları, onları meslek hayatları boyunca nitelikli bir eğitimci olma yolunda ilerletebilir.

Tablo 4.15 ve 4.46'da görüldüğü gibi Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerine 'Sınıfınızda kitap köşesi var mı?' sorusu sorulmuş ve Türk çocukların öğretmenlerinin % 94,9'u, Yabancı çocukların öğretmenlerinin % 100,0'ü evet demiştir.

Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarında kitap köşesi olması açısından aralarında bir fark görülmemiştir.

Okullarda kitap köşesinin olması çocuğun kitapla birebir vakit geçirmesini sağlayarak, çocuğun kitap hakkında yorum yapmasına, arkadaşlarıyla birbirlerine kitapta geçenleri anlatmasına neden olabilir. Her konuda ve çocukların düzeyinde, çekici bir biçimde sunulan sınıflardaki kitap köşeleri, çocuğun bu köşeye gelerek kitaplarla vakit geçirmesini sağlayarak, kitapla arasında bir bağ oluşturacağını düşündürebilir.

Tablo 4.17 ve 4.48'de görüldüğü gibi Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerine 'Sınıfınızdaki çocuklara hangi tür kitaplar seçip okursunuz?' sorusuna Türk çocukların öğretmenlerinin %37'si resimli çocuk kitapları, %16,3'ü masallar, %14,1'i kısa ve uzun hikayeler, %11,9'u fen kitapları ve ansiklopediler, %9,8'i dergiler, %4,3'ü çizgi romanlar, %3,3'ü şiirler, %3,3'ü biyografiler; Yabancı çocukların öğretmenlerinin %50'si resimli çocuk kitapları, %16,7'si kısa ve uzun hikayeler, %9,5'i masallar, %9,5'i şiirler, %7,1'i fen kitapları ve ansiklopediler, %4,8'i çizgi romanlar, %2,4'ü biyografiler okurum cevabını vermiştir.

Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin ilk olarak resimli çocuk kitaplarını ve sırayla kısa ve uzun hikayeleri, masalları, fen kitapları ve ansiklopedileri, şiirleri, çizgi romanları, dergileri ve biyografileri tercih ettikleri görülmektedir.

Tablo 4.18 ve 4.49'da görüldüğü gibi Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerine 'Sınıfınız için resimli kitap alırken nelere dikkat edersiniz?' sorusuna %59,6'sı hepsine, %14,9'u resimlerin kalitesi ve renklerine, %12,8'i kitabın fiziksel özelliklerine, %8,5'i kitabın konusuna, %4,2'si kitabın yazarına; Yabancı çocukların öğretmenlerinin %50'si hepsine, %21,9'u kitabın konusuna, %15,6'sı resimlerin kalitesi ve renklerine, %12,5'i kitabın fiziksel özelliklerine dikkat ederim cevabını vermiştir. Bu sonuca göre Yabancıların Türkler'e göre kitabın konusuna daha fazla önem verdikleri görülmektedir. Bunda çocuk kitaplarında bulunması gereken içerik özelliklerinden konunun çocuğa göre olması, hikayede meydana gelen olayların karmaşık olmaması ve bir düzen içinde işlemesi çocuk açısından önemlidir.

Tablo 4.20 ve 4.51'de görüldüğü gibi Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerine 'Sınıfınızdaki çocukların sınıfa resimli çocuk kitabı getirmesini ister misiniz?' sorusuna Türk çocukların öğretmenlerinin %84,6'sı, Yabancı çocukların öğretmenlerinin de %91,3'ü evet demiştir.

Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocuklardan sınıfa resimli kitap getirmelerini istemeleri açısından aralarında bir fark görülmemiştir.

Çocukların kendilerine ait resimli kitabı okula getirmeleri, çocukta sorumluluk ve paylaşma duygusunun gelişmesinde önemli olabilir.

Tablo 4.21 ve 4.52'de görüldüğü gibi Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerine 'Sınıfınızdaki çocuklar arasında resimli çocuk kitabı alışverişi yaptırır mısınız?' sorusuna Türk çocukların öğretmenlerinin % 69,2'si, Yabancı çocukların öğretmenlerinin de %73,9'u evet demiştir.

Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarında resimli çocuk kitabı alışverişi yaptırmaları açısından aralarında bir fark görülmemiştir.

Tablo 4.22 ve 4.53'te görüldüğü gibi Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerine

'Kendinize ya da sınıfınıza her yıl yeni resimli kitaplar alır mısınız?' sorusu sorulmuş ve Türk çocukların öğretmenlerinin %89,7'si, Yabancı çocukların öğretmenlerinin de %87,0'si evet demiştir.

Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin kendilerine ya da sınıflarına her yıl yeni resimli kitaplar almaları açısından aralarında bir fark görülmemiştir.

Okul öncesi kurumlarında çalışan eğitimcilerin yeni çıkan resimli çocuk kitapları hakkında bilgi sahibi olmaları, kitap seçimine bilinçli bir şekilde yaklaştıklarını gösterebilir. Gerek kendileri için gerekse sınıfları için piyasadaki resimli çocuk kitaplarını takip ederek resimli çocuk kitabı almaları yeniliğe açık olunduğunun bir göstergesidir. Aynı zamanda elde var olan kitaplara yenisini ekleyerek kitap koleksiyonlarını zenginleştirmek ve yeni konularda kitaplar edinmek de önemli olabilir.

Tablo 4.23 ve 4.54'te görüldüğü gibi Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerine 'Okul yöneticileri her yıl yeni resimli kitaplar almanızı destekler mi?' sorusuna Türk çocukların öğretmenlerinin % 89,8'si, Yabancı çocukların öğretmenlerinin de %82,6'sı evet demiştir.

Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerini okul yöneticilerinin resimli kitaplar almasını desteklemesi açısından aralarında bir fark görülmemiştir.

Vaid, Dhingra ve Baru (2007), Jammu Şehrindeki okul öncesi çocukları için kitap türlerini ve kitapların seçim sürecini incelemek amacıyla yaptıkları araştırmada okulların çoğunluğunun kitap setlerine sahip olduğunu ve tercih edilen kitapların resimli kitaplar ve çalışma kitapları olduğunu bulmuşlardır. Araştırmanın örneklemini, Jammu şehrindeki 20 ana okulu müdürü oluşturmuştur. Müdürlerin çoğu pahalı olan, çekici ve renkli resimleri içeren kitapları tercih etmişlerdir. Ayrıca, müdürlerin birçoğu öğretmenler için de kitapların olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Tablo 4.26 ve 4.57’de görüldüğü gibi Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerine ‘Ailelere çocuklarına evde okumaları için resimli kitap tavsiye eder misiniz?’ sorusu sorulmuş ve Türk çocukların öğretmenlerinin %76,9’u, Yabancı çocukların öğretmenlerinin de %95,7’si evet demiştir.

Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin ailelere evde okumaları için resimli kitap tavsiye etmeleri açısından aralarında bir fark görülmemiştir.

Canut (2000), tarafından uzunlamasına yapılan araştırmada, bol resimli kitapların dili öğrenmeye ve çocukların bir anlatım tarzı geliştirmelerine yardımcı olup olmadığına bakılmıştır. Araştırmada, önce yetişkin tarafından çocuğa bol resimli hikaye kitapları okunmuş daha sonra çocuktan hikaye kitabındaki hikayeyi anlatması istenmiştir. Araştırma sonucunda resimli kitapların, çocukların anlatım kapasitelerini artırdıkları ve dili öğrenmelerine yardımcı olduğu tespit edilmiştir.

Gönen (1988) tarafından yapılan deneysel nitelikli araştırmada, çocukların sözcük bilgilerinin ve alıcı/ifade edici dil gelişimi düzeylerinin artırılması, ayrıca destekleyici eğitimin gelişime katkısının belirlenmesi hedeflenmiştir. Araştırma sonucuna göre, resimli kitaplarla destekleyici dil eğitimi alan deney grubunun sontest ortalamalarının daha yüksek olması, verilen eğitimin olumlu etkisini açıkça ortaya koymaktadır. Araştırmada çocuklara resimli kitap okunduktan sonra çeşitli etkinliklerle dil eğitimi vermek, çocuğun dil gelişiminde önemli bir ilerleme sağlamıştır.

Tablo 4.29 ve 4.60’da görüldüğü gibi Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerine ‘Sizce resimli çocuk kitabının yazarı önemli midir?’ sorusu sorulmuş ve Türk çocukların öğretmenlerinin %71,8’i, Yabancı çocukların öğretmenlerinin de %91,3’ü evet demiştir.

Tablo 4.30 ve 4.61’de görüldüğü gibi Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerine

'Sizce resimli çocuk kitabının yayınevi önemli midir?' sorusu sorulmuş ve Türk çocukların öğretmenlerinin %74,3'ü, Yabancı çocukların öğretmenlerinin de %78,3'ü evet demiştir.

Tablo 4.31 ve 4.62'de görüldüğü gibi Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerine 'Sizce resimli çocuk kitabının fiyatı önemli midir?' sorusu sorulmuş ve Türk çocukların öğretmenlerinin %69,2'si, Yabancı çocukların öğretmenlerinin ise %95,7'si evet demiştir.

Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin kitabın yazarını, yayınevini ve fiyatını önemli bulmaları açısından aralarında bir fark görülmüştür.

Çocuk kitabı yazarlarının çocukta merak uyandıran ve çocuğun gelişim düzeyine uygun kitaplar yazması çocuk açısından önemlidir. Yayınevlerinin ise akademisyenlerin de görüşlerini alarak kitabı yayımlamaları daha nitelikli ve bilinçli bir şekilde kitapların ortaya çıkmasına neden olacaktır. Bu da ailelerin bu tarz kitapları güvenilir bir şekilde tercih etmelerinde önemli bir rol oynayacaktır Böylece kitap çocuğun ilgisini çekecek çocukla kitap arasında olumlu bir etkileşim gerçekleşecektir. Ayrıca kitabın maliyetinin yüksek olmaması da kitaba olan talebi artıracığı düşünülebilir.

6.BÖLÜM

SONUÇ

Bu araştırma, çocukların eğitimi ve gelişimi sürecinde önemli yeri olan resimli çocuk kitaplarının seçiminde, Türk ve Yabancı çocukların ebeveynleri ve öğretmenlerinin hangi ölçütleri dikkate aldıklarını incelemek amacıyla yapılmıştır.

2011-2012 yılında Ankara il'inde bulunan toplam 7 anaokulundaki 164 ebeveyn ve 62 öğretmen üzerinde çalışma yürütülmüştür.

Bu tez çalışması kapsamında '36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveyn ve öğretmenleri tarafından resimli çocuk kitabı seçme ölçütlerinin incelenmesi' tez konulu araştırmayı incelemek amacıyla, uzman görüşü alınarak Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanan anketlerden yararlanılmıştır. Oluşturulan anketler, ebeveyn ve öğretmenlere yönelik demografik bilgilerin olduğu bir bölüm ve çocuk kitabı seçme ölçütlerini içeren sorulardan oluşmaktadır. Anket formu, ebeveyn ve öğretmenlerin okul öncesi yaş çocuğuna hangi kitap türünü seçtikleri, evlerinde kitaplık olup olmadığı, çocukların yanında kitap vs. okuyup okumadıkları, okuduktan sonra çocukları ile kitap hakkında konuşma yapıp yapmadıkları ve piyasadaki resimli çocuk kitaplarını sayı ve özellikleri bakımından yeterli bulup bulmadıkları ile ilgili soruları içermektedir.

Ebeveyn ve öğretmenlerin resimli çocuk kitabı seçme ölçütleri arasındaki ilişkiye baktığımızda;

- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocuklarının ebeveynlerinin evlerinde kitaplık bulunması istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir. $p>0.05$ (Tablo 4.63.).

- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin evlerinin çevresinde halk kütüphanesi bulunması istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir. $p>0.05$ (Tablo 4.64.).
- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin çocuklarına kitap okumaları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir. $p>0.05$ (Tablo 4.65.).
- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli bulmaları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermiştir. $p<0.05$ (Tablo 4.66.).
- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını içerik özellikleri açısından yeterli bulmaları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermiştir. $p<0.05$ (Tablo 4.67.).
- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını üslup ve dil(gramer) açısından yeterli bulmaları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermiştir. $p<0.05$ (Tablo 4.68.).
- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını fiziksel özellikler açısından yeterli bulmaları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir. $p>0.05$ (Tablo 4.69.).
- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını resimleme açısından yeterli bulmaları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir. $p>0.05$ (Tablo 4.70.).
- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerinin çocuklarına kitap okuma sıklıkları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir. $p>0.05$ (Tablo 4.71.).
- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin eğitimleri sırasında 'Çocuk Edebiyatı' ile ilgili bir ders almaları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir. $p>0.05$ (Tablo 4.72.).

- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarında kitap köşesi olması istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği göstermemiştir. $p>0.05$ (Tablo 4.73.).
- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin okullarının çevresinde halk kütüphanesi bulunması istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir. $p>0.05$ (Tablo 4.74.).
- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocukların sınıfa resimli çocuk kitabı getirmesini istemeleri istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir. $p>0.05$ (Tablo 4.75.).
- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıflarındaki çocuklar arasında resimli çocuk kitabı alışverişi yaptırmaları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir. $p>0.05$ (Tablo 4.76.).
- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin kendilerine ya da sınıflarına her yıl yeni resimli kitap almaları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir. $p>0.05$ (Tablo 4.77.).
- Okul yöneticilerinin 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerini her yıl yeni resimli çocuk kitapları almasını desteklemesi istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir. $p>0.05$ (Tablo 4.78.).
- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını sayıca yeterli bulmaları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermiştir. $p<0.05$ (Tablo 4.79.).
- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin piyasada bulunan resimli çocuk kitaplarını üslup ve dil (gramer) açısından yeterli bulmaları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermiştir. $p<0.05$ (Tablo 4.80.).

- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin ailelere çocuklarına evde okumaları için resimli çocuk kitabı tavsiye etmeleri istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir. $p>0.05$ (Tablo 4.81.).

- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin sınıftaki çocuklara resimli kitap okuma sıklıkları istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir. $p>0.05$ (Tablo 4.82.).

- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin resimli çocuk kitabının yazarını önemli bulması istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir. $p>0.05$ (Tablo 4.83.).

- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin resimli çocuk kitabının yayınevini önemli bulması istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir. $p>0.05$ (Tablo 4.84.).

- 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların öğretmenlerinin resimli çocuk kitabının fiyatını önemli bulması istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermiştir. $p<0.05$ (Tablo 4.85.).

Araştırmanın sonucuna göre Türk ve Yabancı çocukların ebeveynlerine ve öğretmenlerine resimli çocuk kitabıyla ilgili sorulan sorularda yabancı çocukların ebeveynlerinin ve öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarını ve işlevlerini daha iyi bildiği görülmektedir. Elde edilen sonuçlara göre, ebeveynlerin kitapların içeriğine, cilt yapısına, resimlemesine, üslup ve dil yapısına önem verdikleri ve piyasadaki kitapları gerek sayı olarak gerekse içerik özellikleri, üslup–dil, resimleme açısından yeterli buldukları sonucu ortaya çıkmış ve resimli çocuk kitabı seçerken bu özellikleri göz önünde tuttıkları görülmüştür. Ayrıca Yabancı çocukların ebeveynlerinin, Türk çocukların ebeveynlerine göre daha sık kitap okudukları ortaya çıkmıştır. Türk ve Yabancı çocukların ebeveynleri arasında karşılaştırma yapıldığında, Yabancı çocukların ebeveynlerinin okumanın önemi ve çocuklarına resimli çocuk kitabı almaları konusunda daha duyarlı oldukları ortaya çıkmıştır.

Türk ve Yabancı çocukların öğretmenleri arasında kıyaslama yapıldığında ise gerek Türk çocukların öğretmenlerinin gerekse yabancı çocukların öğretmenlerinin resimli çocuk kitaplarını eğitim programlarına dahil ederek, kitabı programlarının bir parçası olarak görmeleri, onların sınıf ortamında kitaba önemli yer verdiklerini göstermektedir. Ancak genel itibariyle yabancı çocukların öğretmenlerinin Türk çocukların öğretmenlerine göre resimli çocuk kitabı konusunda daha yeterli bilgi ve donanımına sahip oldukları saptanmıştır. Aynı zamanda Yabancı öğretmenlerin çocuk edebiyatı ile ilgili ders aldıkları ve sınıflarında kitap köşesi bulundurdıkları sonucu da ortaya çıkmıştır. Bunlara ek olarak çocuklara sorumluluk vermek ve kitabı paylaşmak adına sınıflarındaki çocuklardan sınıflarına resimli kitap getirmelerini istemekte, çocuklar arasında resimli çocuk kitabı alışverişi yaptırmaktadırlar.

Sonuç olarak; gerek Yabancı çocukların velileri gerekse öğretmenleri kitaba daha fazla önem vermektedir. Daha da önemlisi yabancılar kitabın çocuk açısından öneminin bilincindedirler. Bundan dolayıdır ki yabancı ebeveynler kitap sevgisini her daim çocuklarına aşılamaktadırlar. Bunda yurt dışındaki yazarların, kitabevlerinin ve yayıncıların da büyük rolü vardır. Kitabın çocukların hayatlarının bir parçası olması için çocuklara her türlü ortam sunulmaktadır; Çocukları kendisine çeken mimari yapıya sahip kütüphanelerin olması, çocuğun gelişim özellikleri göz önünde bulundurularak çocukta merak uyandıran kitapların yazılması, yayımlanacak kitaplar için akademik danışma kurulundan yararlanılması ve kitabevlerinde çocuklara hitap eden kitap köşelerinin olması yurt dışındaki çocukların kitabı sevmesinde önemli rol oynamaktadır. Maalesef Türk ebeveynlerinin kitap okumayı temel bir yaşam biçimi olarak ele aldıkları söylenemez. Bun duruma Türkiye deki çocuk kitaplarının piyasada ve yayınevlerinde yetecek miktarda bulunmaması ve de pahalı olması etkindir. Ülkemizde ebeveyn ve öğretmenlere yurt dışındaki gibi imkanlar sunulursa kitap alma, okuma ve okutma konularındaki Türk ve Yabancı ebeveynler arasındaki temel fark ortadan kalkacaktır. Böylece kitap okuma yaşam biçimi olarak

kabullenilecektir. Bununla ilgili olarak yabancıların yetiştirilmesini sağlayan tüm özel kamusal kurum ve kuruluşlar incelenerek bize uygun örnekler alınmalıdır. Aynı zamanda Türk öğretmenlerinin de okuldaki programlarında kitaplara yer vermesi ve aile ile sürekli etkileşim içinde olması gerekmektedir.

7.BÖLÜM

ÖNERİLER

Bu dönemdeki çocuklara özellikle resimli kitap okumak, okuma bilmeyen çocuğun, kitaptaki resimden yorum yapmasına ve hayal gücünün gelişmesine olanak tanır. Bu yaş çocuğu için hangi kitabın uygun olup olmadığına ise çocukların ilgi, istek ve ihtiyaçları önemli rol oynamaktadır. Ebeveynler ve öğretmenler bu sayede çocuğa göre kitap seçmede zorlanmamakta, çocukların seveceği kitabı kolaylıkla seçmektedirler. İşte bu noktada resimli çocuk kitaplarının daha nitelikli olması ve çocuklar tarafından ilgi görmesi açısından dikkat edilmesi gereken bazı noktalar vardır

- Ev ortamındaki kitaplık ve sınıftaki kitap köşesi için seçilecek kitaplar çocuklarla birlikte seçilmelidir.
- Okul öncesi kurumlarında çalışan eğitimcilerin yeni çıkan resimli çocuk kitaplarını takip ederek bu tarz kitaplar hakkında bilgi sahibi olmaları gerekmektedir.
- Çocuğa, resimli çocuk kitabı dışındaki diğer kitap türlerini de tanıtmak önemlidir.
- Ülkemizdeki kitap piyasası düzeltilerek, istendik özellikte kitaplar piyasaya sunulmalıdır.
- Ülkemizdeki resimli çocuk kitapları sayıca arttırılmalıdır.
- Resimli çocuk kitapları konu, karakter, yer ve zaman olarak çeşitlendirilmelidir.
- Çocuktaki kitap sevgisini oluşturmak adına çocuklara düzenli olarak kitap okumak önemlidir.
- Sınıflardaki çocuklardan sınıfa resimli çocuk kitabı getirmeleri istenmekidir. Böylece çocuktaki sorumluluk ve paylaşma duygusunun gelişmesine neden olacaktır.
- Çocuk kitabı yazarları ise, çocuğun gelişim düzeyine uygun, gerek resimleriyle gerekse konusuyla çocuğun ilgisini çeken, var olan problem durumunda çocuğa düşünme fırsatı vererek çocuğun çeşitli çözüm yolları bulmasını destekleyen iyi

kurgulanmış kitaplar yazmalı.

- Medyada özellikle görsel medyada kitap okumanın önemi ve değeri hakkında söylemlere programlara ve kamusal spotlara yer verilmelidir.

- Kitabevlerinde çalışan satış elemanlarının ise çocuk kitabı hakkında bilgi sahibi olması ve tanıttığı kitabı çocuğun içinde bulunduğu yaş grubuna göre ebeveynlere ve öğretmenlere tanıtması gerekmektedir.

- Kitabevlerinde yetişkinlerle gelen çocukların orada mevcut olan kitapları inceleyebilecekleri çocuk bölümü olmalıdır.

- Her ebeveyn çocuğuna kitap okumalı bu işlem çocuk yatarken adete bir görev halini almalıdır.

KAYNAKÇA

- Abacı, O. (2003). *Resimli Çocuk Kitapları Ve Görsel Algı*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Akın, N. (1998). *Okulöncesi Kurum Öğretmenlerinin Çocuk Kitaplarına Karşı Tutum Ve Davranışları*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Anderson, R. C., Hiebert, E. H. Scott, J.A. & Wilkinson, I. A. (EDS) 1985. *Becoming a Nation of Readers; The Report of The National Commission On Reading*. Washington,dc: National Institue Of Education.
- Arbuthnot, H. M., & Clark, M. M. (1964). *Children and Books*. Issue 2. 3th edition. Scott, Foresman. Cornell University.
- Arı, M. (2003). *Türkiye’de Erken Çocukluk Eğitimi ve Kalitenin Önemi*. Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar. Morpa Kültür Yayınları, İstanbul.
- Başal, H. A. (2005). *Okulöncesi Eğitiminin İlke ve Yöntemleri*. Morpa Yayıncılık, İst., s.15.
- Beaty, J. J. (2009). *50 Early Childhood Literacy Strategies*. Second Edition. Pearson, New Jersey.
- Buyurgan, D. (2002). *2-6 Yaş Arasındaki Türk Çocuklarında Ortalama Sözce Uzunluğu, Cümlelerin Sıralanışı ve Özne-Yüklem Arasındaki Uygunluğun Gelişimi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

- Canut, E. (2000). Evolution De LA Syntaxe Et De L'Ancrage Enonciatif Dans Des Narrations D'Enfants De Moins De Six Ans. These Pour Obtenir Le Grade De Docteur De L'Universite Paris III.
- Cox, V. E. L. (1981). The Literature curriculum. In L. Lamme (Ed.), Learning to love literature (pp. 1-12). Urbana, IL: National Council of Teachers of English.
- Çakır, K. (2001). *6-12 yaş çocuklar için yapılmış illüstrasyonların değerlendirilmesi ve yeni illüstrasyon önerileri*. Yüksek Lisans Tezi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Resim-iş Eğitimi Anasanat Dalı.
- Damar, M. (2007). *İsviçre'de yaşayan altı yaş Türk çocuklarının dil kazanımlarına yönelik geliştirilen 'Türkçe Dili Etkinlikleri Gözlem Formu Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması*. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Çocuk Gelişimi Ve Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Erbay, F., ve Aydoğan, Y. (2006). *Okul Öncesi Çocuklar İçin Hazırlanan Resimli Hikaye Kitaplarının Konu ve Zaman Kullanımı Açısından İncelenmesi*. 2.Ulusal Çocuk Ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara.
- Erkuş, A. (2005). Bilimsel Araştırma Sarmalı. Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Gable, S., & Halliburton, A. (2005). Preschool Basics: How Children Develop During the Preschool Years.
- Gönen, M. (1988). *Anaokuluna Giden Dört-Beş Yaş Çocuklarına Resimli Kitaplarla Yapılan Eğitimin Dil Gelişimine Etkisinin İncelenmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

- Gönen, M. (2000). *Okul Öncesi Çocuk Kitaplarının Özellikleri Nelerdir? 99 Soruda Çocuk Edebiyatı*, İst.
- Gönen, M., ve Işıtan, S. (2006). *Resimli Çocuk Kitaplarının Benlik Kavramıyla İlgili Konuları İçermesi Yönünden İncelenmesi*. 2. Ulusal Çocuk Ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara.
- Gönen, M., Durmuşoğlu, M., ve Severcan, S. (2009). *Anasınıfı Öğretmenlerinin Eğitimde Kullandıkları Resimli Hikaye Kitaplarının İçerik, Resimleme ve Fiziksel Özelliklerinin İncelenmesi*. Procedia Social and Behavioral Sciences Vol. 1, no. 1, pp. 753-759.
- Gönen, M., Katrancı, M., Uçuş, S., ve Uygun, M. (2011). *İlköğretim Birinci Kademe Öğrencilerine Yönelik Çocuk Kitaplarının İçerik, Resimleme ve Fiziksel Özellikleri Açısından İncelenmesi*. Hacettepe Üniversitesi. Eğitim ve Bilim, cilt 36, sayı 160.
- Gönen, M., Ertürk, G., ve Altınkaynak, Ş. (2011). *Şimdi Okuma Zamanı: Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çocuk Edebiyatındaki Farklı Yaklaşımları Kullanma Durumlarının İncelenmesi*. Okuma Kültürü Söz Varlığının Geliştirilmesi Danıştay. Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı Yayını.
- Gönen, M., ve Veziroğlu, M. (2012). *Resimli Çocuk Kitaplarının M.E.B Okul Öncesi Eğitim Programındaki Kazanımlara Uygunluğunun İncelenmesi*. Hacettepe Üniversitesi. Eğitim Ve Bilim. Cilt 37, Sayı 163..
- Gönen, M., ve Uyar, N. (2003). *Çocukluk Eğitiminde Drama Yöntem Ve Uygulamalar*. Epsilon Yayıncılık, İstanbul.
- Gürler, U. (1999). *Çocuk Kitapları ve Anne-Babaların Bu Konudaki Tutumları*

Üzerine Bir İnceleme. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi. Kütüphanecilik Anabilim Dalı, Ankara.

Huck, C. S., Hepler, S., & Hickman, J. (1993). *Children's literature in The Elementary School*, 5th Edition. Fort Worth, TX: Harcourt Brace Javanovich College Publishers.

Jackman, L. H. (2005). *Early Education Curriculum*. A Child's Connection To The World- Third Edition. Thomsan Delmar Learning.

Jackson, E. (2012). Preschool Article: How To Choose a Picture Book.

Karasar, N. (1982). Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler, Ankara:1982.

Koçak, N. (2001). Erken Çocukluk Döneminde Eğitim ve Türkiye'de Erken Çocukluk Eğitiminin Durumu. Milli Eğitim Dergisi, sayı 151, eylül 2001.

Lilly, E., & Green, C. (2004). *Excerpt From Developing Partnerships With Families Through Children's Literature*, 2004 Edition, p.51-53.

Machado, M. J. (2003). *Early Childhood Experiences in Language Arts* Emerging Literacy, 7th Edition.

MacNaughton, G. & Williams, G. (2004). *Teaching Young Children, Choices In Theory And Practice*, Pearson Education Australia.

Makin, L., & Whitehead M. (2004). A Guide For Professional Carers And Educators, *How to develop Children's Early Literacy*. Paul Chapman Publishing, London.

National Network for Child Care (2002). *Better kid care: Reading aloud*.
<http://www.nncc.org/Literacy/better.read.aloud.html> adresinden erişildi.

Nodelman, P. (1996). *The Pleasure of Children's Literature*, Longman Publisher, USA, s. 193-269.

Norton, D. (1983). *Through the Eyes of a Child: An Introduction to Children's Literature*, Merrill Publishing.

Oğuzkan, F. (2001). *Kitaplarda Çocuğa Görelik, Çocuk Edebiyatı*, İstanbul.

Oktay, A. (1989). Türkiye'de Okulöncesi Eğitimi, İnönü Ün. Eğitim Fak. *Eğitim Bilimleri Sempozyumu Bildiriler*, Mayıs 1989, s.120.

Oktay, A. (2007). Okul Öncesi Eğitimden İlköğretime Geçiş Projesi. Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği. Okul Öncesi Eğitimi, Öğretmen Eğitimi, 01 Şubat 2007, Antalya, İstanbul.

Owocki, G. (2001). *Make For Literacy: Teaching The Way Young Children Learn*.1
 Review Heinemann, p:210.

Özcivelek, L. (1991). *Türkiye'de illüstrasyonlu Çocuk Kitapları*. Yayımlanmamış Bilim Uzmanlığı Tezi. Bilkent Üniversitesi, Grafik Tasarımı Bölümü, Ankara.

Özer, A. (2006). Çocuk Kitaplarındaki Resimlerin Çocuğa Göreliği. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi. 2. *Ulusal Çocuk Ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu*, Ankara.

Robertson, T. (2008). *Personal Connections to Picture Books in Preschool: Comparing Spontaneous Responses of Preschoolers*, University of

Massachusetts Lowell. *Humanities Conference 08, The Sixth International Conference on New Directions in The Humanities Fatih University, Turkey* 15-18, July 2008, İstanbul.

Rolton, G. (2001). *Read To Me*. Australian Council For Educational Research Ltd. Australia.

Russell, L. D. (1997). *Literature For Children*. Longman. Ferris State University, s. 73-81, 1997.T.C. MEB Okulöncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü. *Kreş Programı*. Ya-Pa Yayınları, İst. 2002, s.17.

Sangkaeo, S. (1999). *Reading Habit Promotion in Asian Libraries*. 65.th, IFLA Council and General Conference, Bangkok, Thailand.

Sawyer, W. E. (2000). *Growing Up With Literature* .3rd Edition. Albany. NY: Delmar.

Senechal, M. (1997). The Differential Effect of Storybook Reading on Preschoolers Acquisition of Expressive and Receptive Vocabulary, *Journal of Child Language*, 24, 123-138b.

Sever, S. (1995). Çocuk Kitaplarında Bulunması Gereken Yapısal Ve Eğitsel Özellikler, *Türkiye Sanal Eğitim Bilimleri Kütüphanesi*, Afyon Kocatepe Üniversitesi.

Snow, C. E., & Tabors, P. O. (1993). Language skills that relate to literacy development In B. Spodek & O. Saracho (Eds.), *Yearbook in early childhood education*, Vol. 4 (pp. 1-20). New York: Teachers College Press.

- Sonnenschein, S., & Munsterman, K. (2002). *The Influence Of Home Based Reading Intraction on 5 Year Old Reading Motivation and Early Literacy Development*. Early Childhood Research Quarterly, Vol:17, Sy:318-337.
- Straub, S. (2006). Founder Of Read To Me& KJ dell' Antonia-Reading With Babies, Toddlers, And Twos-a Guide To Choosing, Reading And Loving Books Together.
- Temple, C., Martinez, M., & Naylor, J. Y. (1998). *Children's Books in Children's Hands*, Allyn & Bacon, s. 353-362.
- Temple, C., Ogle, D., Crawford, A., & Freppon, P. (2005). *All Children Read Teaching For Literacy In Today's Diverse Classrooms*, Teaching For Literacy In Today's Diverse Classrooms, Pearson Education.
- Tomlin, R. C. (2008). Early Childhood News, The Professional Resource for Teachers and Parents, Factors to Consider When Choosing Preschool Books.
- Tür ve Canbolat, (1982). *Okul Öncesi Dönemde Çocuk Kitapları*, Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Anaokulu Öğretmenliği Eğitimi Önlisans Programı, Ankara.
- Uzmen, S. (1993). *1970-1993 Yılları Arasında Basılmış Türkçe ve İngilizce Resimli Hikaye Kitaplarının Konu Yönünden İncelenmesi*. Çocuk Sağlığı ve Eğitimi Programı. Bilim Uzmanlığı Tezi. Hacettepe Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Uzmen, S. (2001). *Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden Altı Yaş Çocuklarının Prososyal Davranışlarının Resimli Çocuk Kitapları İle Desteklenmesi*. Doktora Tezi. Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Programı. Hacettepe

Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Wood, T. L. (1976). Comparison of Values Found in Preschool and Primary-Aged Children's Books and Values Held By Adults, University Microfilms.

Wiener, S. H. (1988). Talk With Your Child. Viking Penguin Inc, Canada

Vaid, S., Dhingra, R., & Baru, A. (2007). Kamla-Raj-2007. J. Hum. Ecol., 21(2):117-119 Type and Selection Process of Books for Preschool Children.

Veziroğlu, M., ve Gönen, M. (2012). *Resimli Çocuk Kitaplarının M. E. B. Okul Öncesi Eğitim Programı'ndaki Kazanımlara Uygunluğunun İncelenmesi*. Eğitim ve Bilim Dergisi, Cilt 37, Sayı 163.

Yavuzer , H. (1997). *Bedensel, Zihinsel ve Sosyal Gelişimiyle Çocuğunuzun İlk 6 Yılı*. İstanbul : Remzi Kitabevi.

Yazıcı, Z. (1999). *Almanya Ve Türkiye'de Anaokuluna Devam Eden 60-76 Aylar Arasındaki Türk Çocuklarının Dil Gelişimi ile Okuma Olgunluğu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.

Yıldız, R., ve Perihanoğlu, P. (2004). Okulöncesi Eğitimde Araç-Gereç Bulunma Düzeyi ile Öğrencilerin Gelişim Düzeyleri Arasındaki İlişki (Van İli Örneği). YYÜ Elektronik Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 1, sayı 2, Y.Y. Üniversitesi, Van.

Yılmaz, N. (2003). *Türkiyede Okul Öncesi Eğitimi Erken Çocuklukta Gelişim Ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar*. Morpa Kültür Yayınları, İstanbul.

EKLER

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

BÖLÜM : İstatistik Bölümü
SAYI : B.08.4.MEM.0.06.22.00-60599/26570
KONU : Araştırma İzni
Ayça AVCI

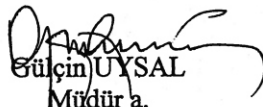
30/03/2011

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİNE
(Sosyal Bilimler Enstitüsü)

İlgi : a) MEB Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine
Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi.
b) Üniversiteniz Sosyal Bilimler Enstitüsünün 21/03/2011 tarih ve 1389 sayılı yazısı.

Üniversiteniz Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Okul Öncesi Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencilerinizden Ayça AVCI'nın "36-72 Aylık İki Dilli Türk ve Yabancı Çocukların Ebeveyn Ve Öğretmenlerinin Resimli Kitap Seçme Kriterlerinin İncelenmesi" konulu tezi ile ilgili çalışma yapma isteği Müdürlüğümüzce uygun görülmüş ve araştırmanın yapılacağı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bilgi verilmiştir

Mühürlü anketler (14 sayfadan oluşan) ekte gönderilmiş olup, uygulama yapılacak sayıda çoğaltılması ve çalışmanın bitiminde iki örneğinin (CD/disket) Müdürlüğümüz İstatistik Bölümüne gönderilmesini rica ederim.

Gülçin UYSAL
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

EKLER :
Anket (14 sayfa)

İbrahim,
3